

CATALUNYA+ CRISTIANA

Any XX • Núm. 1.011

4 • febrer • 1999

225 ptes.

Església i mitjans de comunicació

Foto: Josep Masip

Assemblea de Delegats de Mitjans de Comunicació de la CEE

Per primera vegada, l'Assemblea de Delegats de Mitjans de Comunicació de la Conferència Episcopal espanyola ha canviat el seu lloc d'encontre i s'ha reunit a Barcelona, acollida per l'arxidiòcesi. Bona notícia per la mobilitat, la comunicació i l'intercanvi d'experiències que suposa: obertura a noves realitats.

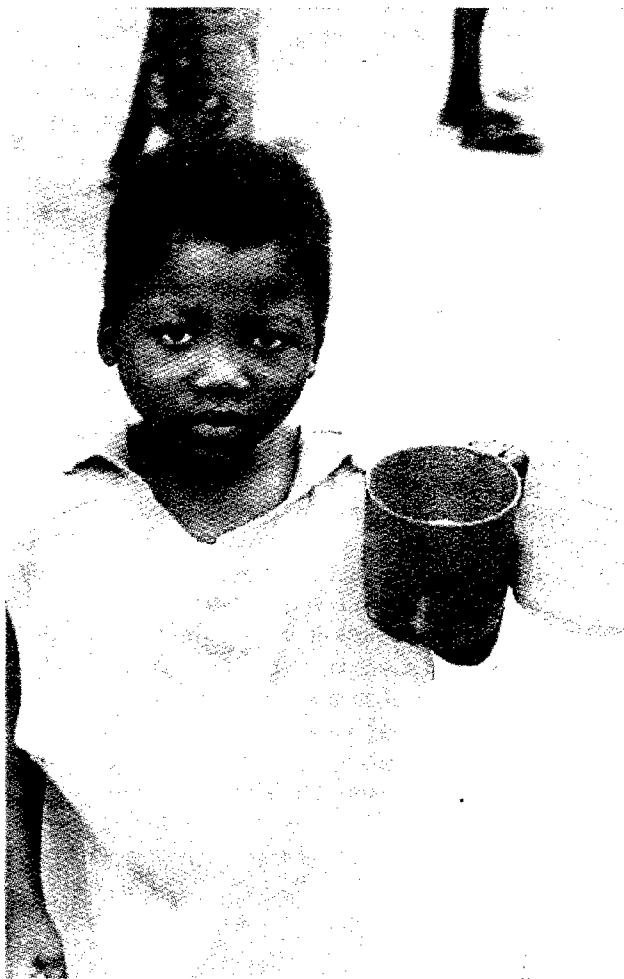
En aquesta aposta per ser una Església plenament compromesa amb els *media*, també hi han estat presents Ràdio Estel, Ràdio Principat, «Signes dels Temps» i *Catalunya Cristiana*.

El lema: «Preparant el Jubileu del 2000: 1999 any de la caritat, comunicació i solidaritat.»

Un dels principals objectius: facilitar el coneixement de noves possibilitats mediàtiques que puguin ser utilitzades en favor de l'acció evangelitzadora i en l'aprofundiment de la vida de l'Església.

Pàgines 2 i 18

La fam: arma mortal

Mans Unides inicia la 40a Campanya contra la Fam que respon a la idea «Arrisca't, escolta la seva veu». El 12 de febrer és el dia del dejuni voluntari i el 13 i el 14, la col·lecta popular a les esglésies.

Per escoltar la veu dels marginats, dels que moren de fam o pateixen desnutrició, presentem un reportatge que demostra que es pot eradicar la malnutrició crònica. Que l'impuls d'unes transformacions econòmiques, polítiques i morals són la base d'un desenvolupament solidari.

Amartya Sen, premi Nobel d'Economia 1998, parla en exclusiva per a *Catalunya Cristiana*. Aquest expert economista, que s'expressa en termes solidaris, afirma rotundament: «El benestar de la societat comprèn tots els aspectes de la persona, no tant sols l'economia.»

Pàgines 20-22

EN EL PROPER NÚMERO, ESPECIAL GENT GRAN

VIURE EN PLENITUD EN LA PLENITUD DE LA VIDA

Vint anys després del seu primer viatge, Joan Pau II s'ha retrobat amb Mèxic i ha adreçat a les esglésies del Nord i del Sud una exhortació apostòlica que incita a fer una acció comuna per ajudar els més pobres.

El Pontífex ha somiat amb una Amèrica unida: «Que el nou segle i el nou mil·lenni afavoreixin un renaixement general sota la mirada de Crist.» I ha defensat els valors dels pobles indígenes, subratllant

la necessitat de respectar les seves terres, atendre les seves necessitats socials, sanitàries i culturals, i promoure la reconciliació entre la cultura indígena i la societat en què viuen.

Joan Pau II no ha oblidat denunciar la cultura de la mort. Ha estat taxatiu: «Ha d'existir un final al recurs innecessari a la pena capital!»

Pàgines 6-7

Sumari

Jornada Pro Vida

Els bisbes andalusos contra la llei d'estrangeria

Pàg 23

Informatització de l'Arxiu i de la Biblioteca Episcopals de Vic

Pàg 24

Inici de la visita pastoral de Mons. Martínez Sistach

Fabiola Letelier, advocada pels drets humans a Xile

Editorial

MMCC: aposta de futur

Ruanda... Kosovo... Colòmbia... l'huracà *Mitch*... Els impactes de notícies d'aquesta magnitud ens bombardegen dia rere dia. En aquest planeta, que ja és considerat com una aldea global, la multiplicitat dels mitjans de comunicació (MMCC) ens connecten, ens comuniquen amb una realitat que moltes vegades és molt dura, tant, que tendim a insensibilitzar-nos... O no. Potser hi ha una altra possibilitat. Els *media* també poden informar d'aquells esdeveniments portadors d'esperança que omplen de sentit el dia a dia de tantes persones. És una opció. I una opció que cal demanar.

Com a ciutadans conscients, com a cristians, tenim el dret de demanar, de rebre informacions plurals, lliures, respectuoses, de qualitat. Tenim el dret de poder accedir a una altra manera de mirar la realitat: amb coratge i tendresa.

I quan aterrem a la informació sobre l'Església o sobre la que ofereixen els mitjans d'Església tenim dret a estar ben informats. És cert que algunes veus veuen en la pluralitat i la llibertat en qüestions d'Església motius de risc. Tenen raó. Però els mitjans cristians es comprometen, per principi, a la responsabilitat.

Altres veus veuen en la prudència una limitació a la llibertat d'expressió. També hi ha raó en aquesta reflexió. Però la prudència sumada a la creativitat és un camí que permet agafar perspectives sobre els esdeveniments. Els mitjans d'Església, encara que no sigui exclusiva d'ells, persegueixen fomentar el diàleg i el respecte. Perquè en el seu compromís com a professionals cristians saben que la informació que ofereixen, la manera com tenen d'analitzar-la, apunta molt més enllà de la informació en ella mateixa: apunta a l'experiència crística, a despertar la consciència per viure el Regne de Déu.

Com que vivim en una societat de transformació constant, contínuament els professionals de la comunicació hem de reflexionar sobre el nostre paper i sobre el sentit de la tasca que desenvolupem.

Així ho han fet durant tres dies, els delegats de mitjans de la Conferència Episcopal espanyola que per primera vegada s'han reunit fora de Madrid. L'amfitriona: l'arxidiòcesi de Barcelona. El contacte: Catalunya.

No és casualitat. Som una Església que està apostant pels mitjans de comunicació des d'una concepció moderna. Som una Església que està avançant en el seu diàleg mediàtic i que cada vegada pren més consciència de la necessitat d'estar present entre els ciutadans amb mitjans propis. Som una Església que està normalitzant els seus nivells mediàtics en relació amb altres Esglésies de l'estranger. I som una Església, per definició, acollidora.

L'esforç per oferir una infraestructura adequada a l'exigència de qualitat dels debats és innegable. El fet que els delegats es reuneixin en una altra ciutat de l'Estat espanyol és signe de mobilitat, de comunicació, de comunió... Fixem-nos que comunicació i comunió tenen la mateixa arrel... I no és casualitat.

Sumari

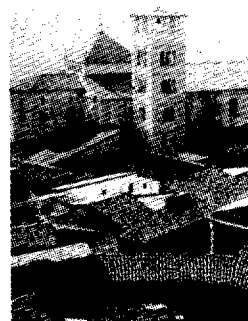
5

Jornada Pro Vida

10

Els bisbes andalusos, contra la llei d'estrangeria

23

Informatització de l'Arxiu i la Biblioteca Episcopals de Vic

25

Premis Sant Fèlix de Girona

27

Fabiola Letelier, advocada pels drets humans a Xile

CATALUNYA CRISTIANA

Directora: Núria Oriol

Redactora en cap: Glòria Carrizosa

Redactors: Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA i MADRID; Miriam Díez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Jean Pierre Denis, PARÍS; Lluís Serra, ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Albert Muntada, SOLSONA; Joan Boronat i Guillem Soler, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Col·laboradors externs: Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Tomàs Puntí, Antoni Reig, Carme Rullo, Albert Sáez, Pere Tena, Josep Ventura, David Vidal, P-J Ynaraja

Assessor religiós: Cristóbal Sàrrias

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggari, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iberetnet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Àfrica: guerres a dojo

Sierra Leone, un petit país africà desconegut per gairebé tothom, ha saltat a les primeres pàgines de l'actualitat internacional amb motiu de les matances provocades per la guerra civil a la seva capital, Freetown. Les imatges de centenars de cadàvers estesos pels carrers, les de centenars de nens, homes i dones amb mans i peus tallats, els relats de les atrocitats comeses, l'assassinat d'una religiosa i el segrest de diferents grups de missioners catòlics, entre els quals uns d'espanyols, ens han posat la pell de gallina. Si hi sumem que els exèrcits enfrontats tenen a les seves files milers de nens i adolescents armats i que abans d'entrar en combat són drogats el panorama ja no pot ser més depriment. De fet, la guerra civil de Sierra Leone és una més entre les moltes que assolen el continent africà.

Àfrica està travessada des del Mar Roig a l'Atlàntic per l'anomenada diagonal de la crisi. Hi ha un seguit de guerres amb continuïtat territorial que van des de les guerres civils del Sudan i Somàlia i la que enfronta Etiòpia i Eritrea (ara en estat latent, en fase no activa), fins a la guerra civil d'Angola, passant per la del Congo i les d'Uganda, Ruanda i Burundi. La del Congo s'ha convertit en un conflicte internacional ja que hi intervenen els exèrcits de Ruanda, Uganda, Zimbabwe, Namíbia, el Txad i Angola. Sobre el terreny hi ha una situació d'equilibri ja que ni la guerrilla pot vèncer les tropes governamentals ni aquestes tenen capacitat per derrotar la guerrilla. Els exèrcits estrangers protegeixen els territoris d'uns i altres sense estar disposats a implicar-s'hi més a fons. De moment. En pagament als seus serveis, per haver salvat el seu règim, el president congolès Kabila ha donat a Zimbabwe l'exploració de les mines de coure i de cobalt de Katanga, a Angola la participació en les explotacions de petroli, a Namíbia

els diamants. El mes de novembre passat es calculava que al Congo hi havia 5.000 soldats anglesos, 6.000 de Zimbabwe, 1.500 del Txad i uns 500 de Namíbia que mantenen dempeus el règim de Kabila enfront de la guerrilla que domina l'est del país i que té el suport militar, polític i econòmic d'Uganda i Ruanda.

A la guerra civil d'Angola entre el govern i la guerrilla hi juga un paper essencial el control de les mines i el comerç dels diamants. A més a més, l'exèrcit angolès, un dels millors de la zona, ja va intervenir el 1997 a l'altre Congo, l'exfrancès o Congo-Brazzaville, per situar en el poder l'expresident Sassou Nguesso. També en aquest Congo hi ha una guerra civil de baixa intensitat, amb intermitències, que enfronta diferents líders que compten amb el suport de les principals tribus o ètnies del país.

Les guerres del golf de Guinea

En el sud del continent, Sud-àfrica és el país més poderós i exerceix una mena de protectorat sobre els seus veïns. El mes de setembre passat les tropes sud-africanes van intervenir a Lesotho per matar una revolta militar. El mateix paper de potència regional dominant el protagonitza Nigèria a la regió del golf de Guinea, és a dir, a l'oest del continent africà. Les seves tropes van intervenir a la llarga guerra civil de Libèria i estan presents en l'actual conflicte de Sierra Leone. La guerrilla d'aquest últim país, que en els darrers dies

de gener va assaltar la capital i va ser-ne foragitada per les forces nigerianes, en part va ser alimentada per la guerrilla de la veïna Libèria, que ara està en el govern. També en aquesta guerra de Sierra Leone hi tenen un paper important unes mines de

Un grup de guerrillers que patrullen pels carrers de Freetown.

diamants juntament amb les divisions tribals i ètniques, així com la intervenció en favor d'uns o altres de diferents estats africans.

Dins de la mateixa zona del golf de Guinea, al sud del Senegal, a la regió de Casamance, hi ha una guerrilla independentista que actua des de fa anys, ajudada per la veïna Guinea-Bissau, país que va iniciar també una guerra civil l'any passat i que va deturar-se el novembre passat, amb un acord d'alto el foc. Així mateix, a Guinea-Bissau en enfrontar-se el govern (el president) amb una part important de les forces armades (el cap de l'exèrcit) van intervenir tropes de les veïnes Senegal i Guinea-Conakry en favor del govern.

Com és fàcil de deduir d'aquest ràpid recompte, a Àfrica hi ha guerres per donar i vendre. Però un dels factors de més preocupació és que la proliferació de conflictes civils està degenerant en els últims anys en conflictes internacionals, com el del Congo, és a dir, amb la

intervenció de diversos països veïns. S'ha perdut el respecte a les fronteres establertes. Sorgeixen estats amb apetències de domini regional que, tot i tenir el seu poble sumit en la misèria, construeixen exèrcits poderosos (en l'àmbit africà) i els fan intervenir en els conflictes de la seva àrea d'influència. Així, doncs, als factors ètnics i econòmics s'hi suma l'ambició de poder de determinats líders.

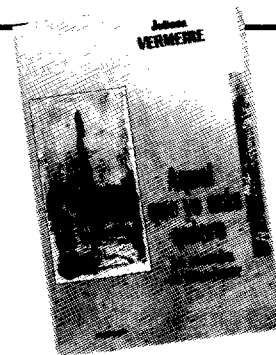
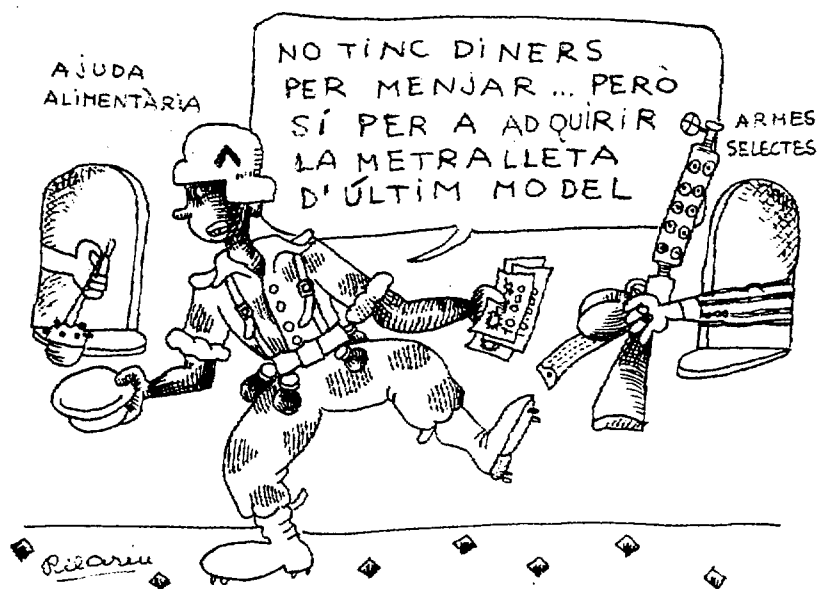
Sergio Romano, diplomàtic i escriptor italià molt prestigiós, deia fa unes setmanes al setmanari *L'Espresso*: «Vam fer la descolonització sobre la base d'un imperatiu democràtic i civil: un nou ordre internacional, wilsonià. Vam permetre que es constituïssin estats decidits sobre un mapa, falsament nacionals, formats per una miriada d'entitats tribals i ètniques. La guerra freda, una vegada transferida a Àfrica, va congelar una situació: cadascú va agafar sota la seva protecció un cert nombre de governs africans, com l'URSS amb l'Etiòpia de Mengistu. Però la guerra freda ha acabat. Ningú té ara interès a subvencionar aquests països, que, una vegada sols, exploten. La més interessant és la guerra del Congo. Ha estat definida com la primera guerra mundial d'Àfrica. Deu països involucrats.»

Les víctimes de tanta guerra, com sempre, són els pobles africans que veuen com després del colonialisme i del neocolonialisme els ha caigut a sobre una altra plaga, la dels líders sense escrúpols, cleptòmans, assedegats de poder que per on passen deixen rere seu una terra cremada, un país exhaurit, un poble destrossat per les guerres, la corrupció, la fam, la misèria. I entre les víctimes mortals sempre s'hi compten alguns sacerdots i religiosos que no abandonen els més necessitats en cap circumstància, per adversa que sigui. Enmig de tanta calamitat cal conservar l'esperança que, finalment, ètnies i dirigents acabin acceptant que la millor solució als problemes no passa per la via de les armes.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

Humor

JULIAN VERMEIRE
Aquel que yo más quiero
La escucha de Dios-Amor

Reflexiones orantes de una ermitaña a la que su retiro del mundo no la ha alejado de los problemas de la vida que enfoca desde la sabiduría que da la oración. 136 págs. 1.200 ptas.

narcea, s. a. de ediciones

Dr. Federico Rubio y Galí, 9. 28039 Madrid

Tf. 91 554 61 02. Fax 91 554 64 87

E-mail: narcea@informet.es Internet: <http://www.narceaediciones.es>

Pelegrinatges a TERRA SANTA

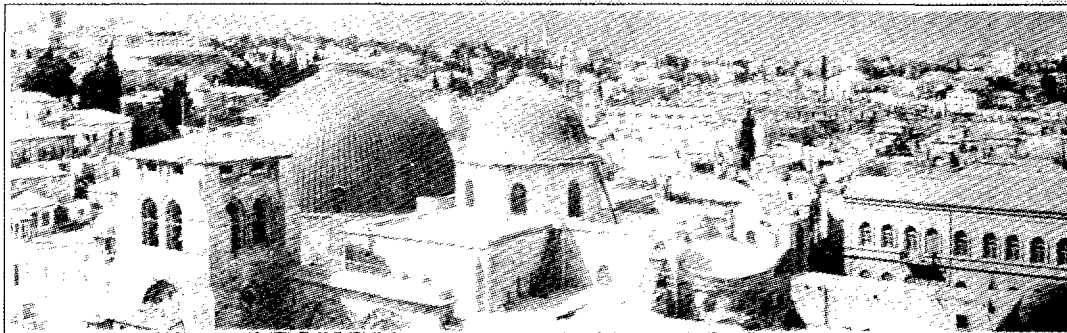
«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

Del 14 al 21 de març (especial contemplatiu)

Del 16 al 23 de maig / Del 2 al 9 d'agost

Del 17 al 24 d'octubre / Del 7 al 14 de novembre

Del 27 de desembre al 3 de gener del 2000

Una preparació ben eficaç
per celebrar el Jubileu
de l'any 2000

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

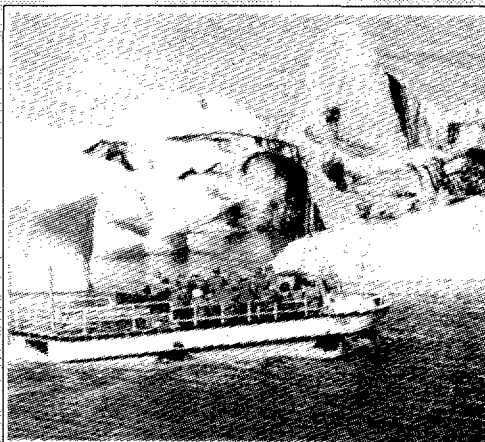
MERCATRAVEL S.A.

Del 2 al 9 de maig

XIPRE / CRETA

Història i cultura de les grans
illes de la Mediterrània oriental

De l'1 a l'11 de juny

ISLÀNDIA

Un enclavament molt característic
de l'Atlàntic septentrional

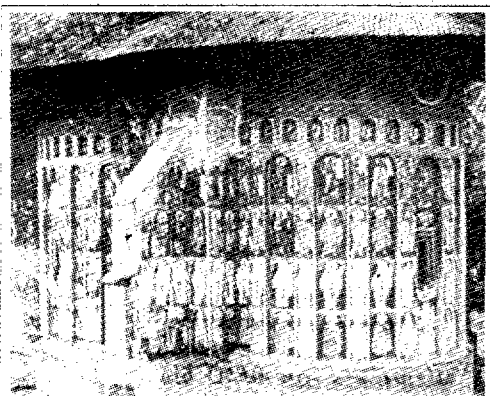
Del 12 al 20 de juliol

ALEMANYA

Dels Alps a Berlín

Pels camins fressats de
l'Europa secular germànica

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

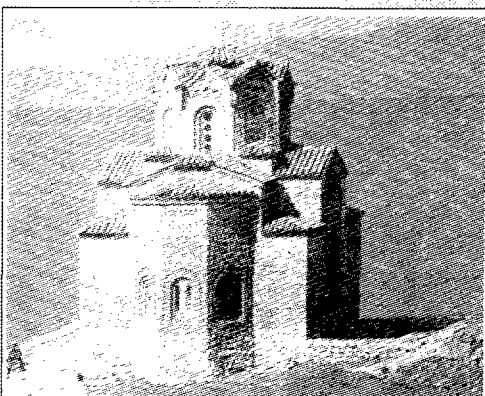

De l'1 al 12 d'agost

ROMANIA / MAR NEGRE

passant per Istanbul

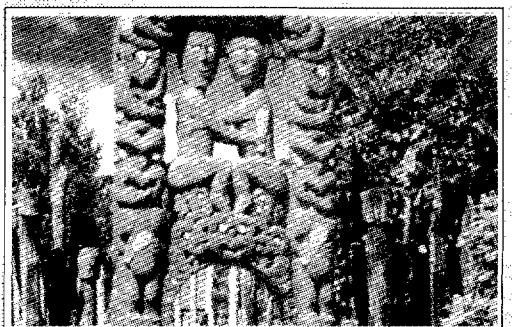
El camí de l'Orient, amb la
cruïlla de l'Imperi bizantí

Del 4 a l'11 d'octubre

**DE LORETO A
METJUGORJE**

Ruta mariana pels santuaris de la
Costa Adriàtica

**Del 20 de novembre
al 8 de desembre**

**AUSTRÀLIA i
NOVA ZELANDA**

Les comunitats humanes de
l'altre extrem del planeta:
les nostres antípodes i el seu entorn

Espanya

església en el món

La responsabilitat i el goig de viure

■ El 7 de febrer l'Església espanyola celebra la Jornada Pro Vida

GETAFE.— «La vida és sagrada, ve de Déu» és el lema del Dia de la Vida d'enguany. Aquesta jornada està promoguda per la Conferència Episcopal espanyola (CEE) i respon a la proposta de Joan Pau II, en l'encíclica *Evangelium vitae*, «per manifestar el goig d'una vida que neix, el respecte i la defensa de tota existència humana, l'atenció de qui pateix o està necessitat, la proximitat a l'ancià o al moribund, la participació en el dolor del qui està de dol, l'esperança i el desig d'immortalitat».

Aquesta edició de la Jornada Pro Vida s'emmarca en l'any que l'Església dedica a Déu Pare, com a preparació al Jubileu del 2000: «En aquest any del Pare se'ns convida a mirar la vida com un do de Déu, com una benedicció. El Pare és la font de vida», explica Inocente García, secretari de la Subcomissió per a la Família i la Defensa de la Vida de la CEE.

En el missatge que ha elaborat aquesta subcomissió s'hi destaca que la vida és un do i una responsabilitat, i que cal veure la vida «percebut-ne les dimensions de gratuïtat i bellesa. Aquesta mirada no tem la vida concebuda en el si matern (...) i no es rendeix desconfiada davant de qui està malalt, patint, marginat o a les portes de la mort, sinó que es deixa interpel·lar per totes aquestes situacions per buscar-hi un sentit».

Un altre dels punts que destaca el missatge és que l'oblit de Déu suposa perdre el valor de la vida. En aquest sentit, Inocente García assenyala que «molts han perdut la referència de Déu, no consideren que la vida és un do de Déu i llavors la vida esdevé una cosa pròpia, exclusiva i amb la qual es pot fer el que es vulgui». Això porta, segons la Subcomissió per a la Família i la Defensa de la Vida, a un materialisme pràctic on les relacions interpersonals s'emporten. Els primers a patir-ne les conseqüències negatives són la dona, l'infant, el malalt i la persona gran.

El Dia de la Vida mira de celebrar la vida en tots els seus moments. El cartell d'aquesta jornada recull imatges de guerra, droga, misèria, la tasca dels missioners i missioneres, que lliuren la seva vida als altres, per significar que cal lluitar per la vida, i ajudar a viure-la amb dignitat. Per a Inocente García, «aquesta jornada vol recordar que la vida és un do de Déu. També és una jornada reivindicativa perquè en molts casos la vida està amenaçada. Per això posem un èmfasi especial en l'avortament i l'eutanàsia, perquè són dos extrems en què no es reconeix el dret a viure».

L'Església ha de propiciar la «cultura de la vida», segons subratlla la Subcomissió per a la Família i la Defensa de la Vida: «S'han de posar en pràctica formes d'acompanyament de la vida naixent, amb una especial

proximitat a aquelles mares que poden tenir dificultats per acollir la nova vida; atendre els que es troben en la marginació o el patiment, especialment en les fases finals; desenvolupar una tasca educativa que ajudi els joves a aprofundir en el sentit de l'amor i de la vida, i a assumir una visió cristiana de la persona, de la parella i de la sexualitat.» També s'apunta a la necessitat de sensibilitzar els legisladors i governants per propiciar polítiques en favor de la vida. Per a aquesta jornada, almenys 25

«No» a la clonació humana

L'anunci del científic britànic Ian Wilmut, creador de l'ovella Dolly, d'iniciar la investigació de clonació d'embrions humans amb finalitats terapèutiques ha reencès el debat de la clonació.

El Centre de Bioètica de la Universitat Catòlica de Roma ha publicat un document sobre la clonació en què assenyala que «els fins terapèutics, fins i tot si són autèntics, mai no justifiquen la mort programada del propi semblant o la seva producció en sèrie. Cal tenir el coratge intel·lectual i moral per renunciar a aquest recorregut perquè imposar la mort d'un semblant per garantir-se la salut és un acte d'injustícia que lesiona en els seus fonaments la nostra dignitat i la nostra civilitat».

Per al president de la Subcomissió per a la Família i la Defensa de la Vida de la CEE, Mons. Braulio Rodríguez, la clonació és «tornar a saltar unes barreres que ens poden abocar a conseqüències terribles. Això ho diuen els mateixos científics. En el fons, enmig d'aquest desig dels avenços científics i de la tecnologia hi ha una mica aquest manipular l'home per l'home».

diòcesis espanyoles organitzaran vetlles de pregària especials per la vida. Segons Inocente García, «les vetlles que es van fer l'any passat van moure la consciència en la societat i en l'Església. És urgent una pregària apassionada per la vida, tal com indica l'*Evangelium vitae*, dirigida a Déu Pare, amant i creador de la vida».

Rosa María Jané Chueca

La vida s'ha de protegir fins al final.

CASA D'ESPIRITUALITAT DEL SANTUARI D'EL MIRACLE

De tant en tant és bó, necessari i enriquidor dedicar uns dies de recés a pensar i meditar sobre nosaltres mateixos i sobre Déu que ens estima.

Per a Joves!!

Març, del 5 al 7

Recés de cap de setmana

Director:
P. Lluís Juanós, monjo

Per a Joves, individualment o en grup, la Casa d'Espiritualitat del Santuari d'El Miracle disposa d'unes instal·lacions i serveis adients per a recessos, convivències, trobades, jornades i reunions, sol·licitant-ho prèviament.

SERVEIS PÚBLICS D'ACCÉS AL MIRACLE:

- Des de Barcelona i Lleida: Alsina Graells, fins a Solsona.
- Des de Manresa: T.R.A.G. S.A., fins a Solsona
- Des de Solsona a El Miracle, 12 Km: la Casa pot enviar un taxi per als qui ho desitgin.

PER A INFORMACIÓ, INSCRIPCIONS I RESERVES:

CASA D'ESPIRITUALITAT
Tel: 973 48 00 45
Fax: 973 48 02 43
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Mèxic

Una Amèrica solidària per al nou mil·lenni

■ Calorosa acollida de Joan Pau II en el seu quart viatge a Mèxic

MÈXIC.— Els mexicans s'han abocat completament en la visita que els ha fet el Papa. La fe d'aquest poble, relegada a l'esfera privada en les últimes dècades d'aquest segle, s'ha desbordat en les trobades que han tingut amb Joan Pau II. El Pontífex ha aprofitat per visitar la ciutat nord-americana de Saint Louis. Han estat uns dies, del 22 al 27 de gener, d'intenses emocions.

La primera ocasió en què el Papa va visitar Mèxic va ser fa vint anys i ara ha tornat, per quarta vegada, per firmar el document final del Sínode d'Amèrica i presentar-lo als peus de la Mare de Déu de Guadalupe. «Se nota, se siente, el Papa está presente» o «Juan Pablo, hermano, eres mexicano» són algunes de les consignes que el poble mexicà ha cantat a Joan Pau II, que d'aquesta manera ha mostrat el seu afecte al Pontífex.

El Sant Pare, en aquesta visita, ha somiat amb una Amèrica unida: «Que el nou segle i el nou mil·lenni afavoreixin una renaixença general sota la mirada de Crist, vida i esperança nostra, que ens ofereix sempre els camins de fraternitat i de sana convivència humana (...), sempre des de la civilització de l'amor!» També ha dit que Amèrica és el continent de l'esperança.

Joan Pau II ha tingut un record molt especial per als més necessitats: ha expressat la seva admiració pels valors dels pobles indígenes i ha subratllat la necessi-

El Papa ha recordat les comunitats indígenes.

tat de respectar les seves terres, atendre les seves necessitats socials, sanitàries i culturals, i promoure la reconciliació entre la cultura indigenista i la societat en què viuen. A més ha col·laborat en l'intent de voler substituir la teologia de l'alliberament per una teologia indigenista d'inspiració marxista, que no representa la posició de l'Església per aconseguir un acord a l'Estat del Sud de Mèxic. Per al Papa, la solució passa per la solidaritat.

D'altra banda, el Pontífex ha demanat als catòlics mexicans que es comprometin activament en la vida social per superar les diferències que la caracteritzen. Especialment s'ha dirigit als joves perquè siguin ciutadans exemplars capaços de treballar per transformar la societat amb la força i l'esperança de l'Evangeli.

En defensa de la vida

El Papa no ha oblidat, en aquest viat-

ge, denunciar la cultura de la mort: «Prou violència, prou terrorisme i prou narcotràfic! Prou tortura i tota forma d'abús! Hi ha d'haver un final al recurs innecessari a la pena capital! Prou explotar el dèbil, prou discriminació racial, prou guetos de pobresa! Mai més! Es tracta de mals intolerables que clamen contra el cel i criden als cristians a un estil de vida diferent, a un compromís social més profund amb la fe.»

Després d'abandonar Mèxic, el Papa ha visitat la ciutat de Saint Louis (EUA) on ha tornat a demanar l'abolició de la pena de mort i ha fet una crida a defensar la vida, rebutjar l'eutanàsia, l'avortament i el suïcidi assistit. Joan Pau II s'ha reunit amb el president Clinton i ha demanat als EUA que lluitin per la justícia i la pau en el món, «contra la violència de la fam i de la pobresa; la violència dels conflictes armats; la violència d'armes espantoses com les mines antipersona; la violència

Església a Amèrica

El document que ha firmat el Papa recull les conclusions del Sínode d'Amèrica, celebrat entre el novembre i el desembre del 1997. El text es refereix a l'Església com un lloc on els homes i les dones poden descobrir la presència de Jesucrist i trobar-se amb Ell guiats per la Mare de Déu.

La identitat cristiana del continent, l'acció de l'Església en el camp de l'educació social són temes destacats en aquest document. De la mateixa manera que la idea que Amèrica està cridada a viure un nou estil de vida centrat en l'oració, el compromís amb les exigències de l'Evangeli i la inculcació del missatge cristià. Tampoc s'oblida el problema de les sectes.

Un altre punt destacat és la solidaritat: el respecte a la dignitat de les persones, el treball a favor dels pobres i marginats, el deute extern, la lluita contra la cultura de la mort i el respecte als pobles indígenes i immigrants.

del tràfic de drogues, del racisme i del dany insensat al medi ambient».

El moment més emotiu d'aquesta visita ha estat la trobada amb els joves: «L'Església us necessita», ha dit el Papa i els ha animat a donar testimoni de la seva fe, a no tenir por i a ser esperança del món. A més els ha recordat la importància de l'eucaristia i del sagrament de la reconciliació.

Joan Pau II ha volgut reforçar la unió de tots els catòlics americans i ha establert que el 12 de desembre sigui una data especial: que se celebri a tot el continent la festa de la Mare de Déu de Guadalupe, Mare i Evangelitzadora d'Amèrica. El Papa també ha tingut un record per a les víctimes del terratrèmol de Colòmbia: «Manifestem aquest amor sent solidaris amb aquests germans que estan patint. Des d'aquí encoratjo els que estan ajudant els damnificats i resem també per l'etern descans dels que han perdut la vida.» (Zenit)

Tu també tens dret a estar ben informat

subscriu-te a

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí, 5
08014 Barcelona

Nom Adreça.....

D.P..... Població Província..... Tel

Em subscric a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import: ☐ anual (52 números) de 11.180 ptes.
☐ semestral (26 números) de 5.590 ptes.

El pagament de la subscripció el faré mitjançant:

☐ domiciliació bancària (en aquest cas emplea l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

☐ transferència al CC del setmanari

2 1 0 0

3 0 1 3

2 0

2 2 0 0 3 9 1 7 4 1

Entitat

Oficina

DC

Compte

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/llibreta

Mèxic

Repensant Mèxic des de Chiapas

■ Milers d'indígenes viuen en condicions de semiesclavatge

MÈXIC.— L'empat tècnic entre els rebels zapatistes i l'exèrcit governamental mexicà, cinc anys després de l'inici de les hostilitats ha conduït el país a una situació sense precedents en la seva agitada història.

L'1 de gener del 1994, tot just fa cinc anys, un fins aleshores desconegut Ejército Zapatista de Liberación Nacional (EZLN) ocupava diferents ciutats i pobles de l'estat mexicà de Chiapas. Un també fins aleshores desconegut subcomandant Marcos proclamava, a l'empara de la selva lacandona i sota la protecció dels Montes Azules, el dret del poble mexicà de revoltar-se contra la injustícia —dret, per cert, reconegut per la pròpia Constitució mexicana— que durant molts anys havien hagut de suportar els pobres i els indígenes de Chiapas i de tot Mèxic. Aquell primer de gener, el món sencer assistia sorprès al que semblava una aventura guerrillera que, per idealista, molts creien condemnada al fracàs. Si bé, però, la guerrilla no ha vençut, tampoc no ha estat derrotada. I si algú ha sortit malmès, ha estat l'actual sistema polític mexicà que ja ha començat a fer aigües.

Però hi ha moltes més coses a canviar en un Mèxic que en els darrers 70 anys ha viscut sota el poder arbitrari del Partido Revolucionario Institucional (PRI). Segons l'Església mexicana i grups polítics i socials, és necessari repensar Mèxic de cap a peus. Tant per als partits legals implantats —el Partido de la Revolución Democrática (PRD) i el Partido de Acción Nacional (PAN)— com per als zapatistes i altres grups de base, cal un debat nacional del qual en resultin propostes consensuades a la crisi global mexicana. El subcomandant Marcos proposava que en aquest debat «s'inclouguin aquells a qui sempre se'ls ha negat la veu».

El fenomen zapatista no és un esclat

davant un problema conjuntural, d'un mal moment de la vida política, social i econòmica de país; altrament, es tracta d'una qüestió estructural, dels mateixos fonaments sobre els quals s'aguanta el model mexicà.

País de revoltes

La història mexicana està plena de revoltes. Guerrero, Oaxaca, Hidalgo, Veracruz... estats de forta presència indígena i camperola, s'han caracteritzat pels brots insurgents de la seva població durant tot aquest segle.

La història dels indígenes de Chiapas és un seguit d'abusos i arbitriats. Fa poc menys de tres dècades, milers de famílies tzeltals, tzotzils, toxolabals i zocs van ser desposseïdes de les seves terres a la selva lacandona sota el pretext de lliurar aquells territoris als veritables propietaris: els lacandons. De lacandons en queden ben pocs. Evidentment la proposta de tornar les terres als seus veritables propietaris era una tapadora —els pocs centenars de famílies lacandones sobreviuen com poden de la venda d'artesanies o pidolant als turistes— perquè els empresaris fusters obtinguessin el dret per extreure fusta de 10.000 arbres —caoba i cedre— cada any.

A les valls centrals de Chiapas, durant les construccions de les preses, més de 100.000 persones van ser obligades a abandonar-ho tot perquè els van negar el sòl. L'explotació de petroli també va afectar les comunitats indígenes, amb la xifra de 50.000 persones.

La memòria popular encara recorda que als anys setanta alguns joves terrati-

El subcomandant Marcos.

nents es divertien jugant a matar indis i gaudien de drets sobre la vida dels indígenes. Algunes finques comptaven, fins i tot, amb garjoles on es tancava, de manera arbitrària, els indis «desobedients». Molts recorden els anys vuitanta també com una època de segrestos, assassinats i tortures contra camperols indígenes; recorden les temudes *guardias blancas*, escamots al servei dels terratinents, que entraven als pobles, cremaven cases i feien malbé les collites tot condemnant a la fam pobles sencers.

Semiesclavatge

Les condicions en aquesta part de Mèxic han estat sempre feixugues per a la població. Segons han denunciat organitzacions vinculades a l'Església catòlica, milers de camperols indígenes viuen en condicions de semiesclavatge: per poder treballar han d'anar a les grans finques de cotó, cafè o cacau, i allà comprar els estris, viure en barracons en condicions infrahumanes i obtenir els aliments a les *tiendas de raya*, propietat de l'explotació agrària. Entre l'emprèstít per comprar les eines, el lloguer per viure a un dels barracons i el cost dels aliments a les botigues dels propietaris, els camperols comencen a contraure deutes que els impossibiliten sortir de la pobresa i de la finca. Qualsevol denúncia pot acabar amb el segrest i la mort a mans de les *guardias blancas*.

La crueltat d'aquest sistema va adobar el terreny per a la rebel·lió. I molts joves es van anar apropant a un moviment clandestí del qual encara ningú no en sabia res. Durant deu anys, a l'empara de la selva i les muntanyes, es va anar creant un exèrcit dispost a aturar aquell sistema fonamentat en l'abús, el menyspreu i la impunitat.

En efecte, una situació així difícilment es podia mantenir sense un esclat per part de les principals víctimes d'aquest despropòsit. No va ser gens difícil trobar gent disposada a organitzar-se en un moviment guerriller i popular que trenqués el silenci dels indígenes i dels pobres de Chiapas. I d'això, ja en fa cinc anys.

Carles Casals

VIETNAM

Els vietnamites esperen el Papa

HO CHI MINH.— La població vietnamita es prepara per a una possible visita del Papa, després que el mes de novembre passat el cardenal Pham Dinh Tung, arquebisbe d'Hanoi, presentés una petició oficial al Govern perquè convidés el Papa el proper agost amb motiu del 220è aniversari de l'aparició de la Mare de Déu a La Vang. Les autoritats encara no han donat una resposta, però molts fidels creuen que la visita de Joan Pau II és gairebé segura. Al febrer o març, una delegació vaticana podria arribar al Vietnam per parlar del viatge. En aquesta reunió també es parlaria del nomenament d'alguns bisbes i d'una llibertat religiosa de l'Església més gran. (*Zenit*)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadades per sempre, i per convallescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

SIGNUM)))
INGENYERIA APLICADA A L'AUTOMATITZACIÓ

Sistemes de comandament
Relotges
Carillons
Campanes
Inhibidors de llamps

disseny • fabricació • instal·lació • manteniment

Roselló 207 pral. 1a 08008 Barcelona Telefax 93 416 17 98

10 anys de experiència
PREUS molt ajustats
20è aniversari

Vint anys de Catalunya Cristiana

Sínodo d'Amèrica

Després d'un mes de treball al Vaticà, el 12 de desembre el Papa va clausurar el Sínodo dels Bisbes d'Amèrica. Es va redactar un document que constata l'assoliment dels objectius proposats pel Pontífex: la solidaritat i comunió entre Amèrica del Nord i Amèrica del Sud. El Sínodo, en què es va parlar dels problemes del continent (injustícia social, deute extern, campanyes contra l'Església, sectes), va representar per al Sant Pare un punt de partida per a la nova evangelització.

Martínez Sistach, a Tarragona, i Salinas, a Tortosa

Des que Mons. Torrella havia presentat la dimissió com arquebisbe de Tarragona s'esperava amb expectació la designació d'un nou arquebisbe que va arribar el 20 de febrer. Joan Pau II va designar per al càrrec el fins aleshores bisbe de Tortosa, Mons. Lluís Martínez Sistach. La designació va satisfer el conjunt de l'Església catalana pel fet que el nou primat era català. A més, Sistach, de 50 anys (36 com a prevere, els deu últims com a bisbe), era un bon coneixedor de la Tarraconense, que presidiria, per la seva dedicació plena a la diòcesi veïna de Tortosa. Els dos prelats van acomiadar-se dels seus diocesis el 6 d'abril en sengles cerimònies a les catedrals respectives. El 13 d'aquell mateix mes, Mons. Martínez va prendre possessió del càrrec a la seu tarragonina en un acte multitudinari, envoltat de 5.000 fidels, de tots els bisbes catalans, amb l'excepció del bisbe de Vic, i d'una nodrida representació de bisbes espanyols encapçalada pel president de la Conferència Episcopal, Mons. Elías Yanes. Mons. Martínez Sistach va rebre el pal·li de mans del Sant Pare el 29 de juny.

El 5 de setembre es va fer públic el nomenament de Mons. Xavier Salinas per ocupar la seu vacant de Tortosa. Nascut a València el 1948, va créixer a Sagunt i va ser ordenat sacerdot el 1974. El 1992 va ser consagrat bisbe i nomenat titular de la diòcesi d'Eivissa i Formentera. Arribava a Tortosa amb fama de ser un home moderat i que mantenia relacions fluïdes amb els bisbes catalans. Va prendre possessió del càrrec el 26 d'octubre a la catedral tortosina.

Mons. Malla presenta la seva renúncia

En arribar a l'edat de 75 anys, tal com recomana el Codi de Dret Canònic, el bisbe de Lleida, Mons. Malla, va presentar la seva renúncia al Papa. Nascut a la Seu d'Urgell el 1922, Ramon Malla i Call va ser ordenat sacerdot el 1948 i el 1968 va ser nomenat bisbe de Lleida, d'on no s'havia mogut durant 29 anys. Recentment ha patit força pel desmembrament, ordenat pel Vaticà a petició de la Conferència Episcopal espanyola, de la seva diòcesi.

Adéu a la mare dels pobres

El 5 de setembre, a l'edat de 87 anys, la mare Teresa de Calcuta deixava aquest món als pobres, malalts i moribunds del qual havia dedicat la seva vida. El món sencer, no tan sols cristià, va plorar i va donar un sentit i emotiu adéu a la mare dels pobres. La mare Teresa, molt més enllà del que en vida hauria pogut imaginar, va ser enterrada a Calcuta amb tots els honors de cap d'estat davant de milers de persones i d'un desplegament informatiu de primer ordre mundial. Agnes Gonxha va néixer el 1910 a Skopje (Macedònia), en el si d'una família catòlica d'origen albanès. Als divuit anys va ingressar a la congregació de les Germanes de Nostra Senyora de Loreto a Rathfarnham (Irlanda). L'any següent va arribar a l'Índia, a Calcuta, on faria de mestra de noies de classe benestant. El 1948 va prendre la decisió d'acostar-se més als pobres, va deixar Loreto, i va anar a viure entre ells. El 1950 Pius XII va autoritzar la congregació de les Missioneres de la Caritat, que en un primer moment estava formada per alumnes seves. La seva ocupació principal era «alimentar a Crist, que té fam; vestir a Crist, que està nu; tenir cura de Crist, que està malalt». La congregació va créixer fins a tenir gairebé 600 cases arreu del món amb 4.000 germanes. El 1979, la mare Teresa va rebre el premi Nobel de la Pau com a reconeixença per la seva tasca d'amor a la humanitat.

Adéu a Mn. Pere Ribot

El sacerdot i poeta Mn. Pere Ribot va morir el 24 d'agost a la seva residència de Girona als 89 anys a causa d'una congestió pulmonar. Dos dies més tard es van celebrar els funerals presidits pel bisbe de Girona, Mons. Jaume Camprodon, a l'abadia de Sant Martí de Riells, d'on Ribot havia estat rector des del 1948. Nascut a Vilassar el 1908, va ser ordenat el 1933, va arribar a Riells el 1941. Havia escrit una vintena de llibres, bàsicament poesia, i la seva «abadia» es va distingir com a un focus de presència i resistència catalanista en els temps difícils del franquisme.

El «Beatus d'Urgell» torna a casa

Després de quatre mesos des de la seva desaparició, el 29 de setembre del 1996, el *Beatus d'Urgell* tornava al Museu Diocesà de la Seu d'Urgell gràcies a una operació policial de la Guàrdia Civil a València contra una banda de traficants d'obres d'art robades que va culminar el 21 de gener. El Beatus, valorat en 3.000 milions de pessetes, és una de les 27 còpies existents del còdex original realitzat pel monjo Beat de Liébana al segle VIII i il·lustrat amb miniatures del segle X. Conté uns comentaris literaris del llibre de l'Apocalipsi i de Daniel.

La fiscalia italiana archiva les actuacions contra el cardenal Carles

La fiscalia de Torre Anunziata va decidir a finals d'any archivar les diligències i desestimar la presumpta implicació de l'arquebisbat de Barcelona i del cardenal Ricard M. Carles en una operació de blanqueig de diner que portava per nom «Cheque to cheque». D'aquesta manera, el cardenal quedava finalment lliure de les sospites que, basades en una escolta telefònica entre dos presumptes mafiosos en què s'esmentava l'arquebisbe de Barcelona, la premsa, —per una filtració—, havia despertat. En tot moment, el cardenal Carles havia insistit en la seva innocència.

UNA ULLADA AL MÓN

- (2 de gener) Mor el lingüista Joan Coromines.
- (19 de febrer) Mor l'exsecretari general del PC xinès, Deng Xiaoping.
- (23 de febrer) Es presenta a Escòcia l'ovella Dolly, primer mamífer clònic.
- (1 de maig) El laborista Tony Blair guanya les eleccions legislatives britàniques.
- (1 de juny) El socialista Lionel Jospin guanya les eleccions legislatives franceses.
- (22 de juny) Joaquín Almunia, escollit secretari general del PSOE.
- (25 de juny) Mor el comandant i naturalista oceanogràfic Jacques Cousteau.
- (2 de juliol) Mor l'actor nord-americà James Stewart.
- (10 de juliol) El regidor del PP d'Ermua Miguel Ángel Blanco és segrestat i assassinat per ETA, que havia exigit el replegament dels presos bascos.
- (31 d'agost) La princesa Diana de Gal·les mor en accident de trànsit a París.
- (11 de setembre) Jordi Pujol inaugura el Teatre Nacional de Catalunya.
- (26 de setembre) Joan Clos substitueix Pasqual Maragall a l'alcaldia de Barcelona.
- (4 d'octubre) La infanta Cristina es casa amb el jugador d'handbol del Barça Iñaki Urdangarín a la catedral de Barcelona.
- (19 d'octubre) Mor la realitzadora cinematogràfica Pilar Miró.
- (6 novembre) 40 persones moren a causa d'un temporal a Extremadura.
- (17 de novembre) 58 turistes moren en un atemptat integrista a Luxor, Egipte.
- (1 de desembre) Ordre de presó per a la Mesa Nacional d'Herri Batasuna per col·laboració amb banda armada.
- (30 de desembre) El Parlament aprova la Llei del català.

Vint anys de Catalunya Cristiana

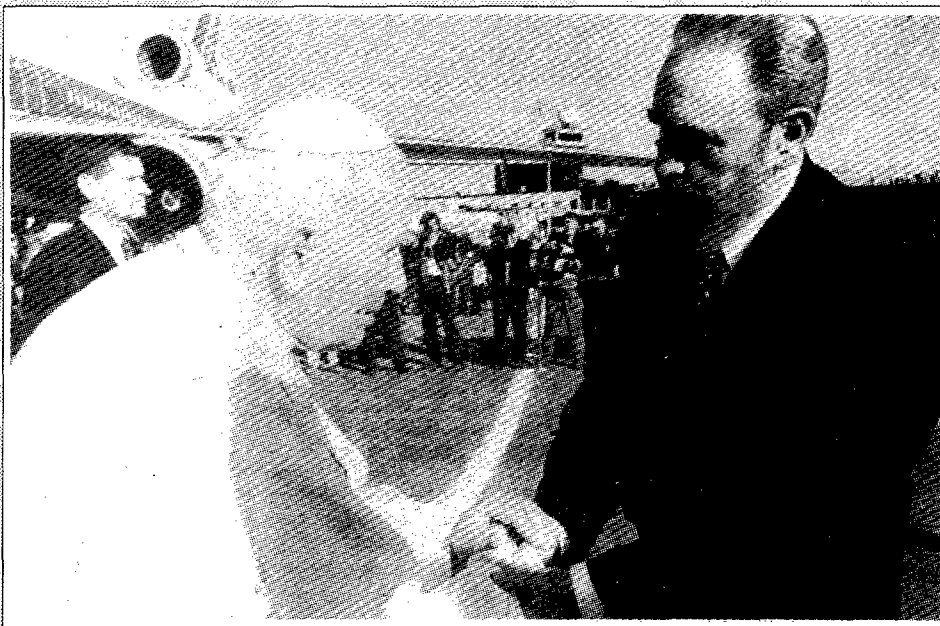
«Fides et ratio»

El 15 d'octubre es va presentar la tretzena i, de moment, última encíclica de Joan Pau II, *Fides et ratio*, en què el Pontífex analitzava la relació entre fe i raó «com les dues ales amb les quals l'esperit humà s'eleva cap a la contemplació de la veritat». La relació entre aquestes dues ales no ha estat sempre fàcil. De vegades, una fe cega ha menyspreat la raó. D'altres, una raó vanitosa ha descartat la fe. El Papa considera que el diàleg i l'harmonia entre totes dues és fonamental per conduir l'home a la veritat.

Assassinat de Mons. Gerardi a Guatemala

Consternació. Aquest va ser el sentiment que va envair la societat guatemalenca i l'Església quan es va conèixer l'assassinat de Mons. Juan José Gerardi, bisbe auxiliar i coordinador de l'Oficina de Drets Humans de l'arquebisbat de Guatemala. El prelat va ser mort el 26 d'abril, dos dies després de presentar un informe que sota el títol *Guatemala: mai més* donava compte de les víctimes de la guerra civil que havia assolat el país durant 36 anys i en responsabilitzava l'exèrcit. Les sospites de l'Església i de bona part dels guatemalencs van caure sobre l'exèrcit. No obstant això, el govern, amb pressions per trobar un culpable poc comprometedor, va detenir Mario Orantes, un sacerdot proper al bisbe. L'Església va rebutjar l'acusació contra Orantes, adduint falta de proves, després d'haver realitzat una investigació paral·lela portada a terme per l'efiscal general Acisclo Valladares.

Decisiu viatge de Joan Pau II a Cuba

El 1996 el president cubà, Fidel Castro, va visitar el Papa al Vaticà i el va convidar a l'illa caribenya. El Pontífex va acceptar la invitació sempre que tingués llibertat per decidir els itineraris i dir el que volgués. Es pot dir que a Cuba, amb la visita de Joan Pau II del 21 al 25 de gener del 1998, hi va haver un abans i un després en la seva història recent. El Sant Pare, que va tenir una acollida fervorosa i multitudinària, es va erigir en mitjancer de pau i de reconciliació. Va denunciar-hi les violacions dels drets humans que es produïen al país i va demanar llibertat per a l'Església i per al poble cubà. Particularment, va entregar a Castro una llista d'una cinquantena de dissidents cubans empresonats, perquè fossin tractats amb justícia. La majoria d'ells van ser alliberats en els mesos immediatament posteriors. Wojtyła tampoc no va tenir cap inconvenient a condemnar reiteradament l'embargament econòmic dels EUA amb la implacable aplicació de la llei Helms-Burton. Amb tot, el Papa va assegurar que «Cuba té una ànima cristiana i això l'ha conduït a tenir una vocació universal. Cridada a vèncer l'aïllament, s'ha d'obrir al món i el món ha d'apropar-se a Cuba». Per la seva banda, Castro va demostrar que encara dirigia el moviment de masses de Cuba i va saber aprofitar la visita per justificar-se ideològicament i donar una imatge més càlida i suau del règim amb evidents gestos d'obertura i aproximació a l'Església. El dia de Nadal del 1998 tornava a ser festa oficial a Cuba.

Les obres d'art de Lleida provinents de parròquies aragoneses han de ser retornades

El nunci del Papa a l'Estat espanyol, Mons. Lajos Kada, va tancar el 27 de juny el conflicte entre les diòcesis de Lleida i de Barbastro-Montsó sobre la titularitat del patrimoni artístic del Museu Diocesà procedent dels pobles de la Franja, segregats de la diòcesi de Lleida i agregats a la de Barbastro-Montsó, a favor d'aquesta última. El nunci va decretar que «el patrimoni artístic que prové de les parròquies desmembrades i que actualment es troba a Lleida, hi és a títol de dipòsit i no de propietat, mentre la diòcesi lleidetana no provi el contrari en cadascun dels casos, si el reclamen els seus propietaris legítims, s'ha de tornar». Precisament, mig mes abans havia acabat el procés de segregació de la diòcesi lleidetana, que la va deixar amb 111 parròquies i 70.000 fidels menys i que suposava la fi d'una vinculació centenària entre Lleida i la Franja. El bisbe Malla va ser un dels homes que més va patir en el procés però sempre va mantenir una actitud de diàleg i moderada.

Josep Alegre, nou abat de Poblet

El monjo Josep Alegre, nascut a Ballobar (la Franja) el 1941, va ser escollit el 20 d'abril nou abat del cenobi cistercenc de Santa Maria de Poblet. Substituïa així Maur Esteve, abat general de l'orde des del 1995.

Relleu en la direcció de «Catalunya Cristiana»

El 5 de març, Mn. Manuel Valls i Serra s'acomiadava dels lectors de *Catalunya Cristiana* com a director del setmanari després de gairebé cins anys al capdavant de la publicació. Havia substituït en el càrrec els fundadors del setmanari, Mons. Jarque i Mn. Malsosa, i donava el relleu a la jove periodista Núria Oriol i Palarea.

UNA ULLADA AL MÓN

- (2 de gener) El GIA assassina més de 412 persones a Algèria.
- (9 i 30 de gener) ETA mata el regidor del PP de Zarautz José Ignacio Iruretagoyena i el tinent d'alcalde de Sevilla, Jiménez Becerril i la seva dona.
- (26 de febrer) Luis Roldán és condemnat a 28 anys de presó per suborn, estafa i frau i Mario Conde, a quatre per apropiació indeguda en el cas Argentinia Trust.
- (6 de març) L'exèrcit iugoslau bombardeja diverses poblacions kosovars.
- (24 d'abril) Josep Borrell guanya les eleccions primàries del PSOE.
- (25 de juny) ETA mata el regidor del PP de Renteria Manuel Zamarreño.
- Pasqual Maragall anuncia la seva candidatura a la presidència de la Generalitat.
- (15 de juliol) Garzón ordena el tancament del diari *Egin*.
- (21 de juliol) El Bages crema durant tres dies.
- (7 d'agost) 258 morts i 5.000 ferits en dos atemptats contra les ambaixades nord-americanes de Kenya i Tanzània.
- (15 d'agost) 29 morts i 200 ferits en un atemptat a la població nordirlandesa d'Omagh, reivindicat per l'IRA autèntic, escissió de l'Exèrcit Republicà Irlandès.
- (17 d'agost) Bill Clinton admet haver mantingut una relació «impròpia» amb l'exbecària Monica Lewinsky.
- (10 de setembre) Barrionuevo i Vera ingressen a la presó de Guadalajara per la seva responsabilitat en el segrest de Segundo Marey.
- (16 de setembre) ETA anuncia una treva total, indefinida i unilateral, després que els partits nacionalistes bascos firmessin l'acord de Lizarrar.
- (27 de setembre) Acaba l'era Kohl amb la victòria en les legislatives alemanyes del socialdemòcrata Gerhard Schröder.
- (16 d'octubre) Pinochet és detingut a Londres per ordre del jutge Garzón.
- (21 d'octubre) Massimo D'Alema, primer cap de govern excomunista d'Itàlia.
- (25 d'octubre) Juan José Ibarretxe amb el PNB guanya les eleccions autonòmiques basques. Forma un govern nacionalista amb EH i EA.
- (30 d'octubre) L'huracà Mitch assola Centreamèrica amb un saldo de més de 25.000 morts i tres milions de damnificats.
- (16 de desembre) Els EUA ataquen l'Iraq un dia abans que el Congrés debatés el procés d'impeachment al president Bill Clinton.

Els bisbes catalans aproven el projecte de Regió Eclesiàstica catalana

Els bisbes catalans, reunits al Brull (Osona) del 13 al 15 de juliol, van aprovar el projecte de Regió Eclesiàstica pròpia que el Concili Provincial Tarraconense celebrat el 1995 va instar a crear. El projecte seria enviat a la Conferència Episcopal espanyola perquè aprovés el contingut dels estatuts proposats pels bisbes catalans i els presentés davant de la Santa Seu perquè aquesta constituís la Regió. No obstant això, els bisbes catalans ja havien rebut el vistiplau oficial del Papa en la visita *ad limina* que li havien fet al febrer al Vaticà.

GESMOR
DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

**Tramitació
d'enterraments**

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Espanya

Un bisbe dedicat als malalts

■ José Luis Redrado, primer prelat de l'Orde de Sant Joan de Déu

BARCELONA.— El pare José Luis Redrado, de l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu, va ser nomenat bisbe pel papa Joan Pau II. La consagració episcopal va tenir lloc el 6 de gener a la basílica de Sant Pere.

Mons. Redrado, que a partir d'ara formarà part del Col·legi Episcopal, conservarà el càrrec de secretari del Pontifici Consell per a la Pastoral dels Agents Sanitaris que ostenta des del 1986.

José Luis Redrado Marchite va ser ordenat sacerdot fa 38 anys i és el primer bisbe que té l'orde fundat per l'espanyol sant Joan de Déu en 427 anys d'història. El P. Redrado, en l'ordenació episcopal, va dir: «Dono gràcies a Déu que guia la meua vida i em crida a una més gran responsabilitat i perfecció. Sé per experiència que el Senyor posa, en la meua història, signes —ara l'episcopat— i amb ells em crida a sortir de la meua passivitat espiritual i a viure amb més gran fidelitat la meua vocació cristiana, religiosa i sacerdotal.» I va afegir: «Déu m'ofereix aquests signes quan joestic més distret, és com un toc d'atenció, una crida que exigeix de mi una resposta. Tinc una gran confiança que Ell continuarà il·luminant la meua vida.»

El nou bisbe va donar les gràcies a la seva família, on havia iniciat la seva vida cristiana que després va continuar i desenvolupar a l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu. Mons. Redrado va agrair també a Joan Pau II el fet d'haver-lo cridat a formar

part del Col·legi apostòlic: «És una crida a un compromís més gran en la meua vida personal, a donar un testimoni més gran de fe, esperança i caritat. Aquesta crida del Sant Pare l'accepto com un servei a l'Església, no com un honor. Per això vull que les meves actituds internes i externes siguin veritablement senzilles, servicials,

plenes de l'Evangeli. Demano al Senyor que m'ajudi a viure i expressar amb humilitat evangèlica aquests desitjos que vull que siguin pràctics en tot el meu servei episcopal, en el treball, en el grup en què visc, en la meua reacció amb els que entren en la meua vida.»

Marta Puyol

El Papa entrega els Evangelis a Mons. Redrado en la cerimònia de consagració.

Pioner en pastoral sanitària

José Luis Redrado es natural de Fustiana (Navarra) i té 62 anys. Va professar com a religiós de Sant Joan de Déu el 1954, ratificant solemnement aquesta professió el 1960. Va ser ordenat sacerdot a Salamanca el 1965.

És llicenciat en Teologia per la Universitat de Salamanca (1965) i en Filosofia i Lletres per la Universitat de Barcelona (1973). Ha estat professor de Pastoral de la Salut i Bioètica en diverses escoles d'infermeria. Ha ocupat diferents càrrecs a l'Orde Hospitalari, inicialment relacionats amb la formació i més tard amb la Pastoral de la Salut. En aquest àmbit ha estat cap de Pastoral de Sant Joan de Déu-Serveis de Salut Mental a Sant Boi, i més tard, cap del mateix Servei a l'Hospital Sant Joan de Déu d'Esplugues.

El seu treball en la pastoral de la salut dins l'àmbit mundial el va portar a ser president del Secretariat del seu orde. També ha estat coordinador de Pastoral Sanitària de les diòcesis catalanes i membre del Secretariat Nacional de Pastoral de la Salut de la Conferència Episcopal espanyola. És precisament en aquesta pastoral on el germà Redrado ha estat autèntic pioner en el món. Per aquest fet, quan el Papa va instituir la Comissió Pontifícia per a la Pastoral dels Agents Sanitaris —actualment Pontifici Consell—, en va nomenar el germà Redrado com a secretari, llavors presidida pel cardenal Fiorenzo Angenilli. Amb ell i ara amb Mons. Javier Lozano —president actual—, ha portat a terme una immensa tasca de divulgació, sensibilització i desenvolupament de la pastoral de la salut pràcticament a tot el món. (C.C.)

La diòcesi de Cadis, contra la llei d'estrangeria

CADIS.— El vicari general de la diòcesi de Cadis i Ceuta, Manuel Puente, ha presentat una campanya de recollida de firmes que pretén modificar el procés de reforma de la llei d'estrangeria iniciat en el Congrés. De la Puente entén que els projectes de llei que els grups de Convergència i Unió, Izquierda Unida i Grup Mixt han presentat són deficientes pel seu caràcter i el seu abast, i que aquests projectes «mostren un marcat caràcter restrictiu respecte de la legislació actual».

El vicari ha explicat que «el que busquem amb la campanya és defensar un estatut digne dels treballadors immigrants i la regularització dels que estan en el país il·legalment». I és que l'Església de Cadis advoca per una llei que reconegui als treballadors immigrants i a les seves famílies «la seva equiparació amb els espanyols en matèria de drets i deures laborals, estabilitat legal, dret a viure en família, dret a residència permanent, més accés a la nacionalitat espanyola i equiparació a l'accés al sistema de salut i habitatge», ha assenyalat Manuel de la Puente.

El delegat d'immigració de les diòcesis de Cadis i Ceuta, Gabriel Delgado, opina que la tendència al tancament de fronteres i al reforçament de controls policials «fa augmentar el flux clandestí d'immigrants, que en la província gaditana es tradueix en un augment de les morts a l'estret de Gibraltar». Per a Delgado, la reforma de la llei d'estrangeria suposa un «retrocés» en els drets humans i en la igualtat de les persones i subratlla que «als immigrants se'ls inculca el dret de viure dignament al seu país». (M.S.)

Nou superior dels redemptoristes

MADRID.— Nicanor Brasa Prieto ha estat reelegit fins al 2002 com a superior provincial d'Espanya de la congregació del Santíssim Redemptor. Nicanor Brasa va néixer el 1941 a la localitat lleonesa de Robledino de la Valduerna. (SIC)

Carta Dominical

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

L'alliberament, exigència del Jubileu

Mans Unides és una organització no governamental catòlica per al desenvolupament, integrada per persones voluntàries, que des del 1960 lluita contra la pobresa, la fam, la malnutrició, les malalties, la manca d'instrucció i el subdesenvolupament material i espiritual i contra totes les seves causes.

Nasqué com una campanya concreta contra la fam en el món i, a partir del 1978, assolí una plena personalitat jurídica, canònica i civil, i passà a denominar-se Mans Unides. Aquest any celebra la campanya que fa número quaranta. Han estat quaranta anys

de treball conjunt amb homes i dones del Sud, amb l'Església i amb moltes altres organitzacions que l'han ajudada a renovar i a aprofundir el seu compromís de continuar treballant per un món més just.

Davant l'any 2000, Mans Unides prepara la celebració de l'any del Jubileu, el qual, seguint la tradició bíblica, vol ser un any de reconciliació en què es faci més justícia, s'alliberi els esclaus i es reparteixin més equitativament els béns. «Declareu sant l'any cinquanta i proclameu la llibertat de tots els habitants del país. Aquest any serà l'any del jubileu: els qui s'havien venut el patrimoni el recobraràn, i els qui s'havien venut ells mateixos, retornaran a la seva família» (Lv 25:10).

Les noves formes d'esclavatge confereixen una gran actualitat a aquest text bíblic. També avui, en nombrosos indrets de la terra, podem trobar exemples de qualsevol dels cinc elements que descriuen una situació d'esclavatge: degradació de l'ésser humà, compravenda de les persones, exclusió de qualsevol garantia jurídica a les víctimes, captació per les xarxes establertes amb aquesta finalitat i pèrdua de la capacitat de decisió en els seus destins personals. Les víctimes tenen sempre un comú denominador: la pobresa, referida tant a l'entorn material com a les possibilitats d'educació i de desenvolupament espiritual. Una pobresa que es manifesta en la fam de pa i de reconeixement de la seva dignitat, però també en la fam de Déu, en la fam de ser reconegudes les persones en la seva dignitat de fills i filles de Déu.

En tots els continents trobem aquestes situacions d'esclavitut. A vegades és el camperol brasiler que perd les seves terres i entra en un cercle de dependència total del seu nou patró. A vegades poden ser les dones de Birmània que fugen de Tailàndia per caure en les xarxes de prostitució. A vegades poden ser els infants que realitzen jornades de més de dotze hores fent catifes a l'Àsia. O els emigrants d'Àfrica que cerquen un lloc on poder treballar.

Mans Unides vol cridar l'atenció sobre aquests fets i relacionar-los amb l'any jubilar. «Arrisca't, escolta la seva veu» és el lema de la campanya d'aquest any. Per això, amb realisme cristià, proposen, mitjançant projectes concrets de desenvolupament, lluitar contra les situacions d'injustícia i explotació que condueixen tants homes, dones i infants a l'esclavitut. Tots podem ajudar. De manera especial, amb el dejuni penitencial i solidari del proper divendres, 12 de febrer, i amb la nostra aportació econòmica per finançar els prop de mil projectes per als quals Mans Unides demana un ajut durant tot aquest any i, especialment, amb motiu de la col·lecta que el proper diumenge es farà a totes les esglésies.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Sí a la vida, no a l'avortament

Hi ha grups polítics que presenten l'avortament voluntari com un progrés. En realitat es tracta de tot el contrari, perquè és la destrucció violenta d'un ésser humà. La societat no progressa quan legitima l'eliminació de persones humanes, sinó quan respecta plenament la vida humana i ajuda que aquesta pugui realitzar-se.

Durant l'any 1998 hem recordat i celebrat les noces d'or de la Declaració Universal dels Drets Humans de les Nacions Unides. És una gran incongruència que la nostra societat, tan sensible als drets humans, no sigui més sensible al dret fonamental a la vida humana des del primer moment de la seva concepció.

Aquest primer diumenge de febrer l'Església cele-

bra la Jornada a favor de la vida. Joan Pau II, en la seva encíclica *L'Evangeli de la vida* fa un cant a la vida humana i demana a cada persona en nom de Déu: «Respecta, defensa, estima i serveix la vida, tota vida humana! Només seguint aquest camí trobaràs justícia, desenvolupament, llibertat, vertadera pau i felicitat.» La vida humana és un do preuat de Déu, és sagrada i inviolable. Per això són absolutament inacceptables l'avortament provocat, l'eutanàsia i d'altres atemptats contra la vida.

Des del punt de vista de la moral catòlica, l'avortament és un crim amb aspectes greus, com són especialment la innocència de la víctima i la indispensable col·laboració de la mare. L'avortament és l'eliminació deliberada i directa, sigui quina sigui la manera de realitzar-lo, d'un ésser humà en la fase inicial de la seva existència, que va de la concepció al naixement, i això «és sempre un desordre moral greu», com ens diu el document pontifici.

Avui la percepció de la gravetat de l'avortament s'ha anat afeblint progressivament en la consciència de molts. Potser perquè allò que està legalment permès sembla que sigui èticament legítim. Això és senyal evident d'una perillosa crisi de sentit moral, que és cada vegada més incapaç de distingir entre el bé i el mal, fins i tot quan hi ha en joc el dret fonamental a la vida humana.

El dret a la vida no és una concessió de l'Estat; és anterior a ell i aquest té sempre l'obligació de tutelar-lo. El Concili Vaticà II diu que «els drets de l'home no depenen ni dels individus, ni dels pares, ni tampoc representen una concessió de la societat i de l'Estat. Pertanyen a la naturalesa humana i són inherents a la persona per raó de l'acte creador que li ha donat origen. Entre aquests drets fonamentals cal esmentar el dret a la vida des de la concepció fins a la mort».

Joan Pau II reconeix que en moltes ocasions l'opció de l'avortament té per a la mare un caràcter dramàtic i dolorós, no presa per raons egoistes o de conveniència, sinó perquè es voldrien preservar alguns béns importants, com ara la pròpia salut o un nivell de vida digne per als altres membres de la família. Tanmateix, aquestes raons o altres de semblants «mai no poden justificar l'eliminació deliberada d'un ésser humà». Cal un ajut real i eficient per part de la societat i de l'Església a les mares que tenen dificultats econòmiques o socials, per tal que puguin tenir el fill que esperen. Els bisbes de Catalunya hem demanat «a tots els catòlics i homes de bona voluntat, de manera especial als parlamentaris, que promoguin decididament la defensa de la vida i la cultura de l'amor i totes les accions tendents a ajudar les mares que es troben en situacions dramàtiques i no semblen trobar altra sortida que l'avortament».

opinió

Zoom

Foto: Xavier Rodríguez Gómez - AVUI/Diumenge 24/1/99

Sembla que juguin amb els maons de fang cru, pero treballen canviant-los de posició per tal que el sol els assequi per poder ser enviats als constructors d'habitatges. Una de tantes formes d'explotació infantil, una plaga veritable en països subdesenvolupats. Quina esperança els queda de realitzar-se plenament com a persones, si el seu «jugar» és només treballar, si l'escola és per a ells un ens inabastable? Tots hauríem de sentir-nos responsables d'aquesta anomalia i esforçar-nos més i més en moviments de solidaritat perquè puguin alliberar-se'n.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Qui són els «jueus messiànics?»

A la redacció de *Catalunya Cristiana* s'ha rebut més d'una carta demanant informació sobre el moviment religiós dels «jueus messiànics». Seguidament oferim una «notícia filtrada» de l'agència catòlica Zenit i d'altres agències cristianes de l'Orient Mitjà.

Els jueus messiànics, presents als Estats Units, a Israel i a d'altres tretze països del món, constitueixen un dels moviments religiosos nord-americans més originals de finals del segle xx.

Es tracta d'un conjunt de comunitats religioses, els membres de les quals són jueus o fills de parelles mixtes; creuen que Jesús és el Messies promès per Déu al poble d'Israel i professen aquesta fe en continuïtat amb la tradició jueva. Són una minoria de jueus marginats de la vida social d'Israel i una altra minoria cristiana no integrada tampoc en la vida de les confessions cristianes. De fet, són creients que s'inspiren en l'Evangeli protestant d'inicis del segle xx que tenen com a objectiu prioritari la conversió dels jueus.

Avui es calcula que hi ha 150 comunitats de jueus messiànics, 50 de les quals es troben a Israel. Es reuneixen

en una sinagoga normal, generalment el dissabte, que era el dia de descans que observava Jesús. Llegeixen i comenten la Torà i el Nou Testament. A la creu l'anomenen «l'arbre del sacrifici». El nom de Jesús el pronuncien en hebreu (*Joshua*) i sant Pau és conegut com el *Rabbi Shaul*. Gairebé tots els homes han estat circumcidats. En la pregària utilitzen símbols jueus, ja que, segons ells, els símbols cristians són una herència empobridora de l'Església naixent dels gentils.

Darrere d'aquests símbols, hi ha una varietat complexa de principis i de credos, de pràctiques i de criteris diversos, unificats per pocs elements, el més important, el reconeixement de Jesús com a jueu, —un bon jueu del seu temps— i el Messies de totes les nacions; tenen la convicció que l'Evangeli no únicament pertany als cristians d'Occident.

Tot i que la història dels jueus messiànics, com a moviment religiós organitzat, no té més d'un quart de segle, té figures rellevants de finals del segle xx: el rus Joseph Rabinowitz, que va crear la primera sinagoga judeocristiana a Kishneff després d'una experiència mística a Jerusalem; Mark Levy, anglès, que va portar la idea del moviment als EUA, i sir Leon Levison, que tractà de donar-li forma institucional. No ens consta que a Catalunya i a la resta de l'Estat espanyol n'hi hagi cap comunitat.

Al l'Orient Mitjà i en el si de l'Església catòlica existeix un grup semblant, vinculat al patriarcat llatí, que s'anomena Obra de Sant Nicodemus. Té el seu centre a la casa de Sant Isaïes de Jerusalem i sense cap vinculació amb els altres grups a excepció de la fe en Jesús i la fascinació per les arrels jueves que en bona part s'han perdut en la cristianització amb el pas dels segles.

Notes insignificants

Germà Adrià

El superbanc

Hi ha notícies que mereixen uns grans titulars a les pàgines de tots els diaris. Ara es parla del superbanc que acaba de néixer. Dos grans bancs s'han fusionat i constitueixen així el primer superbanc espanyol i el vuitè d'Europa.

La televisió també n'ha parlat, i molt. I ens han ofert l'abraçada de la fusió i les cares somrients dels fusionats i els aplaudiments de tots els fusionants.

Realment és una notícia excepcional. Des d'ara, Espanya encara anirà millor. Des d'avui aquest superbanc, amb els seus bilions de capital, podrà fer front a molts d'altres gegants que es volien engolir la nostra economia.

Suposo que dins de la nostra economia capitalista, això és realment un gran esdeveniment que tots hem de celebrar. I suposo que el Senyor Jesús, que per pagar un deute petit va haver de recórrer a la boca d'un peix que li va donar unes monedes, també se n'alegrarà. Llàstima que en aquella època aquest superbanc no existís. Segur que, com a mínim, algun dels protagonistes de l'abraçada de la fusió li hauria estès un xec generós al Senyor per poder pagar un sou a tots els seus apòstols.

I quins contrastos que té la vida! Ahir al matí vaig anar en una caixa d'estalvis per recollir un petit donatiu. Davant meu hi havia un jove esparracat i amb cara de drogoaddicte que portava una bossa amb monedes. La va buidar davant de la noia que estava a la caixa, i tots dos van fer pilonets de monedes de pesseta, de cinc pessetes, de vint-i-cinc i alguna moneda de cent. Van trigar molt. Al final, la suma total eren 1.063 pessetes. És tot el que havia recollit el jove amb les almoines de dos dies. Encara no existia el superbanc.

Ahir també vaig trobar una jove coneguda. Tenia 1.100 pessetes i n'hi faltaven 400 per pagar-se una nit en una pensió. La vaig acompanyar a la pensió, vaig abonar les 400 pessetes que li faltaven i com que «em sobraven diners», li vaig pagar una nit més. La jove encara no podia recórrer al superbanc.

El dissabte vaig rebre nou visites. Tots, sense ni cinc. Tots demanaven alguna cosa, almenys que els convidés al bar a menjar un entrepà. Però, com que era dissabte, el superbanc no estava obert per poder treure un *bilionet*.

Així és la història de l'economia capitalista. Els rics, cada dia són més rics. Els pobres, sobretot els marginats, cadia dia tenen menys possibilitats per a un capritxet, encara que aquest sigui dormir en un llit.

El Senyor va dir que no sabia on reclinar el cap. Sant Pau havia de fer cistells per pagar el seu apostolat.

D'ara endavant, amb els nous superbancs, el Senyor i tots els seus amics pobres hauran trobat un lloc on reclinar el cap. I que els apòstols no passaran dificultats per ajudar els parroquians pobres.

Alel·luia. Ha nascut l'amor (perdó, m'he equivocat), ha nascut el superbanc.

Punts de vista

L'embolic de la llengua

Un dels debats més apassionats i polititzats de la legislatura que arriba a la seva fi ha estat el de la llengua. La llei del català, que ha impulsat el Departament de Cultura, per estendre l'ús social del català, ha generat un debat viu, que s'ha situat en més d'una ocasió en unes coordenades allunyades del sentir majoritari de la població catalana. S'ha aprofitat el tema, que toca la fibra més sensible de la ciutadania, com a instrument partidista per erosionar el rival polític.

Que a Catalunya el tema de la llengua no crea una crispació especial és d'una evidència aclaparadora. La racionalitat, el sentit comú i l'esperit de convivència que manifesta la majoria de la població s'allunyen del tot de proclames i manifestos exaltats, distants de la mesura i de l'equilibri.

És possible que el Govern català no hagi sabut portar el tema amb la sensibilitat i l'habilitat mediàtica que requeria el cas. Una qüestió tan delicada com la lingüística requereix un tacte especial i la recerca del consens en tot moment. No s'hi valen protagonismes ni polítiques d'aparador. Només compta aplicar una política coherent, ben orientada i sense cap esclatxa que aboni la manipulació per part dels partits de l'oposició.

Tant la coalició que dona suport al Govern com els partits de l'oposició són conscients de la transcendència del tema lingüístic i han jugat a fons les seves cartes. I ho

continuaran fent durant la campanya electoral, sovint amb certes dosis d'imprudència.

La maduresa de la societat catalana

Una cosa, de tota manera, ha quedat clara: la societat catalana mostra prou cohesió per no deixar-se arrossegar per la polèmica que atien els partits polítics sobre la llengua.

La maduresa, el sentit comú de la ciutadania han permès mantenir el clima de convivència, que a Catalunya el català i el castellà s'utilitzin d'una manera alternativa sense problemes.

És evident que si una llengua està en inferioritat de condicions és encara el català. Ho deia el president Pujol en un programa de ràdio tan significatiu com «El jaro-teo», que dirigeix el popular locutor d'origen andalús Justo Molinero: «A Catalunya es pot viure només amb el castellà, però no només amb el català.» Els catalanoparlants i els castellanoparlants coneixen aquesta situació i ningú no s'esquinçarà les vestidures si s'impulsen una sèrie de mesures per promoure l'ús de la llengua que necessita més suport i, a més, és la llengua pròpia del país. Mesures que, d'altra banda, no suposen cap mena d'agressió envers una llengua majoritària, amb una gran projecció social, com és el castellà. D'aquí l'absurditat de la polèmica viscuda en aquesta legislatura. Una polèmica que posa de manifest l'especial habilitat dels partits polítics per embolicar la troca i introduir dosis de confusionisme en temes essencials que requereixen un consens majoritari.

Ciutadans poliglots

El fet de viure en un país petit com el nostre, amb una llengua minoritària, també té els seus avantatges. Fixeu-

vos, si més no, quins són els llocs amb més ciutadans poliglots. Són països com Holanda, Dinamarca o la mateixa Catalunya. Els qui han visitat aquests països del centre i del nord d'Europa han pogut constatar com molta gent del carrer o els mateixos taxistes parlen la seva llengua i una segona, que pot ser l'anglès, el francès o l'alemany, amb una desimboltura remarcable.

Un ciutadà d'un país gran considera que ja en té prou amb la seva llengua. Un ciutadà de parla anglesa es pot moure amb certa comoditat arreu del món i veu innecessari l'esforç d'aprendre altres llengües. Limita, d'aquesta manera, les seves possibilitats d'accedir directament a d'altres cultures i es tanca al seu món, que és molt important però no abasta de lluny tota la realitat.

El ciutadà d'un país petit, tanmateix, té la necessitat de defensar-se i projectar-se cap enfora. No es pot limitar a la seva realitat, necessita conèixer els codis que li permetin accedir a d'altres cultures i que són un factor d'enriquiment.

L'experiència pedagògica ha deixat clar que resulta essencial un bon coneixement de la llengua materna per aconseguir un domini important d'altres idiomes. Sense un domini segur de la pròpia llengua, ens resultarà molt difícil accedir a d'altres. En pot sortir un aiguabarreig lamentable. Hi podem perdre molt temps i també diners sense resultats pràctics. Potser això explica en part el fracàs de molts ciutadans que intenten, infructuosament moltes vegades, aprendre una segona llengua.

La necessitat de conèixer noves llengües i cultures és cada cop més evident en un món cada cop més globalitzat i relacionat. El futur és dels qui tenen aquesta capacitat d'obertura i de projecció, que és perfectament compatible amb el manteniment de les pròpies arrels i la defensa de la identitat.

Tomàs Puntí

En les darreres setmanes s'ha parlat molt de la Declaració Universal dels Drets Humans. Els actes commemoratius del cinquantè aniversari amb conferències, seminaris, cursos, exposicions, etc., han tornat a posar aquella declaració del 1948 a primera plana. Davant del constant incompliment d'aquests drets en molts punts del planeta, Mary Robinson, alta comissionada pels Drets Humans a l'ONU, apuntava que «la Declaració Universal no és un document internacional més. És la proclamació fonamental de la resolució de la comunitat internacional a defensar els drets com "ideal comú pel qual tots els pobles i nacions han d'esforçar-se". És un missatge d'esperança, igualtat, alliberament i capacitat. És un missatge dirigit a tots els que han abraçat la causa de la llibertat, la justícia i la pau en el món. Aquest missatge ha de ser escoltat una i altra vegada en la nostra època».

L'objectiu d'aquest escrit, però, no és tant el de ressaltar la importància de la commemoració —que de fet ja s'ha escrit i dit molt sobre la qüestió— sinó el de replantejar algunes qüestions que considerem són prou rellevants i que en canvi no s'han tractat gaire.

Entre l'establiment d'uns drets i la igualtat d'oportunitats de gaudir d'aquests drets hi ha un gran salt, un salt sovint

Els deures humans

insalvable i al qual gairebé ningú no fa referència. La Declaració Universal està plena de bones paraules i de bones intencions, però és en canvi escassa a l'hora d'atribuir les responsabilitats perquè aquestes intencions s'acompleixin. Dels trenta articles de la Declaració, no n'hi ha ni un de sol que parli de deures; en cap article es fa referència a l'obligació de persones o institucions de vetllar per un, uns quants o la totalitat d'aquests drets. No n'hi ha prou de dir que «tot individu té dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat de la seva persona; dret a ser tractat amb justícia; etc.» Fa falta un segon apartat igualment important que estableixi de qui és responsabilitat quan aquests drets són denegats. Els ideals són primordials i imprescindibles, però no suficients per garantir la justícia social. Per al seu compliment cal l'acció, i cal que hi hagi persones i institucions responsables d'aquesta acció, persones i institucions a les quals es puguin exigir comptes quan aquests drets no s'acompleixen.

Després d'aquests 50 anys d'experiència de la Declaració dels Drets Humans seria un acte d'inconsciència quedar-nos

en la simple celebració. El més important està encara per fer: que els drets humans impliquin deures concrets i específics. Nosaltres suggeriríem a l'ONU que escrivís tot un document substituint l'accent impersonal dels drets per un de nou que parlés de responsabilitats. Com molt bé diu Marcus Braybrooke en el llibre *Stepping stones to a global ethic*, «el reconeixement dels drets universals implica el reconeixement de les obligacions».

És igualment important ressaltar el fet que els representants de la majoria de religions han estat i estan tan callats davant la Declaració i el mateix acte de commemoració. Això no és de cap manera una acusació a ningú, però creiem que val la pena pensar-hi, ja que és prou evident que les religions tenen una importància cabdal sobre els valors de les respectives societats. És que hi ha punts de contradicció entre allò que prediquen les diferents religions i els drets humans? Si aquest fora el cas, creiem que fora necessari reobrir un diàleg, en què participessin membres de les diferents religions, per tal de retrobar uns principis que fossin entesos com a propis per a tots i per tant universals.

Conclourem amb unes paraules de la mateixa Mary Robinson: «Tots els drets humans per a tots: aquesta ha de ser la nostra crida comuna a l'acció en aquest aniversari i en els anys que vindran. En aquesta empresa, cada un de nosaltres hi té una important funció a realitzar. Estic convençuda que si combinem la nostra acció i determinació i creem vincles d'associació entre els governs i la societat civil, les organitzacions internacionals i els mitjans de difusió i les comunitats religioses i acadèmiques, aconseguirem convertir en realitat la visió del futur que va anunciar la Declaració Universal ara fa mig segle.»

Joan Vidal i Gironella
Ramon Sentmartí i Castañé
Comissió de Seguiment de la II Assemblea
Ecumènica Europea

TINTORERIA BOHIGAS
Fundada el 1915

- Neteja i restauració de pells
- Neteja i guarda de catifes
- Especialistes en peces delicades i de cerimònia
- Bugaderia
- Servei d'urgència a domicili
- Articles de ploma i cortines
- Servei a comunitats i hotels a tota la ciutat
- No tanquem al migdia
- Preus assequibles

Tel. 934 290 378 - 933 586 400
c/ Fulton, 24 - c/ Tajo, 47 - Pg. Maragall, 261

Cartes del lector

El gran donant

Sra. Directora,

Sembla que últimament la filosofia budista exerceix fascinació entre els catòlics espanyols. També, en mitjans informatius, s'equiparen vàlidament a Crist Mahoma o Buda, cosa que indica un profund desconeixement de l'acerb religiós de la majoria de la població d'aquest país. S'oblida que el Déu-Amor cristià és l'únic que pren la iniciativa i va a la recerca de l'home: es fa home, conviu amb l'home, mor per l'home. I puja al cel, però roman com a Jesús eucarístic, per no separar-se dels que estima. Però Crist és, a més, el gran donant: ens lliura el seu Pare com a pare nostre, a Maria com a mare i a Ell mateix com a aliment i com a cancel·lador de les nostres culpes. Existeix un altre Déu que ofereixi tant a canvi del nostre amor?

EVA NORDBECK FERRAZ
Barcelona

Errors sobre sant Josep Oriol

Sra. Directora,

Quan l'Enciclopèdia Catalana, en el vol. 10, pàg. 815, fa la nota sobre Oriol Bogunyà Josep, s'hi publiquen una sèrie d'incorreccions que no tindrien gaire importància si algunes persones que han hagut d'escriure sobre sant Josep Oriol no s'hi haguessin inspirat. He vist, en llibres, revistes i articles i en la mateixa *Catalunya Cristiana* de fa un parell d'anys, copiats els errors de l'esmentat article. Diu que «va ser escolà de Santa Maria del Pi». No és veritat, va ser-ho de Santa Maria del Mar. Diu que «la comunitat de Santa Maria del Pi li va pagar els estudis». No és veritat: va ser la de Santa Maria del Mar, malgrat que això és històricament incert. Diu que va estudiar a la Universitat de Cervera. No és veritat: va estudiar als Estudis Generals de Barcelona, de la Rambla dels Estudis. Per altra banda, sant Josep Oriol va morir el 1702 i la Universitat de Cervera no va

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, obrim aquesta nova secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

Els cants de la missa

Sra. Directora,

Cal escatir si en realitat ens hem d'inclinar vers unes corals preparades, fins i tot amb protagonisme de solistes, o bé cap a la participació de tota la comunitat, podríem dir-ne, cant popular. Sembla que aquesta última modalitat és prometedora de resultats positius, si la sabem encausar convenientment. N'exposo a continuació algunes vivències meves: cants fàcils d'aprendre (n'hi ha gairebé prou de sentir-los una vegada), agafadissos, melodies boniques, predominant la joia i l'alegria, fugint de les tonades excessivament calmoses i funeràries (pensem que estem contents quan proclamem «sant és el Senyor»), fugint sempre de tessitures altes, no passant mai del do en el pentagrama, o sigui cants planers sense complicacions. A la vegada pensant que el cant pot ser un mitjà en potència perquè el jovent, malauradament força absent, trobi en les esglésies un clima simpàtic i atraient. Variar les partitures, per exemple el «Senyor, tingueu pietat», també una resposta musicada per a cada resposta dels salms (podem facilitar material gratuït en aquest sentit).

UN ANIMADOR DELS CANTS
Badalona

començar a funcionar fins al 1715. Diu que va estudiar des del 1665 fins al 1676. No és veritat: va fer els estudis des del 1664 fins al 1674. Diu que va ser preceptor de la família Gasneri fins al 1686. No és veritat: va ser-ho fins al 1684 o 1685. Diu que «el 1806, en ocasió de la seva beatificació, el seu cadàver va ser traslladat a l'altar propi». No és veritat: al

nou altar s'hi posaren unes relíquies, però no el seu cadàver.

MN. TOMÀS VERGÉS
Barcelona

Orient

Sra. Directora,

S'ha escrit molt i molt bé sobre les tràgiques relacions entre els EUA i l'Iraq.

Potser es podria fer un resum dels fets o de les consideracions sobre el cas.

•Els EUA ataquen bèl·licament l'Iraq perquè aquest no compleix les decisions de l'ONU. 24 hores abans, en un país que públicament diu que no pensa fer cas dels dictàmens d'aquest organisme, li ofereix un ajut econòmic important.

•Els EUA no ataquen gaires països del món que no són democràtics, que no escolten les Nacions Unides ni respecten els drets humans.

Els inspectors que escorcollen l'Iraq, gairebé tots nord-americans i alguns anglesos, fa vuit anys que hi treballen i no hi han trobat armes químiques.

•Al Vietnam els EUA van utilitzar armes químiques (les que ara tem que tingui l'Iraq), va abocar milions de litres de productes químics que van afectar dos milions de persones, i ara en pateixen conseqüències físiques prop de mil infants, fills de gent exposada a la guerra química.

•L'Iraq és un país una mica més petit que l'Estat espanyol, de vint milions d'habitants, que gairebé no té sortida al mar. Sense democràcia, el seu dictador, igual que el de Síria, és menys fonamentalista que els seus veïns Aràbia i l'Iran.

•L'embargament que pateix des de fa vuit anys, a part de la manca de moltes coses, ha causat un milió i mig de morts per falta de medicines que no pot comprar. La majoria de les víctimes són infants.

•Per què tots els països callen davant d'aquesta arbitrarietat?

•Qui o què defensen els EUA en atacar l'Iraq?

•Qui ha donat a Clinton el poder judicial del món?

HORTÈNSIA ASSENS
La Palma de Cervelló

Finestral de la caritat

- 17 Pare de família, treballador autònom. Té un deute de cotització a la Seguretat Social. Per saldar-lo necessita 65.552 ptes.
- 18 Mare sola amb quatre fills. Ha de canviar de pis. Per a l'entrada d'un pis nou li falten 48.500 ptes.
- 19 Mare de família amb una greu malaltia. Necessita un tractament mèdic especial. Demana 100.000 ptes.
- 20 Matrimoni amb un fill petit. No té feina. Subsisteixen d'una pensió social. El seu pis està afectat i l'han de deixar aviat. Per al contracte dels comptadors els falten 28.000 ptes.
- 21 Esposa separada amb un fill petit a càrrec seu. Els seus únics ingressos provenen de feines de neteja en domicilis particulars. No cobreix les necessitats familiars. Per a aliments necessita 40.000 ptes.
- 22 Jove matrimoni amb un fill de mesos. Per problemes de salubritat han de

canviar de pis. Per fer front a les primeres despeses d'instal·lació sol·liciten 44.800 ptes.

- 23 Mare sola amb dos fills a càrrec. Per poder deixar els nens en una guarderia i ella poder fer alguna feina (dos mesos), li calen 45.000 ptes.
- 24 Pare de família malalt. Té cinc fills menors. Subsisteixen de la venda ambulant que fa la mare. Per evitar el desnonament necessiten urgentment 147.867 ptes.
- 25 Esposa separada amb dos fills en edat escolar a càrrec seu. Té pendent una reclamació a Magistratura per acomiadament improcedent. Té un deute de lloguer que ha de pagar. Són 78.300 ptes.
- 26 Home sol, sense família. Té una minusvalidesa important que li impedeix treballar. Té en tràmit una pensió social. Mentrestant, per a aliments sol·licita 50.000 ptes.
- 27 Pensionista per invalidesa. Té una

malaltia greu. Té un deute de farmàcia que ha de pagar. Són 13.700 ptes.

- 28 Mare sola amb vuit fills a càrrec seu. Cinc són menors, i els tres grans tenen problemes de delinqüència. Per evitar el desnonament necessiten 123.219 ptes.
- 29 Viuda, amb una mínima pensió. No pot fer front a les despeses d'un tractament mèdic especial. Sol·licita 38.395 ptes.
- 30 Matrimoni gran. Només el marit cobra una petita pensió. Han de fer una reparació urgent al pis que els costa 104.000 ptes.
- 31 Pare de família al·lur. L'esposat tampoc té feina. Tenen quatre fills petits. Per a aliments els calen 50.000 ptes.
- 32 Matrimoni jove, amb tres fills petits i un altre en camí. Tenen en tràmit una pensió social. Mentrestant, per a rebuts de subministraments pendents, 55.873 ptes.

CÀRITAS DIOCESANA DE
BARCELONA
Tel. 933 013 550

Esqueles
a
Catalunya Cristiana

Tel. 934 905 988

Imagineu-vos el Jubileu (2)

Joan Guiteras i Vilanova

El gran Jubileu del 2000 ha de ser personalitzat per cadascú. Hom es pregunta com el viurà i què comportarà per a ell.

He llegit que el canvi de mil·lenni es pot comparar amb una frontissa. Perquè suposa un final i un inici. Tancament i obertura. Sens dubte un esdeveniment que deixarà petjades en la nostra ment i en el nostre cor. Frontissa entre passat i començament. Afirmar un escriptor que es tracta de la història viscuda i de la història per viure. Pretèrit i futur. I d'aquí dedueix dues dimensions de l'any jubilar: fer memòria i atorgar-se noves possibilitats. Dos elements que reclamen la personalització del Jubileu. Cadascú se l'ha de dissenyar.

De què cal fer memòria? De tot el que hem viscut. El camí de la vida cristiana, les marrades en aquesta via, les crisis, les mediocritats que tant frenen el desenvolupament espiritual, l'haver-se aturat en foteses, la manca de sintonia cordial i la crítica, el deixar-se endur per la immediatesa i la sensualitat, la duresa de cor en el perdó, la primacia donada al parlar per damunt del fer.

Hi ha actes i omissions dels quals som responsables i culpables. Les coses, doncs, s'han de refer. És clar que costa allargar la mà distesa als qui ens han ofès greument, superar relacions tallades o tenses. Però cal plantar cara als nostres mancaments per tal que Déu pugui renovar-nos. Repassant la vida, a la llum de la

bondat de Déu i dels altres, també haurem de regraciar Déu pels seus beneficis, pels dons dels qui ens estimen i perdonen, pels qui ens han ajudat a ser bons i feliços.

Els actes humans deixen petjades darrere nostre. Les hem d'esborrar. Aixequem la mirada cap al nostre futur. L'assenyat enterra allò que crea malestar per a ell i per als altres. Es queda amb les coses bones, les que, de veritat, construeixen la vida i l'evangeli. No fer res o entestar-se en el camí defectuós seria una imprudència considerable. Risc inútil per a ell i per als altres.

Cadascú sap el que ha estat i és la seva vida. Per aquesta raó el Jubileu s'ha de personalitzar. Imagineu-vos el vostre Jubileu. Què fareu?

saber escoltar

Cinquanta anys

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà (ynaraja@redestb.es)

Quan algú em coneix diu: tu ets el que escriu sobre les plantes de la Bíblia. He de confessar que aquesta opinió sobre mi no em satisfà gaire. Els animalets o les flors em serveixen per reflexionar bíblicament, però d'altres vegades és la vida mateixa, com avui. Cal dir que els articles no són tan innocents com semblen.

Durant el Nadal del 48-49 uns quants estudiants de Vic vam organitzar un «curset de dirigents». Ens van parlar de la Bíblia (Dr. Tarrés), de litúrgia (Dr. C. Riera), de l'esport (Dr. Orriols) i com a final, el plat fort era l'escoltisme (Mn. Rovira Tenas). Aquella xerrada del 4 de gener va significar el declivi del centre intern d'A.C. i l'inici de l'escoltisme a la ciutat. Juntament amb Mn. Rovira es va afegir Mn. Antoni Batlle i, fruit de totes aquestes inquietuds (un planta, l'altre rega 1 C 3:6) van sorgir vocacions per al servei cristià. Guardia, Riera-Justo i jo mateix, al clergat diocesà, Rosanas cap als carmelites i Junyent fou caputxí, que encara avui dia, amb menys salut, i ferma la seva fe, viu entre els indígenes amazònics. També hi ha hagut altres serveis molt importants, per exemple el d'aquell noi que, a principis dels cinquanta, en un dia de febrer molt gèlid, va salvar la vida d'un company que s'ofegava al riu Ter. Es deia i es diu Tasio Romero, i el que ell va fer es va silenciar per no espantar les famílies que, si ho

haguessin sabut, haurien prohibit les excursions. Les B.O. de Nadal també van ser notòries: vam recollir ampolles buides per a Càritas, vam col·locar una imatge de la Moreneta a les Agudes, vam construir una passarel·la per facilitar el pas entre camins rurals. Quina il·lusió, quin amor, quinesforç i quina fe denotaven! Dic això i recordo Fets 13:12 «aleshores, en veure el que havia passat, es

convertí a la fe, meravellat de la doctrina del Senyor».

Sorpren negativament (llegiu indigna molt) poder llegir en una publicació religiosa que les coses que vam fer «signifiquen i han significat un primer contacte amb el món, més enllà de la família i l'escola, una base sòlida d'amor per la natura i un arrelament en la nostra llengua i cultura». Déu meu, per què aquest

oblit? «proclameu davant de tots els vivents les meravelles que Déu ha obrat» Tb 12:6. No ens exposem a escoltar algun dia: qui em negui davant dels homes, també jo el negaré davant el meu Pare del cel? Mt 10:33. Nosaltres, els sis sacerdots d'aquell dia, vam concelebrar i vam donar gràcies a Déu. Que s'ho mereixi. I ho faig públic, que és el que s'ha de fer, i no em fa vergonya explicar-ho.

a propòsit de
la Bíblia

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 1)

FEBRER

7. Diumenge

V de durant l'any. Verd. Lectures: Isaïes 58:7-10 / Salm 111 / 1C 2:1-5 / Mateu 5:13-16

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ricard, rei; Adaucte, mr. Santes, Juliana, vda. i Coleta, vg.

Festa Major: a Salou.

8. Dilluns

Fèria. *Verd.* Lectures: Gènesi 1:1-19 / Salm 103 / Marc 6:53-56. Si es vol: *Sant Jeroni Emilià, fdr. (MLI) Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Juvenci, b.; Pau, Luci i Ciríac, mrs. Santa Elisenda, vg.

9. Dimarts

Fèria. *Verd.* Lectures: Gènesi 1:20-2:4a / Salm 8 / Marc 7:1-13
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sabí i Ansbert, bs.; Nicèfor, mr. Santa Apolònia, vg. mr.

10. Dimecres

Santa Escolàstica, vg. (MO) *Blanc.* Lectures: Gènesi 2:4b-9.15-17 / Salm 103 / Marc 7:14-23

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zòtic, Ireneu i Jacint, mrs.; Guillem, erm. Santes, Austreberta, vg. i Sotera, vg. mr.

11. Dijous

Fèria. *Verd.* Lectures: Gènesi 2:18-25 / Salm 127 / Marc 7:24-30. Si es vol: *La Mare de Déu de Lourdes (MLI) Blanc.*ALTRES CELEBRACIONS: *Dijous gras.* Sants, Benet d'Ani-ano, ab.; Gregori II i Pasqual I, p.p.; Desideri, b. mr.; Datiu i Ampeli, mrs.

12. Divendres

Fèria. *Verd.* Lectures: Gènesi 3:1-8 / Salm 31 / Marc 7:31-37.
BARCELONA: *Santa Eulàlia, vg. mr. patrona de Barcelona, (ciutat, S / diòcesi, MO) Vermell.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Damià, sold. mr.; Gaudenci, b. Beata Humbelina, vda.

Festa Major: a Banyeres del Penedès, Erill-la-Vall i Pallegà.

13. Dissabte

Fèria. *Verd.* Lectures: Gènesi 3:9-24 / Salm 89 / Marc 8:1-10
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Benigne, prev. mr.; Polieucte, mr.; Lucini b. Santes, Fusca, vg. mr. i Maura, mr.

Lectures bíbliques

Diumenge V de durant
l'any

Cicle A

Lectura primera

Is 58:7-10

Lectura segona

1C 2:1-5

*Esclatarà en la teva vida
una llum com la del matí**Us vaig anunciar el misteri de Crist clavat
a la creu*

Lectura del llibre d'Isaïes

Diu el Senyor: «Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, si algú no té roba, vesteix-lo; no els defugis, que són germans teus. Llavors esclatarà en la teva vida una llum com la del matí, i es tancaran a l'instant les teves ferides; tindràs per avantguarda la teva bondat, i per rereguarda la glòria del Senyor. Quan invoquis el Senyor, ell et respondrà, quan cridis auxili, ell et dirà: "Aquí em tens" Si no intentes de fer caure els altres, ni els assenyales amb el dit pronunciant un malefici, si dones el teu pa als qui passen gana i satisfàs la fam dels indigents, s'omplirà de llum la teva foscor, i el teu capvespre serà clar com el migdia.»

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, quan vaig venir a vosaltres, no us vaig anunciar el misteri de Déu amb el prestigi de l'eloqüència i de la saviesa. Entre vosaltres no vaig voler saber res més que Jesucrist, i encara clavat a la creu. I em vaig presentar davant vostre feble, esporuguit i tremolós. En tot allò que us deia i us predicava, no hi entraven paraules que s'imposessin per la seva saviesa, sinó pel poder convincent de l'Esperit, perquè la vostra fe no es fonamentés en la saviesa dels homes, sinó en el poder de Déu.

Al·leluia

Jo 8:12

*Jo sóc la llum del món, diu el Senyor;
el qui em segueix tindrà la llum de la vida.*

Salm responsorial

111:4-5, 6-7, 8a i 9 (R.: 4a)

L'home just, compassiu i benigne,
és llum que apunta en la fosca.
Sortós l'home que presta de bon grat,
que disposa a consciència els seus afers.

Evangeli

Mt 5:13-16

Vosaltres sou la llum del món

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal ha perdut el gust, ¿amb què la tornarien salada? No seria bona per a res. La llençaran al carrer i que la gent la trepitgi.

Vosaltres sou la llum del món. Un poble dalt d'una muntanya no es pot amagar. Tampoc, quan algú encén un llum, no el posa sota la mesura, sinó en un lloc alt, i fa llum a tots els qui són a casa. Igualment ha de resplendir la vostra llum davant la gent. Llavors, en veure el bé que heu obrat, glorificaran el vostre Pare del cel.»

R. *L'home just és llum que apunta en la fosca.*
O be: *Al·leluia.*

El just no caurà mai,
i deixarà un record inesborrable.
Viu sense por de les males noves,
se sent ferm confiant en el Senyor. **R.**

Té el cor incommovible, res no tem,
reparteix el que té, ho dona als pobres,
la seva bondat consta per sempre,
pot alçar el front amb dignitat. **R.**

La pregària eucarística s'adreça al Pare (2)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La pregària eucarística no solament s'adreça al Pare per donar-li gràcies i per proclamar, en la conclusió, que el memorial que celebrem és el de la perfecta glorificació del Pare —el misteri de Crist— en la unitat de l'Esperit Sant (vegeu article anterior); a l'interior mateix de la pregària s'hi troben múltiples referències explícites a l'acció del Pare. Ens ajudarà subratllar-ne algunes.

Les referències al Pare en la pregària eucarística

Una primera referència és al Pare com a font de la vida, creador de tot. Gairebé en totes les pregàries hi ha una al·lusió, almenys, a aquest aspecte. Però sobretot en la primera part de la pregària IV: «Vós, vós que sou l'únic bo i la font de la vida, heu creat totes les coses per omplir-les de benediccions i alegrar-les amb l'esplendor de la vostra llum.» En

un dels prefacis dominicals (V) el tema de la creació és central: «...us donem gràcies, perquè heu creat totes les coses i els heu assignat un progrés a través dels temps. Heu fet l'home a imatge vostra i li heu sotmès tot el món, a fi que en nom vostre dominés la creació i, en contemplar les vostres meravelles, us glorifiqués contínuament, per Crist Senyor nostre.» Aquesta referència a la creació es concreta en la pregària I (cànon romà) en el pa i el vi de l'eucaristia, —«dels béns que vós mateix ens doneu»— com a elements sacramentals de «la víctima pura, santa i immaculada» (Jesucrist), «el pa de la vida eterna i el calze de la salvació».

Una segona referència al Pare és la que el presenta com al qui dona l'Eucaristia a l'Església. Així en la pregària IV es diu: «Mireu (Pare) l'ofrena que vós mateix heu preparat per a la vostra Església; i ja que ens doneu un sol pa i un sol calze...» També al Pare s'adreça la invocació pel do de l'Esperit

Sant, i per tant en definitiva el do de l'Eucaristia mateixa: «Us supliquem, oh Pare, que santifiqueu pel vostre Esperit aquestes ofrenes que hem presentat per ser consagrades» (pregària III).

Una tercera és la súplica al Pare per l'acceptació de l'ofrena: «Digneu-vos a mirar complagut aquesta ofrena; i accepteu-la...» (pregària I), i alhora la petició de noves benediccions: «Us supliquem humilment, Déu totpoderós, que feu portar la nostra ofrena per mans del vostre àngel a l'altar del cel, a la presència de la vostra majestat, a fi que tots els qui, en participar d'aquest altar, rebrem el Cos i la Sang del vostre Fill, siguem omplerts de la vostra gràcia i de totes les benediccions del cel.»

La pregària i l'actitud filials de l'Església

Aquests subratllats del contingut de la pregària eucarística ens porten a una

conclusió digna de ser contemplada i viscuda: aquesta pregària és una pregària «filial» —dels fills en assemblea eucarística— que només pot ser dita en veritat si l'Església es manté en una actitud «filial». Aquests trets espirituals de la pregària eucarística mostren allò que és la realitat mateixa de l'Eucaristia: l'ofrena del Fill al Pare, en la seva glorificació. El misteri de Crist és, abans de tot, un acte filial; actualitzar-lo implica un esperit de fills, que és el que té l'Església. L'experiència de pregar el Pare amb Crist i per Ell, i en Ell, s'uneix a l'experiència d'oferir al Pare el Fill en l'Esperit Sant, i també nosaltres mateixos en tant que units a Jesucrist. L'ofrena de l'Església és Jesús: «Reconeixeu-hi la víctima que ens ha reconciliat amb vós.» Només cercant de viure en l'amor, com a fills estimats, ens podrem apropar a les disposicions espirituals convenients per participar profundament a l'Eucaristia, fent nostres els sentiments de Jesús.

petites homilies

Sal i llum

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

És la característica dels deixebles: *Vosaltres sou la sal de la terra. Vosaltres sou la llum del món.* És el compromís de l'Església. Donar el bon gust de Déu a aquesta terra que el pecat ha tornat fada. La terra, però, sols té sentit a partir de la humanitat. La sal de l'Església ha de fer, doncs, que la humanitat es faci amb el bon gust que ha de tenir. D'acord amb el disseny de Déu. Que és la realització plena de la personalitat de l'home. De cada home i de cada dona. De tota la col·lectivitat com a tal. Missió difícil. De fet és una lluita de la sal contra la insípidesa de la massa. Per millorar-la i fer que sigui del tot i de debò. Així, l'Església —la comunitat dels deixebles— queda atrapada entre dues fidelitats. La fidelitat a Déu. La fidelitat a l'home concret. En realitat és una sola i única fidelitat: a Déu i a la seva obra. No són dos termes oposats. Són dos punts d'una mateixa línia. Estar a favor de l'home en la seva feblesa és assegurar-se la presència de Déu. *Llavors esclatarà en la teva vida una llum com la del matí, i es tancarà a l'instant les teves ferides; tindràs per avantguarda la teva bondat, i per rereguarda, la glòria del Senyor.*

«Llum dels pobles.» Església. L'Església universal. L'Església diocesana. L'Església dels homes i les dones del poble. Els cristians que coneixem i pels quals som

coneguts. L'Església dels barris, dels obrers, dels pagesos, de la gent de mar i la muntanya. L'Església de la ciutat. Gent pecadora, que es troba la salvació de Déu als dits i no sap massa bé què fer-ne. Llum del món. *Ha de resplendir la vostra llum davant la gent.* No es tracta de cercar protagonismes ni d'accentuar valors personals. Es tracta de ser reflex de l'autèntica llum de Jesucrist. *Entre vosaltres no vaig voler saber res més que Jesucrist, i encara clavat a la creu.* La llum del món és el misteri de Jesús crucificat. Crucificat amb el poble sense prestigi. Una llum que resplendeix en la tenebra. Però que és fetejada per tots els vents. *Em vaig presentar davant vostre feble, esporuguit i tremolós.* Res de triomfalismes. La sal no entona himnes de victòria. Sala. Transforma la massa convertint-la en substància del poble. *En tot allò que us deia i us predicava, no hi entraven paraules que s'imposessin per la saviesa, sinó pel poder convincent de l'Esperit.*

Ortodòxia? Sí. Però per arribar a la pràctica correcta del que diu el Senyor: *Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres i vagabunds, si algú no té roba, vesteix-lo; no els defugis, que són germans teus.* Sal i llum del món.

diòcesis

Barcelona

**Celebració de
l'Assemblea
de Delegats
de Mitjans de
Comunicació
de la CEE**

Església-«mass media»: binomi per a l'evangelització

BARCELONA.— «Mitjans de comunicació, presència amiga per a qui busca Déu Pare» és el lema establert per a la Jornada Mundial de les Comunicacions. Amb sintonia amb aquest enunciat, s'ha celebrat al Centre

Teològic Salesià Martí-Codolar de Barcelona, del 27 al 29 d'aquest mes, l'Assemblea de Delegats de Mitjans de Comunicació Social, per tractar i debatre la relació de l'Església amb els mitjans de comunicació.

Com tracten els mitjans les accions de l'Església? De quina forma pot l'Església difondre el seu missatge evangelitzador a través dels mitjans de comunicació, integrant-se també a les noves tecnologies? Aquestes qüestions han estat tractades amb aprofundiment al llarg dels tres dies que ha durat l'assemblea. Ha vingut gent de tot l'Estat espanyol, i s'han pogut veure les diferents experiències que els participants han aportat de les seves respectives comunitats.

El tema fonamental a tractar ha estat el binomi església-mitjans, vist sota diversos prismes. Avui dia, és evident el gran nombre d'organitzacions no governamentals (ONG) que difonen els seus missatges persuasius a través dels *media*.

Moltes d'aquestes ONG tenen una vinculació amb l'Església i, per tant, és fonamental veure com es difon el seu missatge en els mitjans.

Comunicar per conscienciar

L'assemblea va comptar amb diverses ponències i taules rodones, portades per professionals de la comunicació, personal de diverses organitzacions no governamentals, i religiosos, i es van establir diversos debats per expressar les diferents opinions dels presents. Un dels temes més importants que es van tractar, coincidint amb la celebració, aquest 1999, de l'Any de la Caritat, és com es difon i com és tractada la informació de les diferents actuacions en el camp de la solidaritat que realitza l'Església.

Jaume Aymar, degà de la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull, va afirmar que «la solidaritat pot i ha de ser difosa pels mitjans de comunicació, i aquests han de fer de caixa de ressonància dels fets humans que afavoreixin la solidaritat». Això, però, depèn de l'ús que es faci dels mitjans de comunicació, tant per part del comunicador com del receptor. Aymar continua dient que «la vida quotidiana de l'Església és plena de gestos solidaris, però pocs són notícia.

Foto: Josep Masip

Jordi Pujol va rebre els participants en l'assemblea.

S'ha de potenciar la difusió d'aquests fets».

L'Església té el repte d'introduir-se eficaçment en el món dels mitjans de comunicació i saber aprofitar les noves tecnologies. En aquesta assemblea, s'ha parlat també de la utilització que alguns sectors de l'Església a Llatinoamèrica fan de la xarxa, d'Internet. És el cas de la RI-IAL, una xarxa informàtica per a la comunicació. El treball d'aquesta xarxa, com va explicar Mons. Enrique Planas, responsable de la Xarxa Informàtica de l'Església per a Amèrica llatina, s'orienta a oferir serveis d'evangelització als usuaris finals, siguin on siguin, i especialment als més desprovistos d'altres mitjans com llibres, biblioteques, periòdics, etc. Així doncs, les noves tecnologies aporten un valuós instrument de comunicació a l'Església, un element a tenir en compte.

Mitjans propis

Entre els participants a l'assemblea,

una de les necessitats que es va veure amb més claredat fou la de la possessió, per part de l'Església, de mitjans propis. Núria Gispert, delegada diocesana de Càritas a Barcelona, va afirmar que «l'Església ha de tenir mitjans propis, amb caire evangelitzador, catequitzador, informatiu, per tal d'anar introduint valors

El valor mediàtic

El Sant Pare ha parlat molts cops dels mitjans de comunicació. «L'Església contempla avui l'entramat mundial d'aquests com una plataforma de llibertat, de comunió i de progrés a la qual vol aportar, amb sincera voluntat, la seva presència solidària i evangelitzadora.» Joan Pau II continua dient que «l'Església no ha de limitar-se a la difusió de l'evangeli, sinó que ha d'integrar el seu missatge en la nova cultura, creada per les comunicacions socials amb els seus llenguatges, noves tècniques i nova psicologia».

en els diversos àmbits». Aquesta necessitat es veu realitzada en els diferents mitjans de comunicació en els quals l'Església i la seva doctrina tenen una presència bàsica. En el transcurs de l'assemblea, es va remarcar la importància de formar bons comunicadors, amb una

sensibilitat especial per captar la notícia i donar-li un tractament adequat. També revisar els mitjans propis de l'Església, que no es quedin obsolets, i que informin de manera rigorosa dels fets que es produeixen dintre la comunitat eclesial, donant-li l'enfoc correcte. Un altre punt que es tractà fou la necessitat d'haver una agència de notícies pròpia, que forni els diferents *media* de l'actualitat eclesiàstica.

Treballant per la solidaritat

Al llarg de l'assemblea, es va parlar molt sobre el paper que realitzen les organitzacions no governamentals. Aquestes, busquen tenir una presència important en els mitjans de comunicació, ja que la seva funció és difondre i mostrar la realitat del camp en què treballen, per tal de sensibilitzar la gent i promoure un gest solidari.

El cas d'aquestes organitzacions, com Càritas o Mans Unides, n'és un exemple ben clar.

Núria Gispert comentava la creixent competitivitat entre les diferents organitzacions no governamentals que hi ha en aquests moments. «De vegades, es produeix una saturació de missatges de les diferents ONG. Això pot portar a un efecte pervers, que és la pèrdua de credibilitat de les ONG, i la saturació dels receptors». L'estratègia passa per saber crear notícia, que arribi a la gent, amb històries i fets solidaris.

Els *media* són un instrument importantíssim a mans de l'Església, que ha de saber utilitzar-los correctament. Aquests, a través de la informació que difonguin, han d'afavorir el diàleg, la comprensió i la solidaritat.

Els participants a l'assemblea van poder gaudir també d'una visita turística per Barcelona, i van ser rebuts pel president de Catalunya, Jordi Pujol, al Palau de la Generalitat. Els actes van acabar amb una cerimònia de cloenda a càrrec de l'arquebisbe de Barcelona.

Gerard Redó

Barcelona

De la memòria a la història

BARCELONA.— Orientació Catòlica i Professional del Dependent (OCPD) celebra el 50è aniversari de la seva fundació. L'acte commemoratiu va incloure una eucaristia a la catedral de Barcelona, la inauguració d'una exposició i la presentació de l'opuscle *Petita*

història d'una gran obra, un recull d'aquests 50 anys. Entre els assistents a l'acte es trobaven els antics membres de l'OCPD i com a convidat especial, el president de la Generalitat, Jordi Pujol, que va parlar en exclusiva per a *Catalunya Cristiana*.

L'acte commemoratiu, impulsat per Mn. Malaquies Zayas (de qui ben aviat oferirem una entrevista), antic consiliari de l'OCPD, es va celebrar el 21 de gener amb l'objectiu de difondre l'obra que va dur a terme l'OCPD durant més de trenta anys. Després d'una eucaristia celebrada a la catedral de Barcelona, els convidats es van traslladar al museu diocesà on es va inaugurar una exposició que recull documentació i materials que es trobaven a l'antiga seu de l'associació.

Tant l'exposició com l'opuscle pretenen lluitar contra l'oblit de la tasca que va fer l'organització, sobretot tenint en compte que l'OCPD s'inicià en les condicions polítiques dels primers anys quaranta i que mai no se n'ha parlat en fòrums públics ni tampoc se n'ha escrit gaire més. «El que fins ara era “memòria” de la gent que ens fem grans, es torna “història” i cal que sigui escrita per a millor coneixement dels que vindran» —diu l'historiador Josep M. Ainaud de Lasarte.

Josep M. Armand de Lasarte.

Orientació Catòlica i Professional del Dependent (OCPD) fa ser aprovada pel bisbe Gregorio Modrego fa cinquanta anys. L'objectiu d'aquesta obra sociocatòlica era «la formació religiosa, moral i

professional i la defensa i elevació de les condicions de vida dels oficinistes i dependents de la indústria i del comerç, segons les normes i principis de la doctrinacristiana». L'OCPD va ser un dels primers col·lectius que va començar a treballar amb empena i esperança en la reconstrucció del cos i l'ànima del nostre país enderrocat i amb perill de desaparèixer com a tal després de la Guerra Civil.

Miriam Salazar

El president de la Generalitat en l'exposició.

El Sagrat Cor, un espai d'ecologia interior

BARCELONA.— «Pare Nostre del pobre i del marginat; Pare Nostre de màrtirs i torturats.» Així comença el Parenostre dels màrtirs, resat a l'Amèrica Llatina, però que es va poder sentir a l'església del Sagrat Cor de Barcelona el 18 de gener enmig de la pregària «Des del clam dels oprimits; l'enyorança del Pare», que va agermanar els nombrosos fidels presents en l'oració.

Era al vespre, a tres quarts de nou, i el dia ja declinava. Silenci i recolliment: dues condicions excel·lents per a una estona de pregària. Així ho van creure convenient els pares jesuïtes de l'església del Sagrat Cor, que en col·laboració amb el Centre Cristianisme i Justícia, Justícia i Pau, Càritas i el Secretariat diocesà pels Marginats han organitzat els tercers dilluns de mes una trobada de cinquanta minuts de pregària. *Catalunya Cristiana* també dona suport activament en aquesta iniciativa. El jesuïta J. I. González Faus, professor de Teologia Sistemàtica i cap acadèmic de

Cristianisme i Justícia, va ser l'animador d'aquesta primera pregària, que girava a l'entorn de la problemàtica dels oprimits. «Fer aquestes pregàries va ser idea del pare Francesc Riera, el superior de la comunitat. A més, tenim aquesta església gran i bonica, que és idònia per a aquestes iniciatives», va comentar González Faus. «Introduir una escola de pregària ens semblava una idea interessant, crear un espai d'ecologia interior on reposi davant Déu la nostra activitat», va afegir.

Amb aquesta iniciativa es pretén crear un espai de pregària des de la justícia, des dels marges de la nostra societat. Es vol potenciar una escola de pregària que vol ensenyar a trobar el silenci, com a mitjà de retrobament amb nosaltres mateixos i amb Déu. Cada pregària tracta un tema concret, com és el cas dels marginats, els pobres, els magribins... i compta amb la presència d'un animador que, en breus intervencions, ofereix una forma de fer pregària. (G.R.)

«Vaig rebre la influència de l'OCPD»

Orientació Catòlica i Professional del Dependent (OCPD) va ser per damunt de tot una obra de l'Església precursora d'una manera d'entendre el cristianisme més pròxima a l'home, que va formar molts personatges d'avui, com Jordi Pujol, influït —segons declaracions a *Catalunya Cristiana*— per l'orientació de l'OCPD.

—Com valora els 50 anys de la fundació de l'OCPD?

—L'OCPD va actuar d'acord amb uns principis que avui, encara que tot plegat és molt diferent, continuen sent vàlids. En primer lloc eren uns principis cristians i d'Església, en segon lloc eren d'una gran fidelitat a Catalunya, d'un sentit viu de pàtria catalana, i en tercer lloc, i lligat amb totes dues coses, eren d'un sentit de comunitat i de justícia. Aquests principis continuen sent actuals per crear una Catalunya autèntica, pensada per a tothom i al mateix temps, justa. Una Catalunya que creiem que és important que mantigui aquest component de tradició cristiana que sempre l'ha caracteritzat, perquè Catalunya és un país d'arrels cristianes.

—Què va representar l'OCPD per a Catalunya, sobretot en l'època franquista?

—En aquella època tan difícil, qualsevol activitat d'aquestes costava molt de fer. L'OCPD tenia un sentit de catalanitat molt profund i en canvi escrivien en castellà, és el cas de la revista *Tribuna* que va ser suspesa. Aquest és un dels molts exemples en què ens podem fixar per adonar-nos de la dificultat que hi havia per poder treballar.

—Què ha suposat per a la seva trajectòria l'OCPD?

—L'OCPD va ser una gran influència per a moltes persones. Jo mateix vaig ser format, en part, per l'OCPD, vaig rebre la influència de persones que hi coneixia com Josep Bagunyà i Galobart, que en va ser el primer vicepresident i més endavant el president, o Jaume Arbolar.

AJUDA'NS I AJUDA'LS

Subscriu un missioner a «Catalunya Cristiana»

*Més de 300 missioners
reben «Catalunya
Cristiana» a tot el món.
La resta, esperen
un padrí.*

- ☐ JOSEP LLUÍS CULEBRAS HIDALGO
Bishop's house
P.O. BOX 25
Hwange
ZIMBABWE..... 26.884 ptes.
- ☐ MN. ANTONI CLAVE
Casa parroquial
Ribera 590
30300 José Pedro Varela
D.P. Lavalleja
URUGUAY..... 26.884ptes.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.
 Banc / Caixa

Entitat
 Oficina
 DC
 C/C o Llibreta

CATALUNYA+ CRISTIANA

c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

La fam, un arma mortal

«La globalització és una marea de riquesa que suposadament aixeca tots els vaixells. Però n'hi ha que tenen menys aigua a sota que d'altres. Els transatlàntics i els iots naveguen més bé, mentre que els bots de rem fan aigües i, alguns, s'enfonsen ràpidament.» Amb aquesta metàfora explica la situació econòmica mundial un informe del Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD), que es va fer públic el 1997. I és que l'actual ordre econòmic internacional causa

Malgrat que el planeta produeix aliments per a tothom, moltes persones pateixen desnutrició

evidents desigualtats entre les diferents regions del planeta. Així, gairebé a les portes del segle XXI, podem trobar xifres tan desolado-

res com els 800 milions de persones al món que pateixen malnutrició crònica. Però la fam és la conseqüència principal d'una situació de pobresa que afecta bona part de la humanitat. Són molts els esforços que es fan des de diverses entitats per pal·liar aquest patiment. No obstant això, l'eradicació definitiva d'aquesta realitat implica l'impuls d'unes transformacions econòmiques, polítiques i morals que permetin un desenvolupament just i solidari.

La Declaració Universal dels Drets Humans assenyala que tota persona té dret a tenir un nivell de vida adequat que li asseguri la salut i el benestar. L'accés a un habitatge digne, l'assistència mèdica, la roba i els serveis socials són aspiracions legítimes de tots els homes. Però el dret a alimentar-se és el més important de tots. Malgrat això, la fam, la malnutrició o les conseqüències de la inseguretat alimentària continuen provocant estralls en moltes àrees del planeta. La xifra de persones que pateixen malnutrició és «esfereïdora». Però encara és més dolorós veure que d'aquests 800 milions de persones, 192 són infants menors de cinc anys que presenten mancances agudes o cròniques de proteïnes i calories.

En els darrers quaranta anys, la fam ha deixat de ser una realitat excepcional per convertir-se en una malaltia crònica que afecta a 1.300 milions de persones si es prenen les mesures concretes en l'àmbit nacional i internacional.

Al món no hi falten aliments. Aquesta és la conclusió a què arriben nombrosos experts que asseguren que la Terra produeix prou per alimentar tots els habitants. L'actual ordre econòmic internacional, que condueix a una distribució desigual de la riquesa, és el principal responsable dels profunds desequilibris que hi ha entre el Nord i el Sud.

I és que la gana neix de la pobresa. La seguretat alimentària de les persones depèn del seu poder adquisitiu i no de la disponibilitat física dels aliments. En aquest sentit, Agustí Viñamata, responsable de comunicació de Mans Unides a Barcelona, assegura que «al nostre planeta es produeixen els aliments que calen per donar una dieta raonable i sana a tothom. Però no es produeixen amb un criteri de necessitat, sinó amb un criteri

comercial». D'aquesta manera, el mercat és l'encarregat de distribuir-los i de fixar-ne el preu. I això fa que una bona part de la població mundial no disposi d'aquests aliments perquè no té els recursos econòmics per adquirir-los.

A més, les situacions de pobresa extrema també es generen com a conseqüència d'alguns comportaments morals. La recerca del benefici propi, les corrupcions econòmiques i polítiques, que es donen en molts d'aquests països, o els abusos de poder, contribueixen a crear aquestes realitats de marginació socioeconòmica. D'altra banda, l'alimentació dels pobles ha estat emprada, de vegades, com a arma política en els conflictes bèl·lics. La fam esdevé d'aquesta manera una eina dels poderosos per «controlar» els debils. En aquest sentit els aliments es fan servir com un sistema d'humiliació popular. Per això, Xavier Masllorç, d'Intermon, afirma que «l'alimentació és imprescindible per demostrar la dignitat humana».

No obstant això, Ramón Artiach, d'Ajuda en Acció, considera que el problema de la fam no és res més que un problema psicològic derivat de la colonització a què es van veure sotmesos aquests pobles. Artiach creu que «tenen un complex important d'inferioritat. Per això cal treballar en l'educació i la formació d'aquesta gent».

CIUTADANIA I DROGA

Davant d'aquest panorama desolador, les intervencions institucionals són força escasses. Les mesures que es prenen des dels països desenvolupats no serveixen

per pal·liar ni una mínima part dels greus problemes que pateix el con Sud. Així és com la contribució de les organitzacions no governamentals, que desenvolupen diferents programes d'ajuda, és el «granet de sorra» més important que s'aporta des d'Occident. Malgrat això, Agustí Viñamata, de Mans Unides, assegura que, encara que fan una tasca important, globalment no es resol el problema de fons: la pobre-

abilització en l'opinió pública dels seus països que és la que permet que la societat cada vegada sigui més solidària. El mateix Viñamata determina que catàstrofes com les produïdes per l'huracà Mitch fan que «hi hagi una reacció espontània i generosa per part dels ciutadans».

En aquest sentit, segons el Ministeri d'Afers Socials, en la recaptació de l'impost sobre la renda de l'any 1997 es va incrementar el nombre de persones que van decidir que el 0,52% dels seus impostos havia d'invertir-se en ajuda social. Així, aquest Ministeri va disposar de 15.000 milions de pessetes que es van distribuir entre 335 ONG. Però només el 20% d'aquesta quantitat va anar a parar a programes de cooperació exterior.

Càritas espanyola figura com una de les entitats que més diners va percebre de l'Estat espanyol el 1998. La inversió d'aquesta subvenció estatal la va emprar per finançar projectes de dins i de fora de l'Estat. En la posada en funcionament de programes a l'exterior va esmerçar 1.400 milions de pessetes. Núria Gispert, directora de Càritas a Catalunya, assegura que aquests diners arriben «als seus destinataris, que són els

pobres del món». I afegeix que el que fan és «comprar els productes que es necessiten al país on van destinats els fons. D'aquesta manera contribuïm al desenvolupament dels mercats locals».

De la seva banda, Mans Unides va invertir 7.221 milions de pessetes el 1997, que van servir per finançar 853 projectes de desenvolupament a 59 països del Tercer Món. Aquests projectes van contribuir a la promoció educativa, social, agrícola,

La fam afecta 192 milions d'infants.

sa. Viñamata apunta a la necessitat que hi hagi «una voluntat política més gran de ciutadans i governs per poder reorganitzar tot el sistema econòmic».

Això no obstant, mentre es produeix aquesta reacció política i social, la missió d'aquestes ONG és vital. I ho és perquè contribueixen a pal·liar moltes necessitats urgents que sorgeixen en determinades comunitats. Però també perquè duen a terme una tasca de sensi-

sanitària i de la dona, essencialment. Agustí Viñamata, responsable de comunicació de l'entitat, diu que el seu sistema de treball consisteix a finançar els projectes que presenten els mateixos interessats. Així, Mans Unides aconsegueix que el protagonisme sigui per a les mateixes persones necessitades. Viñamata afegeix que d'aquesta manera «decideixen quines necessitats volen cobrir. Ens ho proposen i ho estudiem. Mantenim un contacte directe amb aquesta gent que ens demana suport a través de les esglésies, les associacions de veïns, les comunitats...»

Una altra de les ONG més importants de l'Estat espanyol, Ajuda en Acció, també duu a terme una important tasca en 16 països de tres continents, on va desenvolupar 72 projectes durant l'any passat. Ramón Artiach, membre d'aquesta entitat a Barcelona, comenta que Ajuda en Acció executa programes integrals «en les àrees de salut, educació, desenvolupament agropecuari i reconstrucció d'infraestructures, bàsicament».

En la mateixa línia també actua Intermon, que l'any 1998 es va encarregar de desenvolupar 644 projectes a Amèrica Llatina, Àfrica i Àsia. Xavier Masllorenç, membre d'aquesta entitat, afirma que la principal preocupació de l'organització és la seguretat alimentària. «Per això fomentem el cultiu dels aliments propis. Pretenem l'autosuficiència d'aquests pobles i que tinguin sobirania per triar què volen cultivar.»

D'altra banda, Unicef s'uneix en aquesta tasca humanitària de les ONG i contribueix a crear projectes integrals de desenvolupament. La directora de l'entitat a Catalunya, Pilar Marés, afirma que l'objectiu principal d'Unicef és actuar en els països que pateixen fam. Per això hi envien material urgent, en cas de necessitat, que consisteix en galetes nutritives, vacunes per pal·liar les plagues i pastilles de potabilització de l'aigua. Marés assegura que es tracta «dels tres puntals essencials quan hi ha una situació crítica de gana». De totes formes, aquesta institució també duu a terme programes a llarg termini per desenvolupar aspectes com la sanitat, l'educació, l'habitatge...

Si la situació de pobresa al món respon a raons estructurals, és possible que es pugui eradicar. Per fer-ho possible caldria una reestructuració absoluta del sistema econòmic internacional que implicaria, a més, un canvi radical en la nostra forma de vida occidental. Un projecte que pot semblar utòpic si tenim en compte que el neoliberalisme continua sent la ideologia que domina el món.

D'aquesta manera, des de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO), s'apunta la possibilitat d'augmentar la productivitat i la producció d'aliments als països pobres. Per això, s'hauria d'implantar tecnologia eficaç i conreu de productes rendibles. El problema apareix quan l'exploatació d'aquests cultius és controlada per països desenvolupats o per elits que tenen el poder en aquestes regions en des-

La col·laboració de les ONG és fonamental.

envolupament...

En aquest sentit, Raúl García Durán, professor d'economia de la Universitat Autònoma de Barcelona, proposa la creació de comunitats autogestionables. Segons García Durán «l'economia de subsistència i la protecció de l'equilibri mediambiental són els únics sistemes que permetran l'eradicació de la fam al món.

taria molt menys del que creiem: «N'hi hauria prou amb l'u per cent dels ingressos mundials, més el dos o el tres per cent dels ingressos nacionals. Amb 80.000 milions de dòlars anuals es pot afrontar amb èxit la lluita contra aquesta pobresa.»

La reivindicació d'una aportació més gran dels governs nacionals al desenvolupament dels països del Sud va ser el que

per a la reflexió sobre la reducció del deute internacional, han estat nombroses les plataformes que s'han manifestat en aquest sentit. El deute fa que aquests països en desenvolupament es vegin impossibilitats per tirar endavant. Sis dels set països més pobres d'Àfrica figuren com els més endeutats. I paguen «als seus creditors» —els països desenvolupats— una quantitat que els permetria dur a terme els principals projectes de lluita contra la desnutrició, l'analfabetisme i la mortalitat infantil.

A pesar que són moltes les veus que demanen aquesta eliminació del deute extern, ni les entitats financeres internacionals, ni els països prestataris semblen estar disposats a «perdonar-la» totalment. D'aquesta manera, el 1996 el Fons Monetari Internacional i el Banc Mundial van acordar reduir el deute de països pobres molt endeutats en un 80%, en un termini de sis anys. Això suposarà aplicar unes polítiques d'ajustament dures que en molts casos perpetuaran la marginació.

Per la seva part, Jordi Bacarria, professor d'economia de la Universitat Autònoma de Barcelona, assegura que la condonació del deute no és possible. I creu que cal buscar mecanismes que no perjudiquin els països prestataris. Segons Bacarria, la solidaritat «no passa per la condonació. En alguns casos, és possible perdonar el deute a canvi d'altres contrapartides».

Mentre en el sistema econòmic mundial persisteix aquesta distribució desigual de la riquesa, els països pobres continuaran immersos en la trista situació que presenten avui. És difícil que els governs occidentals renunciïn a la seva hegemonia internacional. Per això la solidaritat civil és l'única esperança que els queda en aquests pobles.

Mans Unides contra la fam

Mans Unides ha obert una nova edició de la Campanya Contra la Fam al Món sota el lema «Arrisca't, escolta la seva veu». L'objectiu és trobar els recursos necessaris per dur a terme, al Tercer Món, prop de 1.000 projectes comunitaris de desenvolupament amb els quals es podran millorar les condicions de vida de més d'un milió de persones que viuen en la misèria i la fam. Aquests projectes es duran a terme en sectors com l'agricultura i l'alimentació, la sanitat, l'educació, l'habitatge, la promoció de la dona, etc.

A Catalunya, en la campanya passada, es van recaptar més de 600 milions de pessetes, que es van destinar a 87 projectes en trenta països i a diferents accions d'emergència, especialment al Sudan i a Centreamèrica.

Entre els actes centrals d'aquesta edició de la Campanya Contra la Fam al Món, destaquen el dia del dejuni voluntari (12 de febrer), la col·lecta popular a les esglésies (13 i 14 de febrer) i la convocatòria dels concursos de premsa, ràdio i televisió. (C.C.)

Per dur a terme aquest projecte, caldria fer una «revolució», entesa com un procés de renovació social».

Richard Jolly, principal autor de l'informe del PNUD, assenyala que la pobresa no és un fenomen irreversible. En els dos primers decennis del segle XXI, es pot eradicar la pobresa extrema de 1.300 milions de persones dels països subdesenvolupats si es prenen mesures concretes en l'àmbit nacional i internacional. Per a aquest autor, posar fi a la pobresa cos-

va permetre l'aparició de plataformes com la del 0,7%. Aquest col·lectiu reclama aquesta quantitat de la riquesa nacional per invertir-la als països en desenvolupament, amb la intenció que s'eradiqui la pobresa. Per això, segons el seu portaveu a Catalunya, Andrés Arcos, pressiona, a més, «perquè la condonació del deute extern d'aquests països més pobres sigui una realitat».

Des que el papa Joan Pau II va demanar que el Jubileu de l'any 2000 serveixi

Encarna Ruiz Molina

«La fam es pot prevenir i evitar»

■ Amartya Sen, premi Nobel d'Economia 1998

Amartya Sen és un home que parla d'economia en termes solidaris. Aquest premi Nobel, economista i filòsof, reflexiona sobre la misèria i la desigualtat, sobre ètica i economia, i subratlla que el benestar de la societat és alguna cosa més que el benestar econòmic: és un «estar bé» que comprèn tots els aspectes de la persona.

—És pot eradicar la fam?

—He estudiat diferents casos de fam durant la història recent. I el que he pogut constatar és que la fam es pot produir fins i tot quan la provisió d'aliments ha estat la mateixa que en anys anteriors. És més, hi ha casos de fam en països que en aquells mateixos moments han estat exportadors d'aliments. Sobre el tema, el puc remetre a l'exemple de la fam del 1974 a Bangla Desh: les inundacions van fer pujar el preu dels aliments en un moment en què els treballadors agrícoles es trobaven sense feina. Va ser el descens del poder adquisitiu i no la manca d'aliments el que va provocar milions de víctimes de la fam.

—Es pot dir, doncs, que la desigual distribució de la riquesa és la causa de la fam?

—En molts casos crec que no ens equivoquem quan diem que la fam és un fenomen humà, en tant que es pot preveure i per tant evitar. I els mitjans per preveure-ho i per evitar-ho hi són. Només ha de veure els avenços científics i tecnològics que ens envolten.

—Vostè va ser una de les primeres persones a argumentar que la Gran Fam, que va provocar la mort de més de catorze milions de xinesos entre el 1959 i el 1961, tenia molt a veure amb

la manca de llibertat d'informació.

—La censura contribueix a la fam. En el cas xinès, el que va passar va ser que, d'una banda, ningú a l'exterior no sabia què estava passant en aquells moments a la Xina; de l'altra, que ni els mateixos xinesos sabien la veritable dimensió d'aquella calamitat nacional. Però, malauradament, la Xina és només un cas; en tenim molts més. Només ens cal anar a l'Àfrica subsahariana, on descobrirem com els sistemes no democràtics són molt més vulnerables que els democràtics a patir episodis de fam.

«La forta competitivitat que generarà la globalització econòmica pot representar un cop sever contra la mateixa societat»

—Tot i així, vostè ha dit, referint-se a models econòmics, que un país com l'Índia pot prendre exemple de la Xina.

—Evidentment estic parlant de la Xina dels anys noranta. L'Índia, com el Pakistan, té molt a aprendre d'altres experiències. Per exemple, de la Xina, que ha sabut sintetitzar l'economia de mercat amb la preocupació pels més pobres. De la Xina els indis podríem aprendre a fer un bon ús de l'economia de mercat sense haver de perdre de vista altres ideals. Les reformes econòmiques impulsades en el nostre veï han estat possibles perquè prèviament hi havia un desenvolupament social: alfabetització, sistema sanitari, reforma agrària.

—Posar la Xina com a model pot

Amartya Sen.

semblar agosarat.

—Però és així. Per a nosaltres és possible prendre lliçons positives de la història xinesa, de les quals no podem obviar-ne ni les de l'economia de mercat ni les de l'economia de no mercat. I crec que, amb el nostre sistema multipartidista, podrien tenir èxit.

—Quines passes han de seguir els països del Tercer Món per avançar cap a un desenvolupament real?

—El primer pas és garantir l'educació bàsica per a tothom, establir un sistema de sanitat que arribi a totes les persones i aplicar polítiques coherents de reforma agrària..., el següent pas seran les reformes econòmiques que li permetin concórrer als mercats mundials.

—És vostè un defensor de la globalització econòmica?

—No hi estic en contra; però si no va acompanyada del progrés social, la forta competitivitat que generarà pot representar un cop sever contra la mateixa societat. Per això parlo de la necessitat de prendre mesures per posar fi a la pobresa, la ignorància, la malaltia i la desigualtat d'oportunitats.

Carles Casals

Amartya Sen, l'essència ètica de l'economia

Amartya K. Sen (Dhaka, Índia, 1933) és un economista filòsof. Un estudiós que insisteix a trencar amb el distanciament que, en aquests dies, s'ha produït entre l'ètica i l'economia. Un home que passarà als annals de la història com un clàssic del nostre segle, al costat de Keynes, Samuelson o Hicks.

Doctor en Ciències Econòmiques per la universitat de Calcuta i màster del Trinity College de Cambridge, Sen ha ensenyat en diferents universitats del seu país i en les més prestigioses dels Estats Units i la Gran Bretanya. Així, des del 1956, Calcuta, Cambridge, Nova Delhi, Londres, Oxford i Harvard han comptat amb la presència d'aquest insigne professor.

La base del seu pensament, que critica la idea de l'home sotmès a les teories econòmiques, ha donat la volta al món. I les seves reflexions sobre el concepte de la racionalitat econòmica li han permès obtenir diversos premis. D'aquesta manera, ha estat guardonat amb el Mahalanobis (1976), el Frank E. Siedman de política econòmica (1986), l'Internacional d'Ètica Giovanni Agnelli (1989), l'Alma Shawn Feinstein (1990) i l'Internacional de Catalunya (1997), entre d'altres.

El premi Nobel d'Economia 1998 ha suposat el coronament de la carrera d'aquest indi, capaç de dotar d'una dimensió ètica les discussions sobre les qüestions econòmiques essencials. Sen no basa els seus treballs en el capitalisme, encara que no en qüestiona la base ideològica. Ell pertany a una altra cultura en què la societat s'enfronta a situacions de pobresa importants. Per això entén l'economia com una ciència moral, lligada al dret, la política o la filosofia.

Les seves obres sobre teoria econòmica han estat traduïdes a diversos idiomes. En castellà podem trobar títols com *Economía del crecimiento* (Mèxic, 1979), *Sobre la desigualdad económica* (Crítica, 1979), *Sobre ética y economía* (Alianza, 1989), *Nueva economía del bienestar* (Universitat de València, 1995) o *Nuevo examen de la desigualdad* (Alianza, 1995).

Amartya Sen, com Aristòtil, el seu «inspirador filosòfic», ens parla de l'economia com «la ciència del floriment humà» i indaga en el fonament mateix d'aquesta ciència, de la societat i de l'home. Per això la seva crítica no passarà desapercibuda per a les futures generacions. (E.R.M.)

BALCLI'S
SALA DE SUBASTAS

DES DE 1979

**COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS
AL COMPTAT**

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

**VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA**

**VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES**

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

932 175 607
932 377 663

Vic

Fons documental més accessible

VIC.— L'Arxiu i la Biblioteca de Vic comencen una nova etapa amb la finalitat de conservar i fer més accessible el seu important patrimoni històric i cultural. L'octubre de l'any passat es van iniciar les tasques de preparació per a la imminent reordenació i informatització de tot el seu extens i valuós fons documental.

El fons de la Biblioteca consta d'uns 80.000 volums antics, bàsicament de ciències eclesiàstiques, amb una important col·lecció de manuscrits i d'incunables. A l'Arxiu hi podem trobar, a més del que és pròpiament el fons de l'Arxiu Episcopal de Vic, el fons documental de les diverses parròquies que s'han anat tancant. També hi ha l'Arxiu Capitular (de la catedral de Vic), els antics arxius notariais del bisbat i l'Arxiu de la Bagaria (de l'Administració Reial de Vic), a més d'altres fons privats. En total, és un conjunt documental que pot ocupar més de quatre quilòmetres lineals. Les joies de l'Arxiu són les butlles papals del segle X en paper, cinc de les 23 que es conserven a tot el món. Diversos personatges històrics, com el bisbe Oliba, han estampat la seva signatura en alguns dels documents que es conserven a l'Arxiu Episcopal, 650 dels quals són anteriors a l'any 1000.

El pla de millora inclou, d'una banda, catalogar i informatitzar tot el fons documental. Un altre projecte és restaurar les peces malmeses —tasca encarregada a les monges del Monestir de Sant Pere de

les Puel·les— i relligar els volums que ho necessitin. Paral·lelament, tots els documents s'aniran guardant en uns nous contenidors més adequats per a la conservació.

Actualment un equip de quatre experts prepara totes les bases de la informatització. També s'habilita una gran sala sobre les voltes de la catedral per anar emmagatzemant els volums i els documents ja classificats que solen utilitzar menys els visitants de l'Arxiu. I és que si una cosa es té clara des de la direcció és que no s'han de tancar mai, de manera que puguin continuar ininterrompudament al servei del públic.

El bisbat de Vic, l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona van firmar el desembre passat un conveni de cooperació. La Diputació va aportar el capital inicial per adquirir el material informàtic i el mobiliari necessari. A més, es va comprometre a anar finançant el procés, que pot durar entre tres i cinc anys. De moment, el pressupost que hi destinarà el 1999 és de 50 milions.

Laia Andreu

Menorca

Sant Antoni, patró menorquí

CIUTADELLA.— El 17 de gener, festa de Sant Antoni, es viu amb intensitat a l'illa menorquina. La catedral de Menorca va quedar petita per la gran quantitat de fidels cristians que van acudir a l'eucaristia diocesana concelebrada per un bon nombre de sacerdots, i presidida pel bisbe Francesc Xavier Ciuraneta. Els membres del consell pastoral diocesà van ser els representants del poble fidel.

La festa de Sant Antoni representa per a la comunitat menorquina l'entrada a Ciutadella del rei Alfons III, l'any 1278, alliberant l'illa de l'opressió musulmana. Una data que, sens dubte, configura un fet històric en l'àmbit religiós i cultural per a aquesta illa.

En l'homilia el bisbe Francesc Xavier va dir que «els cristians, avui, no sofrem persecucions violentes, almenys aquí, però hem de resistir la força i les pressions d'unes formes paganes de vida que volen imposar-se com l'única forma raonable de viure en aquest món». D'aquesta manera l'Església segueix proclamant una primàcia divina, a fi que la persona humana i la naturalesa es vegin salvaguardades dels ídols del diner, el confort, el poder i la tirania. I és que «socialment, políticament i culturalment és determinant la concepció de l'home creat a imatge i semblança de Déu i salvat per Jesucrist, perquè aquesta és la fonamentació última de la seva dignitat i de la fraternitat humana, principi de convivència solidària en la diversitat de persones i de pobles».

El bisbe Francesc Xavier va exhortar els presents a ser conscients que la fe demana que la vida pública i privada sigui respectuosa amb la persona: des de la seva concepció, des de la protecció a la institució matrimonial i familiar, i des del respecte als pobles i a la seva cultura, amb una atenció preferent als més febles i necessitats. I és que segons el prelat «la fe ens ensenya a entendre l'autoritat com un servei al bé comú, i no al servei a cap grup en particular, i a posar els béns de la convivència i la pau per sobre de totes les ideologies i de tots els objectius inventats per nosaltres».

En acabar l'eucaristia va començar la processó civico-religiosa dels Tres Tocs, que commemora l'acte de l'entrada a la ciutadella fortificada. Al capdavant de la processó tres genets pertanyents al consistori de la ciutat, el primer dels quals portava el penó reial. Els seguien els preveres, la imatge de sant Antoni, abat, i presidint la comitiva, el bisbe Francesc Xavier, acompanyat del vicari general, Sebastià Taltavull, i del rector de la catedral, Miquel Anglada. A continuació tancaven la processó les autoritats civils.

Arribats a la plaça d'Alfons III, més coneguda com la plaça de Ses Palmeres, el regidor més jove de la corporació municipal va prendre el penó i va donar tres tocs a una rajola que, situada al centre de la plaça, recorda el fet històric d'un 17 de gener de 1278. (G.F.M.)

BARCELONA

Nous locals de la Conferència Episcopal Tarraconense

Foto: Àngels Barbé

BARCELONA.— La Conferència Episcopal Tarraconense (CET), amb la finalitat de potenciar la coordinació pastoral de les diòcesis catalanes, va inaugurar el 26 de gener els locals dels seus serveis centrals, al carrer dels Àngels, 18, de Barcelona. L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, president de la CET, va presidir l'acte acompanyat pels bisbes de les diòcesis catalanes. Mons. Joan Enric Vives, bisbe auxiliar de Barcelona i secretari de la CET, ha explicat el sentit de l'acte com una forma de concreció de les resolucions del Concili Provincial Tarraconense, que demanen la millora de la coordinació pastoral de les diòcesis catalanes. (C.C.)

«La meva feina és un servei a l'Església»

Mn. Miquel Gros és, com a director, el màxim responsable de l'Arxiu i la Biblioteca Episcopals, i sobre ell recau gran part de la responsabilitat del projecte de millora. De tota manera, la seva relació amb la Biblioteca i l'Arxiu va més enllà de l'exercici d'un càrrec: Mn. Gros és, a més del director, l'ànima de l'Arxiu.

—Quants anys fa que és a l'Arxiu?

—Tota la vida. No en vaig agafar la responsabilitat directa fins a l'any 1978, en morir el doctor Eduard Juyent, però hi he estat des de sempre.

—Quina ha estat la tasca principal en aquests vint anys de direcció?

—Doncs, hem anat fixant i classificant. Tot i que comptàvem amb uns mitjans molt reduïts, pràcticament tots els documents s'han fixat durant aquests anys. Ara tota aquesta classificació i ordenació s'ha de millorar i completar, però de moment ja es poden consultar tots els arxius.

—Què significa per a vostè aquesta feina?

—Forma part de la meua vida. De tota manera jo la veig principalment com una tasca de servei. És un servei, en primer lloc, a l'Església, que és qui ha anat creant l'Arxiu. Els arxius i els museus són un camp de postulat de l'Església, de propagació del missatge evangèlic, ja que és una manera que aquest arribi a la gent. En segon lloc, no s'ha d'oblidar que la nostra Església és a Catalunya. Aquest és, doncs, també un servei a Catalunya, a la cultura i al patrimoni catalans i, per extensió, a tota la humanitat. De tota manera, jo parteixo de la base que la meua feina és en servei de l'Església.

—Preparat per a les noves tecnologies?

—Bé, les he anat seguint personalment, miro d'estar al dia, però sobretot miro de tenir bons assessors. Estic en contacte amb molts arxius i biblioteques que ja han passat per aquesta experiència i ens orienten molt.

Tarragona

Tarragona Centre, després de 30 anys

■ Primera visita pastoral de Mons. Martínez Sistach

TARRAGONA.— L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, ha iniciat una visita pastoral a l'arxiprestat de Tarragona Centre. Es dona la coincidència que és la primera visita pastoral de la prelatura de Martínez Sistach, i que es fa a un arxiprestat que no n'havia rebut cap des de feia trenta anys, en temps del cardenal Arriba y Castro.

L'inici de la visita pastoral es va fer coincidir amb la celebració de Sant Fructuós, bisbe de Tarragona i màrtir, el 21 de gener. Mons. Martínez Sistach va presidir una eucaristia a la catedral, amb la participació de tots els preveres de les onze parròquies de l'arxiprestat de Tarragona Centre. En la seva homilia, l'arquebisbe es va referir a la visita pastoral que, segons va dir, «ha de ser la de l'aplicació del Concili Provincial Tarraconense». En aquest sentit, la visita «ha de contribuir a realitzar amb una intensitat més gran els objectius prioritaris del nostre pla pastoral diocesà, especialment en allò que es refereix a la participació dels laics en l'Església i en el món i, en definitiva, el gran objectiu del Concili sobre l'evangelització de la nostra societat catalana».

Precisament, la primera parròquia a rebre la visita de Martínez Sistach va ser la de Santa Maria de la Catedral, el 24 de gener. L'ordre de la resta de visites és el següent: Molnars i Ferran-La Móra, el dia 31 de gener; Sant Joan, el 7 de febrer; Sant Francesc, el 14; la

Santíssima Trinitat, el 21; Sant Pere del Serrallo i Santa Clara, el 7 de març; Sant Pau, el 13; Sant Fructuós, el 14; i Sant Pere i Sant Pau, el 21. A més, el 29 de gener es reunia amb el consell arxiprestal de pastoral, i durant tota la setmana l'arquebisbe mantenia contactes amb els col·legis, els grups i les entitats de la zona.

En cadascuna d'aquestes parròquies, la visita s'inicia amb la celebració de la missa estacional. Posteriorment hi ha una reunió amb el consell parroquial, es visita els malalts i es recorren les instal·lacions de què es disposa. Finalment, l'arquebisbe manté una reunió més llarga amb els preveres de la parròquia. De cada visita se'n fa una acta, i és possible que es puguin elaborar unes conclusions. L'arxiprestat de Tarragona Centre correspon al nucli urbà de la ciutat, juntament amb el barri de Sant Pere i Sant Pau i les urbanitzacions de Llevant, i és on té la seva seu l'arquebisbat.

Guillermo Soler

Lleida

«Històries del cor» canta a l'esperança

LLEIDA.— «Aquesta novel·la és un cant a l'esperança per a un barri que jo m'estimo molt. No amaga els problemes, que hi són, però evidència que també hi ha moltes històries del cor.» Amb aquestes paraules va definir Mn. Carles Sanmartín la seva novel·la, *Històries del cor*, que es va presentar el 14 de gener en un acte que va tenir lloc al col·legi Cervantes del barri antic de Lleida.

Sanmartín té 37 anys i des de en fa set és rector de la parròquia de Sant Andreu.

Fruit de la convivència amb aquesta zona degradada de la ciutat, ha escrit una novel·la que narra les experiències vitals i humanes de diferents personatges: una nena i el seu professor de socials, una parella d'adolescents que s'obre a la vida, una treballadora social convençuda de la seva tasca, un jove universitari i una dona viuda, tots dos voluntaris. «Són quatre històries independents que tenen en comú el fet que els seus personatges treballen, viuen o fan de voluntaris al barri antic», aclareix l'autor.

Teresa Parra, professora de literatura de l'Institut Joan Oró i exprofessora de l'autor, va ser qui va presentar el llibre

Carles Sanmartín.

amb paraules d'afecte cap al seu antic alumne, a la vegada que va recordar els seus anys a l'Institut: «En recordo la seva gran vitalitat i la seva sensibilitat pels temes socials.» Posteriorment va tenir lloc una taula rodona sobre la realitat del barri antic mitjançant les vivències personals d'un estudiant, un transportista, una treballadora, la presidenta del Voluntariat Vicencià —entitat cristiana molt arrelada a la parròquia i al barri— i la directora del col·legi Cervantes. Tots ells van enaltir la novel·la i van definir el barri antic com una zona degradada amb molts problemes però oberta a l'esperança i la solidaritat. (J.C.)

La comissió pro beatificació de Castelló i Aleu edita el full n. 25

LLEIDA.— La comissió que promou la beatificació del jove màrtir lleidatà Francesc Castelló i Aleu acaba de publicar el número 25 del seu full informatiu, amb una edició especial de memòria de tots els butlletins que s'han editat fins al moment, el primer dels quals va sortir l'octubre del 1987. El full extraordinari ha sortit al carrer en dues edicions, catalana i castellana, oferint a primera plana un article signat pel vicepostulador de la causa, Mn. Gerard Soler, en què s'afirma que cal treballar perquè no es perdi la memòria del màrtir. En la pàgina interior s'informa que una comissió de l'Associació de Químics de l'Institut Químic de Sarrià de Barcelona, del qual Castelló fou alumne destacat, va visitar darrerament Lleida i es va entrevistar amb la comissió pro beatificació. Anton M. Sitjes, secretari de l'Associació, i el jesuïta Rafael Queralt, director de la revista que publica l'esmentada entitat, van manifestar el seu desig de no desen-

tendre's del procés de beatificació alhora que es van oferir per donar a conèixer la vida i el martiri de Francesc Castelló entre els seus 1.700 associats.

Francesc Castelló i Aleu, destacat militant de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, va ser empresonat a mitjans de juliol del 1936. Sentenciat a mort va ser afusellat al cementiri de Lleida el 29 de setembre d'aquell mateix any.

L'1 de febrer del 1959 es va iniciar a Lleida el procés diocesà per a la seva causa de beatificació. El 13 d'octubre del 1986 s'obre el procés a Roma, que acabarà finalment amb el lliurament de la Positio. Actualment la causa es troba pendent de judici en la Congregació de la Causa dels Sants, si bé informacions properes a aquesta assenyalen que el procés es troba molt avançat i que la seva propera beatificació podria ser anunciada durant aquest any, per fer-se així dins de les celebracions de l'Any Sant a Roma. (J.C.)

EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ
EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.

T2000

Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!

Contra l'atur i per la integració de minusvalideses psíquiques

■ CAM 40 i les Religioses Hospitalàries del Sagrat Cor s'enduen els Premis Sant Fèlix

BANYOLES.— Per tercer any consecutiu, els Premis Sant Fèlix, que concedeix la Delegació de Mitjans de Comunicació Social del bisbat de Girona, han reconegut dues entitats de la diòcesi que treballen en activitats socials, humanitàries, assistencials i cíviques. En aquesta ocasió el guardó ha anat a l'entitat CAM 40, de promoció i suport als aturats més grans de 40 anys, i a la comunitat de Religioses Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús, que tenen la Institució Psicopedagògica Nostra Senyora de Montserrat, a Caldes de Malavella

Banyoles va tornar a ser l'escenari del lliurament d'aquests premis, així com del dinar de germanor de periodistes que es reuneixen cada any amb motiu de la festivitat del seu patró, sant Francesc de Sales. El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, va presidir l'acte de lliurament d'aquests premis que es materialitzen en una figura del campanar de l'església de Sant Fèlix de Girona, obra de l'artista Josep Perpiñà. El duo rus Nikolai i Olga va oferir un concert de guitarra i violí als assistents.

Les Religioses Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús van iniciar la seva activitat a la diòcesi ara fa cinquanta anys, quan van portar des de l'Hospital Psiquiàtric de Sant Boi un grup de nenes oligofrèniques a Caldes de Malavella. Amb

aquest trasllat es pretenia donar-los l'atenció que necessitaven. La Institució que aquestes germanes gestionen es dedica a l'atenció i cura de persones amb minusvalideses psíquiques. Actualment tenen una residència per a profunds, que són vuitanta, la majoria dones, i un taller ocupacional amb una cinquantena d'usuàries. Aquest taller es dedica a seleccionar pinces de plàstic. El centre el regeixen quinze religioses i tenen una plantilla de seixanta treballadors i col·laboradors.

El guardó ha recaigut també en el Col·lectiu d'Aturats Majors de 40 anys (CAM 40), una iniciativa que neix a Girona el 1994 i que vol reivindicar el dret a una feina digna per a les persones aturades de 40 anys. Un terç dels aturats de Girona correspon a aquesta franja d'edat. Hi ha

El bisbe de Girona amb els dos guardonats.

quatre mil associats que participen en cursos de formació i que han creat un parell de petites empreses de reinserció i més de dos centenars d'associats ja han tornat al món laboral. CAM 40 té la seu a Girona però compta amb delegacions a les comarques gironines i barcelonines i està en contínua expansió. Dins de les insercions laborals, cal destacar que en assistència domiciliària a gent gran han aconseguit feina per a una dotzena de

persones, i dins el sector industrial, contractes temporals per a trenta-cinc treballadors.

Els Premis Sant Fèlix, que es van lliurar el 22 de gener, van néixer amb la voluntat de reconèixer l'aportació social que aconsegueixen realitzar col·lectius com CAM 40 i centres de minusvalideses psíquiques com el guardonat.

Miriam Díez

Qui catequitza els catequistes?

GIRONA.— Gairebé 200 persones es van aplegar el 16 de gener al Seminari Menor per participar en la trobada diocesana dedicada als agents catequètics. El delegat diocesà, Joan Triadó, va anunciar la propera convocatòria d'una jornada d'animació catequètica. El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, va obrir la sessió en què van intervenir Montserrat Oriol, del Secretariat Interdiocesà de Catequesi, Ramon Oller i Benet Galí, capellans diocesans.

La trobada va consistir en quatre tallers referits a diferents aspectes de la vida catequètica: vocació, espiritualitat, formació i recursos. En el taller sobre acompanyament vocacional, el capellà diocesà Ramon Oller va diferenciar la vocació comuna de tot batejat de les vocacions específiques de servei i carisma. Es va presentar una dinàmica vocacional i es va explicar als catequistes que tenen la responsabilitat de vetllar pel seguiment de la llavor que sembren i d'acompanyar els joves en el despertar de la seva vocació, sigui quina sigui.

Pel que fa a la pregària i a les celebra-

cions amb joves, el rector de la parròquia de Salt, Benet Galí, va donar el testimoniatge de la seva experiència com a consiliari en misses joves. Els participants van compartir les seves iniciatives en el camp de la pastoral de joves.

Per la seva banda, la secretària general del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les illes Balears, Montserrat Oriol, va oferir diversos recursos catequètics i activitats per a infants i adolescents. Oriol va explicar com usar pictogrames, és a dir, mètodes per explicar amb signes l'Evangeli, així com cal·ligrames i contes. La secretària general de catequesi va voler donar a conèixer tècniques assequibles per animar els catequizats.

En aquests moments, el bisbat de Girona, seguint les pautes del pla pastoral, treballa per enllestir un equip diocesà de catequesi, que tindrà, entre altres funcions, la tasca d'actualitzar les estadístiques. Segons la darrera mostra estadística disponible, a Girona hi ha dues mil persones que es dediquen a la tasca pastoral catequètica. (M.D.B.)

Nova seu d'informació universitària

GIRONA.— El Centre Cristià dels Universitaris (CCU) de Girona té des de fa un mes la Caseta Universitària, un centre on es pot trobar informació sobre les activitats del CCU i dels Professionals Cristians. L'ús del local servirà per a trobades de residències d'estudiants i del Grup Eiximenis. El nou espai es troba al carrer Doctor Ametller 43 de Girona, a prop de la zona de la Politècnica. (M.D.B.)

**CASA
GAY**

**MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESSOS I REUNIONS**

L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 933 181 495 - 933 016 731 - Fax: 934 124 455

Ajudar i protegir

■ Només a Catalunya hi ha més de 100.000 persones afectades per la demència

L'any 1988, ara fa més de 10 anys, va néixer Alzheimer Catalunya (Associació per a la demència i la malaltia Alzheimer). Una malaltia degenerativa, d'origen encara desconegut, que és la principal causa de la demència i que cada cop afecta més gent a partir d'una edat que, segons les estadístiques, volta els 65 anys. Alzheimer Catalunya es fa càrrec plenament dels afectats ja que mira de millorar-ne la qualitat de vida i dels seus familiars i, a més, vetlla pels seus drets socials, econòmics i legals. Una tasca realment admirable.

La malaltia Alzheimer és una afecció degenerativa de les cèl·lules cerebrals —les neurones— de caràcter progressiu i d'origen encara desconegut. Les persones que pateixen aquesta malaltia experimenten diverses alteracions neuropsicològiques que afecten funcions cognitives com la memòria, el reconeixement visual d'objectes, la capacitat de realitzar moviments voluntaris i el raonament lògic.

L'Alzheimer també provoca, alhora, un deteriorament de la qualitat de vida del malalt i del seu entorn familiar, i comporta greus dificultats de convivència. «És realment dur també per als familiars del malalt, ja que veuen com va perdent de mica en mica les seves facultats. Això és un cop molt dur per a ells», ens diu Josep Vicens, responsable del Servei de Documentació d'Alzheimer Catalunya.

Aquesta malaltia és una de les formes de demència més estesa i més desconeguda. Es manifesta d'una manera lenta i insidiosa, i evoluciona progressivament durant uns anys. El període evolutiu pot ser curt, de dos o tres anys, però de vegades és força més llarg. Pot començar en l'edat madura i fins i tot abans, però la incidència és superior cap al final de la vida. Els primers símptomes van associats a una disminució de la memòria recent o immediata, és a dir, la que correspon a fets que s'han esdevingut recentment. Després, els afectats pateixen canvis en el comportament i en la personalitat: es mostren irritables i amb canvis d'humor freqüents, i poden arribar a aïllar-se del seu entorn familiar. Finalment, es desorienten en el temps i en l'espai, tenen dificultats en l'execució de gestos espontanis i moviments corporals, fins al punt que perden les habilitats psicomotors bàsiques, com la de caminar, i requereixen assistència per alimentar-se i per a la higiene personal.

«Arriba un punt en què els malalts no es poden valer per ells mateixos, i se'ls ha de fer tot, amb una atenció constant», ens diu Josep Vicens.

Atenció constant

És per això que l'any 1988 va néixer Alzheimer Catalunya, per mirar de millorar la qualitat de vida dels afectats i dels seus familiars.

Voluntària d'Alzheimer Catalunya amb una afectada.

rar la qualitat de vida dels afectats i dels seus familiars. «Gran part de les subvencions i dels donatius que rebem, van destinades a aquelles famílies que no poden afrontar econòmicament les despeses que causa aquesta malaltia. Segons el Plan Español Antidemencia, cada pacient gasta unes 400.000 o 500.000 pessetes en concepte de metges, de medicaments, de bolquers, de, si cal, cadires de roda... Una quantitat elevada per a moltes famílies», ens diu el responsable del Servei de Documentació de l'associació. «A més —afegeix— no

saltres oferim als malalts i als seus familiars el suport personal i afectiu que sovint els manca, amb una sèrie de voluntaris que els fan companyia i que atenen les necessitats bàsiques.

Els serveis que ofereix Alzheimer Catalunya als afectats i als seus familiars són molts i molts diversos: orientació i acompanyament telefònic i personal dins els horaris de l'associació, de 17 a 20 hores de dilluns a divendres; consultes amb especialistes de tota mena, des de neuròlegs i psicòlegs fins a advocats i assistents socials; grups de suport psicoterapèutic (actualment en funcionen quatre a la ciutat de Barcelona)... «Entre els nostres socis i afiliats, que actualment ja passen dels cent, hi ha persones vinculades laboralment amb la malaltia, com psicòlegs, neuròlegs, advocats, i això és molt positiu per a nosaltres ja que d'aquesta manera podem resoldre molts dels problemes dels malalts des de dins de l'associació», afirma Josep Vicens.

Un altre dels serveis que ofereix Alzheimer Catalunya són les tuteles i les curateles. «El que pretenem amb les tuteles és defensar els drets de les persones grans declarades incapaces i que necessiten protecció, especialment aquelles que no tenen família o estan en situació d'abandonament. Procurem donar tot l'afecte que la persona necessita», ens diu el responsable del Servei de Documentació de l'Associació.

ble del Servei de Documentació de l'Associació.

A més, Alzheimer Catalunya defensa i protegeix jurídicament aquells malalts que es troben exposats a situacions d'abús per part dels seus familiars o de persones que n'assumeixen l'atenció. «Coneixem casos d'autèntica espoliació dels béns d'aquells malalts que no estan en condicions de respondre d'allò que tenen. És molt trist que hi hagi persones que només accedeixen a ocupar-se dels malalts per anar a viure a casa seva i poder quedar-se amb tot allò que puguin. No estan fent altra cosa que robar a persones grans afeblides per la malaltia», ens diu Josep Vicens.

Per pal·liar això, l'associació s'encarrega d'administrar els béns dels afectats que estan en situació d'abandonament, amb l'únic objectiu de millorar-ne la qualitat de vida.

Una altra de les tasques d'Alzheimer Catalunya és sensibilitzar la població sobre la problemàtica que comporta aquesta malaltia, i estimular la participació de persones i entitats en la seva atenció i en la seva tutela. Per fer-ho, l'associació edita un butlletí en què s'informa sobre tot allò relacionat amb la malaltia. A més, també ofereix cursos de formació de voluntaris i publica una sèrie d'articles, llibres, i vídeos amb l'objectiu de conscienciar la població.

I és, en part, gràcies a aquesta difusió, que Alzheimer Catalunya rep subvencions i donatius que serveixen per cobrir totes les despeses que es desprenen dels seus serveis. L'Ajuntament de Barcelona, la Diputació, el Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya, "la Caixa", i una fundació anònima, a més de particulars, ajuden a finançar Alzheimer Catalunya, una associació que ajuda i protegeix físicament i moralment els qui pateixen d'una malaltia que fa que el cos i el cervell degenerin a un ritme inexorable.

Jordi Miró

ALZHEIMER CATALUNYA
c/ PROVIDÈNCIA 42, 3r 1a
08024 BARCELONA
TEL. 932 848 772
FAX 932 130 890

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

«Els drets humans no han de tenir fronteres»

■ Fabiola Letelier, advocada pels drets humans a Xile

BARCELONA.— El futur judicial d'Augusto Pinochet es troba en un moment d'espera. El tribunal dels lords anglesos han de decidir, per segon cop, si reconeixen o no la immunitat del vell dictador xilè. L'opinió pú-

blica es troba dividida, però hi ha un sector molt ampli de la població que demana que es faci justícia. Fabiola Letelier, advocada pels drets humans a Xile, ha estat una de les dones que han encapçalat la lluita per tal

que Pinochet sigui jutjat pels seus crims. Fabiola ha estat uns dies a Barcelona, convidada per diverses associacions, com Cristianisme i Justícia, i hem pogut parlar amb ella.

—Què representa la figura de Pinochet per al poble xilè?

—Pinochet és l'obscurantisme, la injustícia, el terrorisme d'estat, l'abús de la llei, la corrupció, el frau, l'estafa. Algú pot pensar que el vell dictador ha resultat vencedor, però no ha estat així: Pinochet és repudiat per tot el món; tothom ha pogut conèixer els innombrables crims que ha comès.

—Si estem en el moment en què podem jutjar Pinochet és perquè hi ha gent com vostè, amb tenacitat, que no han permès que la humanitat oblidí el que ha passat...

—Bé, tots compartim un ideal de vida i de societat, i és per això que lluitem, per aquest ideal de societat igualitària i que respecti la dignitat de les persones.

—Aquests dies s'ha intentat comparar la figura d'Allende amb la de Pinochet. A què creu que és deguda aquesta comparació?

—Això ha estat perquè ha aparegut un llibre d'un escriptor anglès que vol canviar l'opinió pública per afavorir Pinochet. Allende ha estat per a Xile una figura importantíssima. Volia canvis profunds de la societat del seu país, per tal que fos més justa, més igualitària. En intentar fer això, va molestar interessos econòmics massa importants.

—Creu que els lords desestimaran la immunitat d'Augusto Pinochet?

—És el que esperem tots. La primera decisió de la cambra dels lords va ser la de no reconèixer la immunitat del dictador. Després es va produir una gran paradoxa: aquesta decisió fou anul·lada perquè al dictador se'l protegeix per un recurs d'emparament. Ara s'ha tornat a reiniciar el procés, i esperem que acabi bé.

—Com valora la possibilitat que Pinochet sigui extraditat a l'Estat espanyol?

—És important que hi hagi tribunals d'altres països que decideixin el futur de Pinochet. És una compensació als xilens que lluiten per la democràcia i la llibertat. És important sentir que la justícia al món és possible, i això reconforta als qui hem perdut familiars en els crims de Pinochet, com és el cas del meu germà, en l'àmbit personal.

—Com és possible que hi hagi gent que legítim els crims de Pinochet?

—Perquè encara hi ha un sector de la població que pensa i creu que Pinochet era el cap màxim de la vida. Se li legitima la tortura perquè és un acte fet per un cap d'estat. L'advocada americana que el defensa diu que la convenció sobre la tortu-

guts-desapareguts, que mai es van deixar acovardir davant el terrorisme d'estat, i van denunciar i denuncien contínuament la violació dels drets humans que ha practicat el règim de Pinochet. Les esglésies cristianes també han tingut un paper importantíssim, ja que van realitzar tasques de defensa i cura dels detinguts-desapare-

Lluitadora per la justícia

Fabiola Letelier s'ha convertit en una figura importantíssima en l'àmbit de la defensa dels drets humans a Xile. Advocada de professió i vocació, pateix dins de la seva pròpia família la repressió brutal de la dictadura de Pinochet, que va cobrar la vida del seu germà. Actualment, duu a terme diverses accions legals perquè es faci justícia en el cas del dictador xilè, i lluita perquè els drets humans siguin respectats al seu país.

ra, com que no s'aprova fins al 1998, no se li pot aplicar a Pinochet. Aquesta dona sembla que ha oblidat el procés de Nuremberg contra els crims nazis.

—Quin ha estat el fet decisiu perquè Pinochet pugui ser jutjat a Londres?

—Penso que això ho hem aconseguit entre tots. Pinochet no té immunitat, i per tant, ha de ser jutjat. Aquí hi ha un gran esforç dels xilens: els familiars dels detin-

guts. També, és clar, la tasca dels advocats xilens i espanyols.

—Quina repercussió ha tingut a Xile el fet que hagi estat un advocat espanyol qui ha iniciat el procés contra Pinochet?

—El poble xilè té un gran deute amb els juristes espanyols. Ells han fet el que nosaltres volíem fer i no vam ser capaços: presentar una querrela a Pinochet. A tra-

vés de l'exemple espanyol, a Xile ja han sorgit disset querelles contra el dictador. També hem enviat un grup de defensors dels drets humans, una carta al Sant Pare, on li demanem que no accepti la immunitat de Pinochet, encara que els lords l'hi reconeguin per raons humanitàries, com la seva edat avançada.

—Què passarà si els lords reconeixen la immunitat de Pinochet i aquest torna a Xile?

—Si torna a Xile, tenim por que no se'l jutgi, o bé que el jutgi un tribunal militar (ja que ell és militar), cosa que resultaria irrisori, ja que l'exèrcit està a favor del dictador. El problema de Pinochet transcendeix la seva persona. A Xile, el problema de la transició a la democràcia encara no s'ha tancat. Volem que s'acabin els impediments que no permeten que tinguem una democràcia total. Aquest procés cap a la llibertat serà difícil, i es tornarà impossible si Pinochet torna a Xile.

—Com reaccionaria el poble xilè si el dictador tornés?

—Seria tràgic. La dreta xilena pensaria que ha obtingut un gran triomf. Hi hauria agressions, manifestacions violentes de triomf, etc. L'exèrcit impediria que hi hagués un canvi de la constitució que tenim actualment, i això barraria el procés democràtic.

—Quin paper pot tenir la població en aquest procés cap a la democràcia?

—La societat civil és importantíssima en aquest procés, per garantir que es respectin els drets humans. Hi ha d'haver moltes associacions i organitzacions per tal que el poble, a través d'elles, pugui expressar la seva veu, per poder viure en una autèntica democràcia.

—Pensa que la paraula perdó pot encaixar amb la figura de Pinochet?

—Això és complicat. Primer, per poder perdonar i que hi hagi una reconciliació veritable, que surti del cor, s'ha de fer justícia. No es pot oblidar el passat, s'ha de procurar fer justícia, per així poder obtenir un veritable perdó i reconciliació. Hem de mirar de donar als nostres fills una societat més igualitària i lliure.

Gerard Redó

La veu del metge

Les anàlisis (1a part)

En Ricard era tot gana i por. Gana perquè havia d'estar en dejú per fer-se l'extracció de sang i por pel que sembla evident: no li agrada gens que el punxin amb una agulla i menys encara veure com surt la seva sang vermella amb què s'omple un tub de vidre. Ell va de valent per la vida i sentir aquella debilitat que sorgeix de dins, que puja fins al cap i que no pot aturar el posa en una contradicció. Però no té cap altra opció. El metge li ha demanat aquesta anàlisi per valorar la importància dels seus símptomes.

A la sortida, calia resoldre la primera incomoditat i un bon esmorzar va posar fi al problema, fins que es va adonar que sorgia una nova i gran preocupació: —Em trobaran alguna cosa dolenta a l'anàlisi? Uns dies després, s'havia de visitar, i tal com li va dir el metge, totes les dades estaven bé.

En Ricard es va interessar pel paper del resultat de l'anàlisi i va intentar entendre'l. Era una llista de noms complicats i de xifres diverses: una columna amb les seves i una altra que n'assenyalava els límits normals. Algunes tenien un asterisc perquè la seva xifra era més gran o més petita que els límits normals. Això el va inquietar. —Per què, si es més alt o més baix del que és normal, el metge em diu que és correcte? Va pensar que el fill del seu veí, estudiant de medicina, el podria ajudar i així ho va fer. El va anar a veure.

«Llegir» una anàlisi de sang

—Enric, com es «llegeix» una anàlisi de sang?

Una anàlisi de sang és un procediment per calcular la quantitat que hi ha a la sang d'algunes substàncies.

—Una anàlisi de sang és un procediment per calcular la quantitat que hi ha a la sang d'algunes substàncies. No de totes, sinó només d'aquelles que el metge sol·licita per ajudar l'exploració i l'entrevista clínica. Depenent dels símptomes i de les sospites de la malaltia, el metge en demana unes o unes altres.

—Enric, què vol dir «sèrie vermella»?

—La «sèrie vermella» es refereix a les diferents determinacions que es fan per conèixer l'estat dels glòbuls vermells. Els glòbuls vermells són els que s'encarreguen de l'oxigenació del cos. En les persones adultes, les xifres normals són entre 4,5 i 5 milions per cada mil·límetre cúbic de sang, però no és un nombre fix. Els homes en tenen una mica

més i les dones, una mica menys. Dintre dels glòbuls vermells o eritròcits, hi ha una substància anomenada hemoglobina, que és la que pren oxigen als pulmons i l'allibera en passar prop de les cèl·lules que el necessiten. Si no hi ha prou hemoglobina, se'n diu anèmia i això limita la capacitat d'oxigenació de les cèl·lules del cos. La xifra normal és d'uns 15 g per decilitre, més en els homes i menys en les dones.

Però no és tan simple. També és important la quantitat d'hemoglobina que hi ha en un glòbul vermell. La quantitat d'hemoglobina per eritròcit s'anomena HCM i la seva concentració, CHCM. Aquests eritròcits po-

den ser petits o grans, i això es medeix amb el volum corpuscular mitjà (VCM). Si hi ha menys hemoglobina i la mida és petita, s'anomena anèmia microcítica i pot aparèixer per manca de ferro. Si la mida és gran, acostuma a ser per manca de vitamina B12 o d'àcid fòlic.

—I l'hematòcrit, què és?

—És la proporció entre les cèl·lules —la majoria, glòbuls vermells— i el líquid de la sang. Si algú té una hemorràgia sobtada, perd sang, i per mantenir la pressió, el cos fa entrar aigua dins de la circulació. Llavors, la sang es dilueix i fa baixar l'hematòcrit. En el cas d'un accidentat, pot indicar que té una hemorràgia interna. Si el procés s'allarga, la medul·la augmenta la producció d'eritròcits i produeix unitats joves que es denominen reticulòcits, els quals, si tenen un nivell alt fan deduir que la medul·la n'està forçant la producció i que segurament és per una pèrdua de sang recent.

En Ricard escoltava el que li deia l'Enric i pensava: —Així, amb unes dades ben relacionades i un cert coneixement del malalt es pot saber molt del cos d'una persona. Amb la curiositat desvetllada, van quedar que un altre dia continuarien parlant de la seva anàlisi.

Dr. Ferran L. Tognetta

Membre de la Junta Consultiva de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balear

Ajuda solidària als països més necessitats

IGUALADA.— El Departament de Benestar Social i Cooperació Internacional de l'Ajuntament d'Igualada destinarà aquest any el 0,7% del pressupost municipal als programes de cooperació internacional. En total, seran 10,6 milions de pessetes els diners que es destinaran a ajudar els països més necessitats. Durant el 1998 es van posar en marxa deu projectes de cooperació i activitats de sensibilització a zones necessitades, com Bòsnia i el Sàhara. (C.C.)

Sis anys d'acció humanitària a Bòsnia

BELLATERRA.— El 20 de gener passat es van commemorar els sis anys de tasca solidària amb Bòsnia que ha dut a terme la Universitat Autònoma de Barcelona en col·laboració amb l'organització Voluntaris per Bòsnia. Des de fa dos anys, les seves accions s'han centrat a Tuzla, al nord del país, on han participat més de 400 voluntaris, 250 d'ells sobre el terreny. Aquestes actuacions han tingut el suport de la Generalitat de Catalunya, a través de la Direcció General de Relacions Exteriors i del Comissionat per a Universitats i Recerca. (C.C.)

CONSULTES MÈDIQUES,
FISIOTERÀPIA,
FARMÀCIES...

ANUNCIS A LA PÀGINA
"LA VEU DEL METGE"

INFORMACIÓ: SR.TA. MAGDA
TEL. 93 490 59 88

UMAS
MÚTUA D'ASSEGURANCES

ESPECIALITZADA EN ASSEGURANCES PER A L'ESGLÉSIA,
COMUNITATS RELIGIÖSES, RESIDÈNCIES I ACTIVITATS
RELACIONADES AMB LA PASTORAL

INFORMACIÓ: Tel. 932 077 772 - 932 073 615

cultura

«Interessen més els músics de fora, com passa en el futbol»

■ Joan Palet, 62 anys dirigint l'Orquestra Amics dels Clàssics

BARCELONA.— El 21 de gener passat va fer 25 anys de la constitució legal de l'Associació Orquestra Amics dels Clàssics, que va dotar de personalitat jurídica un conjunt musical que ja té 62 anys d'història. Era el 1936, poc abans de començar la Guerra Civil espanyola, quan uns joves estudiants, amants de la música i intèrprets del violí, la viola i el violoncel, van decidir formar un quartet sense cap més intenció que gaudir de la música. Altres joves van voler afegir-s'hi i el quartet inicial format per Conrad Cardús, Joaquim Ragon, Òscar Almer i Joan Palet es va convertir en un tancar i obrir d'ulls en una orquestra de cambra. Des d'aleshores, Joan Palet i Ibars porta la batuta d'aquesta orquestra.

Joan Palet té 82 anys, però de ganes de continuar dirigint no li'n manquen. El gust per la música li ve de família. Ja fa molt de temps, el seu germà tenia un violoncel que va deixar de tocar ben aviat. Com a bon català, el petit Joan va voler aprofitar-lo i encara no ha deixat l'instrument. Professionalment s'ha dedicat al camp de les assegurances, però també ha estat intèrpret professional a l'Orquestra del Liceu durant 25 anys. Pel que fa als Amics dels Clàssics, el director creu que «mai no hem pensat a professionalitzar-nos perquè tothom té feines diverses, des de metges, advocats, joiers, comerciants o empleats de banca, i això en fa impossible la dedicació plena».

Joan Palet, de 82 anys, continua al capdavant de l'Orquestra Amics dels Clàssics.

Una de les facetes més importants de l'Orquestra ha estat, segons Palet, «preparar joves que després han passat al camp professional. Tocar amb nosaltres els ha servit d'experiència per saber què és tocar sota les ordres d'una batuta i tenir un company al costat, amb qui has d'anar a ritme». Per al futur, Palet espera «poder continuar la mateixa línia d'interpretació de música clàssica i donar facilitats als compositors novells en el sentit de tocar peces seves, perquè no és gens fàcil que un creador nou pugui introduir-se en conjunts oficials. Nosaltres, amb molt de goig, els interpretem.»

Pel que fa a la producció musical a Catalunya, Joan Palet assegura que «s'està fent música per a orquestra de cambra, però

és molt difícil aconseguir que algú la interpreti; a més, l'ajuda oficial per a la producció musical, en aquest moment, és nul·la». Quant a la interpretació de música clàssica, el director està convençut

que «en els últims anys s'ha avançat molt, s'han creat noves orquestres i grups per tot arreu i el públic s'ha animat, sobretot la gent jove que cada cop va més als concerts».

Un altre problema que destaca Palet és que «hi ha massa interès perquè vinguin intèrprets estrangers. Sembla que és més barat portar-los de fora que ensenyar-los aquí i que no es valora el que és nostre. Amb això passa com en el futbol», sentència. Per posar un exemple, Joan Palet comenta el cas de l'Orquestra de Galícia, formada per músics de l'orquestra soviètica, els quals, quan van arribar a

l'Estat espanyol, s'hi van quedar. «Només hi ha dotze espanyols», es lamenta.

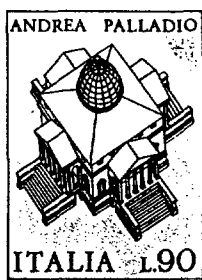
Josep M. Calvet

Nova catedral de la Divina Providència

VARSÒVIA.— El proper mes de juny, Joan Pau II col·locarà la primera pedra de la nova catedral de la Divina Providència de Varsòvia, segons ha manifestat el responsable del projecte, el pare Janusz Bodzon. La construcció de la catedral, que s'aixecarà en el centre històric de la capital, va ser decidida per la majoria dels membres de la Cambra baixa del Parlament polonès, en agraïment per la llibertat recuperada després de la caiguda del règim comunista el 1989, pels vint anys de pontificat de Joan Pau II —el primer Papa polonès en la història— i pels dos mil anys del naixement de Crist. (Zenit)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Andrea Palladio

Itàlia va recordar el 1973 Andrea Palladio, un dels seus millors arquitectes, amb un segell, on es pot veure la Villa Capra «La Rotonda». La seva numeració Yvert és la 1.407. Palladio (Vicenza, 1508-1580) va ser una de figures més importants de l'arquitectura renaixentista. A Roma va reconstruir els monuments més antics i a Venècia va edificar el palau Foscari. És autor d'un cèlebre *Tractat d'arquitectura*.

POSTRES

Púding de pinya

Ingredients:

250 g de brioxos durs	1 cullerada de vainilla en pols
1/2 litre de llet	2 cullerades soperes de rom
3 ous	1/2 llauna de pinya en almívar
125 g de sucre	
40 g de mantega	

LA PERLA DEL VALLÈS
especialitats alimentàries.

La qualitat al millor preu

Llegums - Fruits secs - Olis - Arrossos - Fruita confitada - Conserves - Espècies - Herbes aromàtiques - Farines - Sèmols - Pasta - Vins - Caves - Licors - Vinagres - Mels - Melmelades - Confitura - Productes amb denominació d'origen - Productes ecològics i de Comerç just.

Venda a l'engròs i al detall

c/ Goya, 6 - Granollers
Tel. 938 796 335 - Fax 938 790 160

L'educació com a vocació de servei

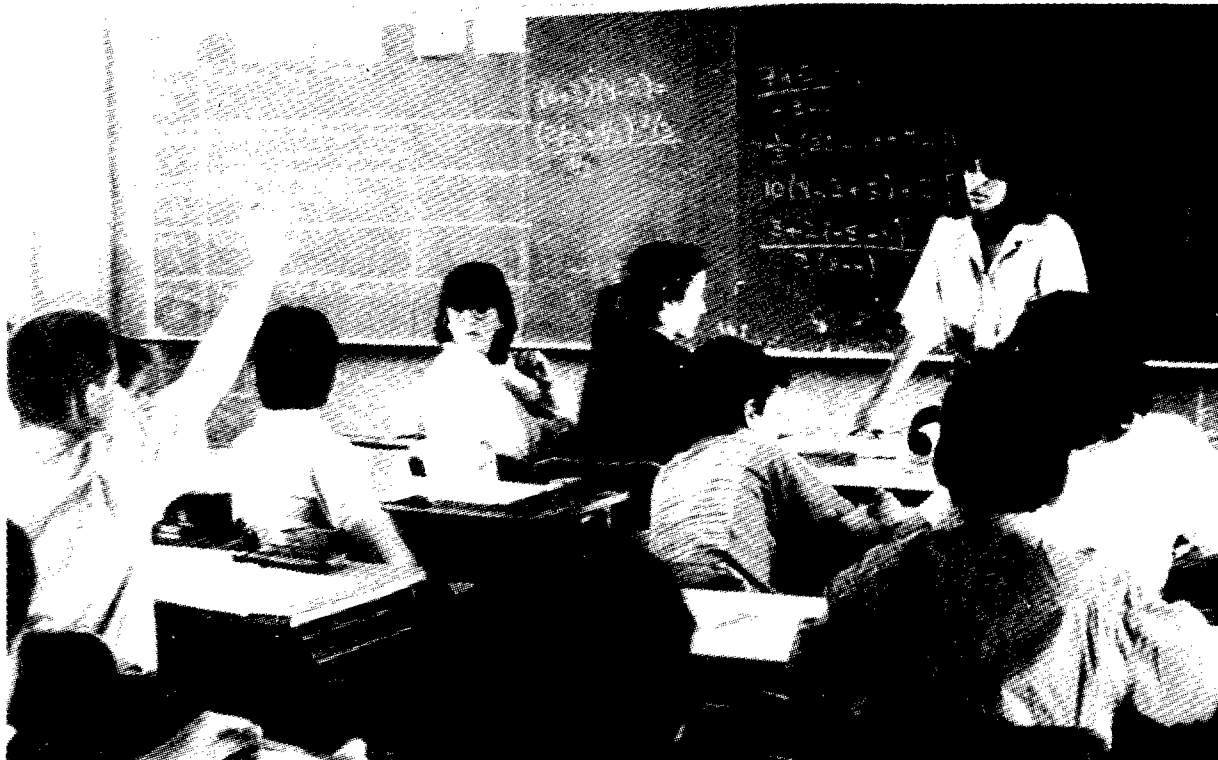
BARCELONA.— Educar consisteix a aconseguir que l'alumne desenvolupi totes les seves potencialitats. No és vàlid formar ments amb idees preconcebudes. Aquesta idea podria resumir l'esperit de la Fundació Abat Oliba, que l'11 de gener passat va presentar la revista *Dèria*, del Col·legi Loreto, a la sala de premsa del Col·legi de Periodistes de Catalunya.

Dèria ha arribat a la seva segona etapa, amb un primer número farcit d'articles, reflexions i informacions sobre les activitats que es porten a terme al Col·legi Loreto. «Volem potenciar, a través de la fundació Abat Oliba, tota la vida cultural i social a Catalunya», va expressar Joan Trayter, representant de la titularitat del centre. També va palesar la vocació educativa i incentivadora de la fundació. Per això, el Col·legi Loreto sempre ha tingut molt present el següent dret universal: «Tots els homes tenen dret a una educació integral en igualtat d'oportunitats.»

La revista *Dèria* és fruit de la visió que la Fundació Abat Oliba té del fet educatiu. L'infant no tan sols ha de rebre uns coneixements, sinó que s'ha de trobar immers en un procés en el qual ha de

Educar és aconseguir que l'alumne desenvolupi totes les seves potencialitats.

desenvolupar el millor d'ell mateix. No es tracta, per tant, d'un procés impositiu, sinó d'acompanyament i d'ajuda a cada alumne, respectant el seu desenvolupament personal. L'activitat educadora, per tal de satisfer els drets dels alumnes, ha de ser entesa com a vocació de servei.

La revista del Col·legi Loreto, tot i ser jove, té una llarga tradició en la línia de servei escolar. «*Dèria* vol crear un organisme de comunicació entre tots els membres que formen part de la comunitat educativa», va afirmar Andrés Sanz, membre de la Fundació Abat Oliba i

col·laborador de la revista. L'alumnat té un paper fonamental en l'elaboració de la publicació, ja que hi participa directament amb escrits, redaccions, reportatges, etc.

Gerard Redó

Forma de preparació

Unteu amb mantega el fons i els costats d'un motlle alt. Al fons poseu-hi una capa de brioixos tallats a trossets. A sobre col·loqueu-hi uns trossos de pinya, i aneu fent capes de brioixos i pinya, acabant amb pinya, fins a omplir el motlle.

Escalfeu la llet amb el sucre en pols, la vainilla i el rom. Bateu els ous com si féssiu una truita, barregeu-los amb la llet calenta ensucrada i afegiu-hi la resta de la mantega desfeta. Col·loqueu-ho tot en un motlle. Doneu un cop petit contra la taula al motlle perquè la llet arribi al fons. Introduïu el motlle en un recipient més gran amb aigua calenta.

Coeu-ho uns 35 minuts a temperatura mitjana; deixeu-ho refredar abans de desmotllar-lo. Serviu-ho fred amb una salsa de gelea de grosella calenta.

Escultures pels drets humans

GIRONA.— El Consell Comarcal del Gironès ha organitzat a la seva nova seu una exposició dedicada als drets humans. La mostra reuneix escultures d'onze artistes: Dolors Bosch, Xicu Cabanyes, Ton Coma, Pià Crozet, Josep Fernández, Jordi Gratacós Soco, Remei Llorens, Marzo-Mart, Mercè Riba, Alberto de Udaeta i Hélène Yousse. El president de l'entitat, Josep M. Dausà, va explicar que amb aquesta iniciativa «volem aportar el nostre petit gra de sorra per tal de no oblidar les violacions comeses a la història contra els drets humans».

Miriam Díez

El carisma del P. Luján, un sacerdot exemplar

LLEIDA.— *A la verdad por la caridad. Padre Luján, su vida y su obra* és el títol de l'últim llibre publicat per Melani d'Urgell, pseudònim que correspon a Josep M. Farré, un garriguenc de 74 anys que ha dedicat bona part de la seva vida a la tasca periodística. El volum ens presenta la vida i l'obra de José Luján García, un canonge molt popular a la Lleida de la postguerra. Va arribar de la seva Múrcia natal el 6 d'abril del 1943 com a canonge lectoral de la seu lleidatana, reclamat pel bisbe administrador apostòlic Mons. Moll. El P. Luján va morir el 26 de febrer del 1972 a Lleida, després d'haver exercit una gran tasca sacerdotal i humanitària al servei dels més pobres i necessitats, amb un carisma extraordinari que el va fer ser un canonge «diferent» i molt estimat pel poble.

«Un home íntegre, amb una cultura polifacètica, un sacerdot exemplar, fer-

vorós, sacrificat i lliurat sense recances, amb una clara línia evangèlica.» Així el descriu en el llibre Mn. Joan Esquerda, director del Centre Internacional d'Animació Missionera a Roma, i que va ser seminarista quan el P. Luján era rector del seminari. «És bo —continua— refrescar la memòria per recordar una figura històrica que ha deixat a Lleida una petjada inesborrable.»

Entre les nombroses activitats del P. Luján, se'n destaca una per damunt de totes: els seus programes radiofònics anomenats «A la verdad por la caridad» que, des del 1950 fins al 1970, es van emetre per les ones de Ràdio Lleida. S'hi recollia diners per als més necessitats i s'hi conscienciava els ciutadans davant de les mancances de moltes famílies en aquells anys de postguerra.

Jordi Curcó

Exposicions

— Miquel Àngel Codina —

Les entranyes anímiques de Picasso

El Museu Picasso de Barcelona aplega fonamentalment obres del període de formació de Pablo Ruiz Picasso (Màlaga, 1881 - Mougins, 1973), un dels genis més grans de les belles arts del segle XX. També hi són representats els seus contactes amb l'avantguarda artística catalana i els treballs del seu primer estil personal: l'època blava. Així mateix, són significatius el conjunt de quadres pintats durant la seva estada a Barcelona el 1917 i la sèrie interpretativa *Las Meninas de Velázquez*, del 1957.

Fins al 4 d'abril s'hi pot visitar una exposició exhaustiva dels gravats —majoritàriament en planxes de coure, fusta i monotips— que va realitzar l'artista entre els anys 1900 i 1942 i en els quals va abocar tanta energia com en la pintura o l'escultura. Les dues-centes cinquanta peces que la integren procedeixen del Musée Picasso de París i complementen extraordinàriament la col·lecció permanent d'obra gravada que posseeix el centre barceloní de l'autor del *Gernika*.

La mostra és atractiva i didàctica, ja que permet, a més de veure l'evolució del jove Picasso en el terreny de les arts gràfiques i contemplar les innovacions que hi va introduir i les tècniques que va emprar, conèixer els diferents estats de l'obra, a través de les proves d'impressió, fins a arribar a l'estampa final. Els admiradors del seu numen creador hi poden observar les rectificacions, els experiments, les vacil·lacions i les reflexions de l'artista fins que s'assoleix la versió definitiva del gravat. Exemples rellevants els trobem a les sèries *Escultura. Cap de Marie-*

«Dona amb barret en una cadira de braços.»

Thérèse (1933), formada per vint proves d'estat i quatre monotips, i *Flautista i dorment* (1933), constituïda per trenta-una proves d'estat i setze monotips.

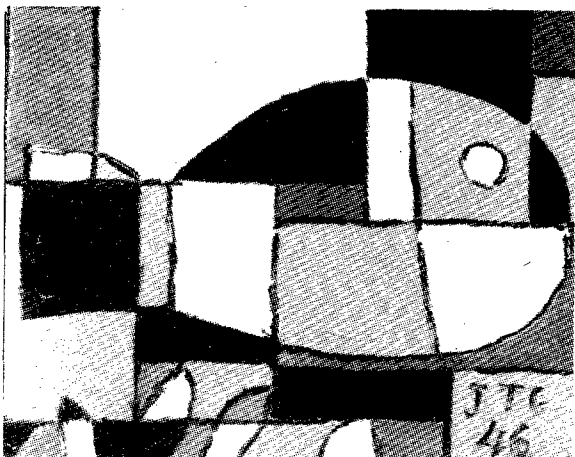
Per a Picasso, el gravat constituïa un procediment escaient per engendrar mons prodigiosos habitats per una multitud de personatges —imaginariis o ancorats en la seva vida íntima— que viuen, estimen, pateixen i moren davant dels ulls de l'espectador. Més de dues mil composicions componen el fons de gravats picassians, els quals van esdevenir el seu inconscient diari d'emocions, alhora que es poden considerar avui dia com un reflex viu i palpitant del seu univers més personal.

D'aquestes vibrants creacions, d'execució àgil i directa, cal destacar joies com *L'apat frugal* (1904), *Salomé* (1905), *El saltimbanqui* (1905), *La minotauro màquia* (1935), *Retrat de Vollard* (1937), *La dona que plora* (1937), *La dona de la pandereta* (1939) —que conté una lectura psicoanalítica, amb elements referents a la mort de la mare de l'artista— i *Dona amb barret en una cadira de braços* (1939). Picasso s'ha guanyat, per mèrits propis, un lloc ben destacat a l'Olimp de la història de l'art.

PICASSO. GRAVATS 1900-1942

Museu Picasso
C/ Montcada, 15-19 - 08003 Barcelona

Joc d'horitzontals i verticals

«Pez constructivo», de J. Torres-García.

l'art. Volia combinar l'avantguarda de l'època (cubisme, neoplasticisme, surrealisme, etc.) amb l'esperit de les civilitzacions precolombines. Així va néixer el constructivisme, caracteritzat per les estructures geomètriques i l'estètica abstracta.

L'exposició, que es pot veure fins al 21 de febrer, reuneix prop de seixanta

obres de l'artista uruguaià i dels seus deixebles (Manuel Aguiar, Elsa Andrada, Gonzalo Fonseca, Antonio Pezzino, Alceu Ribeiro i Jorge Visca, entre d'altres).

EL TALLER TORRES-GARCÍA

Centre Cultural Caixa de Terrassa
Rambla d'Egara, 340 - 08221 Terrassa

Canvi d'estil pictòric

El títol complet d'aquesta mostra —*De Flandes a Itàlia. El canvi de model en la pintura catalana del segle XVI: el bisbat de Girona*— que es podrà visitar fins al 25 d'abril, en revela el contingut temàtic. Trenta obres que palesen el canvi de model pictòric que va tenir lloc a Catalunya en aquell temps: l'escola de Flandes va deixar pas al corrent estilístic italià. És a dir, entre el 1500 i el 1600 es va abandonar el prototipus de pintura «gòtica» i es va consolidar el patró «renaixentista».

El procés de canvi s'explica a través de sis passos o moments significatius: «Nou flux de pintors nord-europeus»; «Un episodi "italià" singular» —el petit retaule de Santa Helena (1519-1521) va implicar un avenç fulgurant i solitari del futur estil renaixentista—; «El ressò de les novetats en els tallers locals»; «Imatges i mirades manllevades»; «Pintors italians o italianitzants» —la italianització de la pintura del Principat es va potenciar per la renovació figurativa promoguda pels corrents de reforma religiosa lligats al concili de Trento—; i «La represa de tallers autòctons renovats».

«Sant Feliu davant de Rufi», de Joan de Borgonya.

DE FLANDES A ITÀLIA

Museu d'Art de Girona
Pujada de la Catedral, 12 - 17004 Girona

Llibres

Constructors d'humanitat

Històries del cor és una novel·la de Carles Sanmartín i Sisó (Lleida, 1962) que narra les experiències vitals i humanes de diferents personatges: una nena i el seu mestre, una parella d'adolescents que s'obren a la vida, una treballadora social convençuda de la seva tasca, un jove universitari i una dona vídua que practica el voluntariat. Tots ells tenen en comú el barri antic de Lleida, tot i que l'escenari podria ser el de qualsevol altra ciutat del nostre país. El missatge que mostra aquest grup de vides és molt senzill: les coses poden ser millor amb l'esforç de cadascú de nosaltres. Tots els beneficis dels drets d'autor que pugui generar la venda d'aquest llibre aniran destinats íntegrament a entitats que treballen al barri antic de Lleida a favor de la gent més necessitada i a un grup de solidaritat amb Llatinoamèrica. (C.C.)

Carles Sanmartín, *Històries del cor*. Editorial Pagès Editors, Col·lecció Lo Marraco, Lleida 1999, 269 pàg.

Rebre el do de l'Esperit Sant

Aquest és un manual molt pràctic per al jove que ha rebut la confirmació o que està a punt de rebre-la. En un dels apartats s'expressa que el principal record de la confirmació és «que el bisbe ha invocat l'Esperit Sant damunt teu i dels altres companys i companyes, us ha imposat les mans com a senyal del do de Déu que vol transformar les vostres vides, i us ha ungut el front amb l'oli sant tot dient: "Rep el signe del do de l'Esperit Sant"». També s'hi troben algunes lectures de la Bíblia que poden ajudar el jovent a entendre el significat de la confirmació; pregar i cants; un epígraf titulat «La confirmació en 9 paraules», que són les següents: Esperit, sagrament, refermament, unció, iniciació, Església, desig, compromís i testimoni; i consells sobre com celebrar la confirmació. (C.C.)

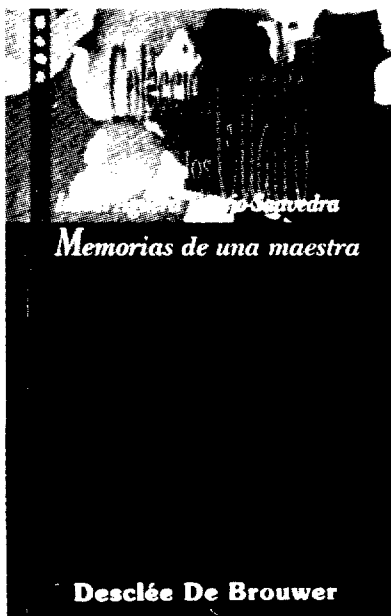

La meua confirmació. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Celebrar, Sèrie Festa, Barcelona 1998, 48 pàg.

La vida, una creació diària

En la introducció de l'obra, Ginés Muñoz Andújar escriu que el lector gaudirà moltíssim amb aquestes pàgines «si t'agrada treure el cap al fons d'una ànima, rica en el sentir, el pensar, el crear, l'estimar... d'idealisme original i en humana i constructiva interacció amb el seu mitjà, a vegades hostil, a vegades benèvol». En paraules de l'autora, Isabel Agüera Espejo-Saavedra, «la vida de qualsevol ésser humà mereix escriure's i no ser oblidada». Segons ella, la vida s'ha de crear cada dia mitjançant dos elements cabdals: la il·lusió i l'amor. Dos ingredients que esdevenen el fil conductor d'aquestes memòries d'una mestra. (C.C.)

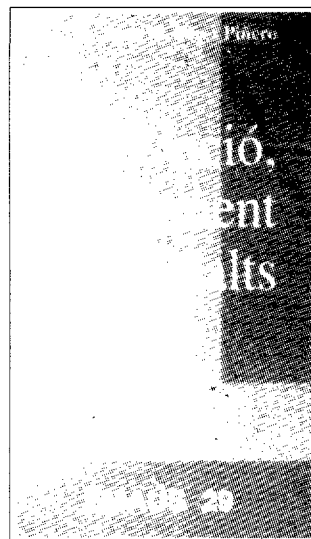
Isabel Agüera Espejo-Saavedra, *Memorias de una maestra*. Editorial Desclée De Brouwer, Col·lecció A los Cuatro Vientos, Bilbao 1998, 290 pàg.

El sagrament dels malalts

La unció dels malalts és un sagrament que té com a finalitat ajudar les persones en uns moments especialment difícils de la vida. Alhora, però, és un sagrament poc valorat i, a vegades, inadequadament celebrat. Jesús, tan proper i amorós amb els malalts, fa present la bondat i la força de Déu en aquestes situacions. Per això, val la pena conèixer millor com aquesta bondat i aquesta força s'expressen i realitzen en aquest sagrament. L'autor d'aquest quadern és Juan Manuel Pérez Piñero, rector en diverses poblacions de la diòcesi de Tenerife i capellà, des del 1993, de l'Hospital Universitari de La Laguna. (C.C.)

Juan M. Pérez Piñero, *La unció, sagrament dels malalts*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Emaús, Barcelona 1998, 60 pàg.

Alteració de l'escala de valors

Des de fa un temps, els pobles occidentals són objecte d'una «revolució oculta» que, amb prou feines perceptible per la majoria de persones, duu a terme una lenta i implacable alteració de l'escala de valors. Aquesta subversió de valors pot representar un perill greu, ja que no afecta tan sols determinades concepcions de la vida, sinó la qualitat de la nostra existència com a individus. Aquest llibre té com a objectiu desxifrar la intenció de les tàctiques manipuladores. L'autor analitza què significa manipular, qui i per què ho fa i quins són els mitjans que fa servir. En conèixer els trucs dels manipuladors, podem arribar a viure una vida autènticament lliure i creativa. El professor López Quintás assenyalava que la llibertat és una tasca i no un do. (C.C.)

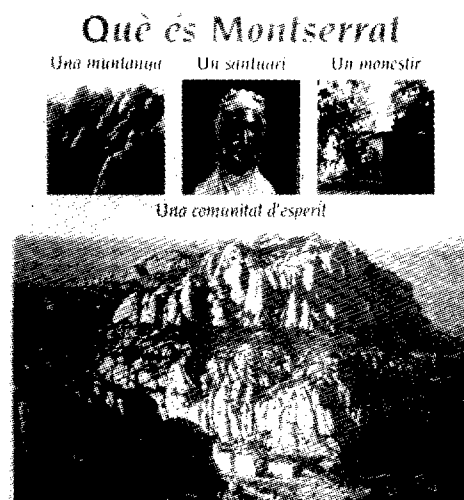

Alfonso López Quintás, *La revolución oculta. Manipulación del lenguaje y subversión de valores*. Editorial PPC, Madrid 1998, 358 pàg.

Montserrat, comunitat d'esperit

Montserrat és una muntanya, un santuari i un monestir; en definitiva, una comunitat d'esperit. «L'aspecte de les roques —explica el llibre— et podrà fer imaginar que Montserrat ha estat esculpit, treballat, serrat, per una mà prodigiosa. El poeta Verdaguer, un dels grans autors èpics de la història literària, veia la muntanya com serrada pels àngels.» Aquest llibre, magníficament il·lustrat, explica que el santuari i el monestir estan estretament lligats, de manera que «per a molts resulta difícil de destriar ambdues realitats. De fet, el santuari ha estat des de la primera obra dels monjos, que hi han tingut cura de la pregària i l'acolliment. Per la seva banda, els monjos han trobat sempre en el santuari el quadre concret on han hagut de dur a terme, dalt la muntanya, la seva vocació monàstica». (C.C.)

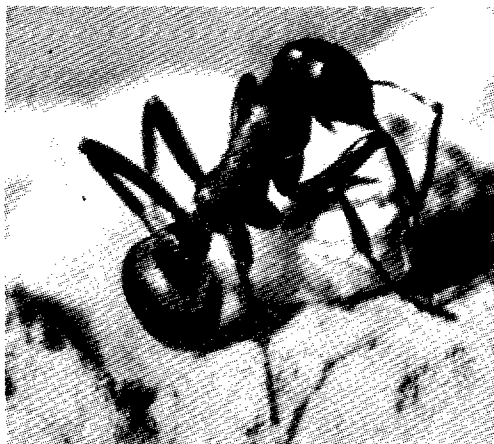
Què és Montserrat? Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Esplugues de Llobregat 1998, 79 pàg.

Les formigues són més velles del que hom creia

Quan es tracta de fixar la data de l'aparició d'una espècie animal o vegetal sobre la terra els paleontòlegs només tenen com a punt de referència els fòssils més antics que s'hagin trobat d'aquella espècie en qüestió. Però això, és clar, no pot donar mai la data exacta perquè sempre hi ha la possibilitat de trobar-ne d'anteriors. No obstant, si es tracta d'un grup biològic molt estès i no se'n troba cap espècimen en les sedimentacions dels estrats situats immediatament abans que el de la primera constatació, es pot dir amb una probabilitat molt alta que aquest assenyal el moment en què aparegué aquesta espècie. Per exemple, s'afirma, amb força seguretat, que els rèptils van aparèixer al període carbonífer, el penúltim de l'era primària, perquè n'hi trobem, mentre que fins ara no se n'havia vist cap rastre al període anterior.

Però és evident que mai no es pot tenir certesa d'una data absolutament precisa. Hem de romandre sempre oberts a la possibilitat de trobar algun fòssil de més edat. Això s'ha esdevingut més d'una vegada i ha fet canviar esquemes preconcebuts. I no hi ha valgut dir que tal o tal altra espècie no pot haver existit

abans perquè la seva diferenciació evolutiva mostra que ha hagut d'aparèixer més tard que unes altres no tan evolucionades. Aquest criteri pot fallar perquè la «velocitat» de l'evolució no és la mateixa en cada grup.

I això és el que ha passat amb les formigues. Aquests insectes pertanyen a l'ordre dels himenòpters que, segons els entomòlegs, és un dels grups més evolucionats dels insectes, i per això es diu que no poden ser gaire antics. L'edat màxima que se'ls atribuïa fins ara era d'uns vuitanta milions d'anys, que corresponia als fòssils més antics coneguts. Però avui ens veiem obligats a dir-ne una altra cosa: com a mínim fa 130 milions d'anys que existeixen! Ja vivien al començament del cretaci inferior. Així ho ha demostrat D. Agosti en datar, amb els seus col·laboradors, un bloc d'ambre que contenia formigues englobades i tenia aquesta antiguitat, segons explica la revista *Nature*, núm. 391 (1998) pàg. 447. Això ens diu que l'evolució dels insectes fins a arribar a les formigues es va fer més ràpidament del que hom pensava.

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

L'electricitat i els homes que l'han investigada

12 Joseph Henry completa l'obra de Michael Faraday

Després de Franklin no trobem cap més nord-americà que es dedicués a la investigació de l'electricitat fins 75 anys més tard. Però el qui, passats aquests anys, s'hi dedicà, va portar-hi a terme contribucions tan importants que bé es mereix que en parlem. La seva vida va ser, curiosament, força semblant, en certs aspectes, a la de Michael Faraday (1791-1867) i la seva obra no va ser altra que la de completar la del físic anglès:

D'aprenent de rellotger a professor de ciències

Joseph Henry (1797-1878) havia nascut en una família pobra, igual que Faraday, i com ell, no pogué assistir gaire a l'escola. A la mateixa edat que el científic anglès, als 13 anys, es col·locava d'aprenent. Però no d'aprenent d'enquadrador, sinó de rellotger. Això, és clar, no li permetia pas estar en contacte amb llibres, però un esdeveniment casual va fer que als 16 anys comencés a estudiar. La cosa va anar així: segons ens conten els seus biògrafs, aquell estiu havia anat durant els seus pocs dies de vacances a la granja d'uns parents seus. Un matí se li escapà un conill i el va perseguir fins que entrà a l'església rural del lloc i es ficà al soterrani que hi havia per un esvoranc que s'havia fet entre les posts que en cobrien l'entrada. El noi veié que podia separar-les i també hi entrà. Allí hi havia un prestatge amb llibres i, encuriós, n'agafà un que deia *Lectures de filosofia experimental*. Començà a llegir i s'hi entusiasma. S'oblidà del conill i sortí d'allà amb la idea de voler estudiar, fos com fos.

I així va ser. La seva ambició d'estudis no es defraudà. Pogué ingressar a l'*Albany Academy* de la seva ciutat natal. I per poder

pagar-se la instrucció donava classes particulars i també feia de mestre a escoles rurals quan podia. La seva primera intenció era estudiar medicina, però els de l'*Academy* on estudià li oferiren d'ensenyar-hi matemàtiques i ciències, i per això es decantà cap a l'enginyeria. Com a bon professor que era, procurava estar al corrent dels esdeveniments que en l'àmbit de la ciència s'anaven succeint: la troballa d'Oersted, les aplicacions que en feren Ampère i Faraday, i... també la que en féu William Sturgeon (1783-1850). Aquest físic anglès havia estat aprenent de sabater però aconseguí estudis força complets gràcies als mestres que tingué quan era a l'exèrcit; i fent ús dels seus coneixements sobre electricitat construí un electroimant de «gran» potència («gran» perquè aconseguia aixecar 4 kg de pes), enrotllant un fil conductor a un ferro ben envernissat en forma de ferradura de cavall. El vernís aïllava el ferro del filament i la cosa anava bé. Quan Henry se n'assabentà pensà tot seguit que ell podia millorar l'artifici de l'anglès.

Tècnic electricista i inventor del telègraf elèctric

El nostre professor de l'*Albany Academy* es posà a enrotllar amb voltes i més voltes un fil conductor a un gran nucli de ferro en forma d'U, també ben aïllat de les espirals i aquestes aïllades entre elles perquè no fessin contacte per moltes que n'hi hagués. El primer aïllant que se li ocorregué va ser la seda; i ens diuen els seus biògrafs que, amb aquest objectiu, va esquinçar a tires els enagos de la seva dona (bon sacrifici per a la ciència), perquè, de moment no disposava de cap més altre teixit de seda (no hem trobat escrit enlloc

com va reaccionar ella). Això era el 1829. No aconseguí a la primera el que ell volia, però el 1831 ja podia fer, després de moltes fatigues, una demostració a la universitat de Yale amb un electroimant que era capaç d'aixecar i mantenir enlaire una tona de ferro. No cal dir que això va fer sensació. El 1832 rebia en recompensa una plaça de professor al *College* de Princeton (Nova Jersey).

Un electroimant pot servir per a moltes coses i no cal que sigui dels que puguin aixecar una tona de pes. Henry en va construir de petits que podien fer-se servir com a controls de precisió: si en col·loquem un d'aquests al final d'un conductor amb la bateria a més d'un quilòmetre de distància, obrint i tancant el circuit, l'electroimant atraurà i deixarà anar alternativament una vareta de ferro que tingui davant; o sigui que es poden produir uns repics a voluntat que poden transmetre un missatge si assignem uns valors de signe (per exemple lletres) a cada grup de repics. Això era la primera idea del telègraf elèctric, que Henry ja tingué el 1831. Però tenia un inconvenient que no resolgué fins al 1835: el fil conductor perdía la capacitat de transmetre corrent si es feia massa llarg a causa de la resistència que presentava (lleis d'Ohm, ja en parlarem) i les bateries que tenia a disposició només arribaven a unes quantes desenes de volts, però ho pogué arreglar amb l'invent del *relé* elèctric: un corrent prou intens per fer que l'electroimant aixequés una vareta que, en aixecar-se, tanqués un segon circuit, i així successivament, podia fer arribar el missatge a grans distàncies. L'invent del telègraf elèctric estava enllestí, però Henry no va voler mai patentar cap dels seus invents, perquè els considerava patrimoni de la humanitat i no propis. El qui va patentar-lo i va aconseguir-ne l'aplicació pràctica va ser Samuel F. Morse (1791-1872) després d'obtenir del Congrés americà una subvenció de 30.000 dòlars per establir una línia telegràfica entre Baltimore i Washington, que començà a funcionar el 1844, amb un alfabet de punts

i ratlles, invenció del mateix Morse, el qual envià com a primer missatge, per estrenar, la pregunta: «Què ha fet Déu?» Henry no va rebre cap recompensa financera per allò que realment era invent seu, però no va voler reclamar res.

El fenomen de la inducció elèctrica (producció de corrent pel moviment d'un corrent elèctric en espiral dins d'un solenoide) ja sabem que és degut a Faraday, però en honor de la veritat hem de dir que ja havia estat observat per Henry el 1830. Més encara, no solament el fenomen de la inducció sinó també el de l'autoinducció ja havia estat descobert per Henry: un corrent elèctric en una espiral no tan sols pot induir un corrent elèctric en una altra espiral sinó també en ella mateixa, i actua oposant resistència al primer corrent; per això el corrent real és una combinació dels dos. Aquest fenomen seria estudiat després amb més detall pel rus Heinrich F. Lenz.

El 1846 Henry va ser elegit primer secretari de la *Smithsonian Institution*, que s'acabava de fundar. I aquí va ser on va demostrar la seva capacitat d'administrador científic de primer ordre, ja que convertí la institució en un banc de coneixements científics d'amplitud mundial. Va fomentar-hi noves ciències, entre altres la Meteorologia; el *The United States Weather Bureau* (Observatori del temps a USA) es va fundà a instàncies d'ell.

El seu nom es va fer famós i a la seva mort hom li rendí grans honors. No cal dir, el mateix president dels Estats Units, Rutherford B. Hayes, va assistir al funeral amb altres representants del govern. El 1893 s'inaugurà un monument que representava la seva imatge, a l'interior de la gran Biblioteca Nacional de Washington, al costat de la figura de Newton que ja hi havia.

També va ser a l'any 1893 quan hom acordà donar el nom d'*Henry* a la unitat elèctrica d'autoinducció o d'inductància, que és la inductància d'un circuit que quan el corrent varia a raó d'un amper per segon es produeix una força electromotriu d'un volt.

José Hierro, Cervantes 1998

La concessió del Cervantes 98 a José Hierro no ha estat cap sorpresa. Es parlava d'ell com a una aposta segura, encara que estigués unit a altres noms importants de la nostra literatura actual. Pedro Laín Entralgo l'hi hauria pogut prendre, sobretot perquè aquest guardó s'hauria unit als múltiples homenatges que se li han fet últimament, amb motiu dels seus 90 anys. Ha prevalgut, malgrat tot, la literatura en estat pur.

Perquè José Hierro, en la pleníssima maduresa de la seva vida, és essencialment un poeta. Un complet i excel·lent poeta, que ha anat complint etapes en una progressió constant, per la seva forma i pels seus continguts.

Quan va començar a escriure, pels anys de la Guerra Civil, era un adolescent, marcat per la persecució i per les presons. Tenia encara no quinze anys quan va ser portat al Penal del Dueso, i fins al 1944 va peregrinar per les presons de Santander, Comendadoras, Palència, Porlier, Torrijos, Segòvia i Alcalá de Henares. Tots aquells anys va estar purgant el delictes de ser fill d'un pare republicà, i d'haver prestat «auxilio a la rebelión»: havia publicat uns poemes juvenils en el *Romancero* de la resistència espanyola. En el seu poema, titulat «Reportaje» evoca la història de la penitenciària presó que «fue primero cementerio», en un cant de profunda i estranyament serena tristesa.

En el seu *Libro de las alucinaciones* (1964) va recordar la raó de la seva vida entre reixes:

«No son estas las únicas palabras.
Hay otras. Por ejemplo condenados
por auxilio a la rebelión.
(Creo que éste era el término jurídico).
Auxilio o adhesión, no estoy seguro.
Uno le fue aplicado
a mi padre, y el otro a mí.»

Aquest fet inicial va marcar-li la vida, però no pel ressentiment, sinó per la comprensió de la dificultat de ser home, en tots els àmbits. La seva «Canción de cuna para dormir un preso» (de *Tierra sin nosotros*, 1947) és una mostra del seu desig d'oblidar, de no ancorar-se en l'amargor:

«La noche es bella, está desnuda
no tiene límites ni rejas
no es verdad que tú seas hombre,
no es verdad que hayas sufrido.»

Els anys d'estada a València, en sortir de la presó, li van servir per precisar els elements de la seva inspiració poètica, i de la seva lluita humana: viure, acompanyar, cantar. Vol recuperar els anys perduts, donar sentit a la seva vida i acompanyar els que han patit com ell, i potser no tenen els recursos humans de la seva capacitat de superació, a través de la inspiració i la poesia. I tota la seva obra estarà condicionada per aquesta recerca d'allò positiu del record, i aquesta besllum del misteri que batega darrere de totes les coses, de tots els homes, i de tots els esdeveniments.

Però no es deixa portar pel corrent dels que transformen els seus poemes en pamflets socials. Lamenta que hi hagi hagut els que «han fet poemes socials dolents quan podrien haver fet bons poemes a la rosa». Amaga, malgrat tot, l'aparent contradicció de ser un poeta realista i al mateix temps un home que intenta elevar-se a la quinta essència de la lírica. En un dels seus poemes exclama,

«¿Qué haces ahí, mirando a las nubes
José Hierro?»

Assolint la plenitud d'aquesta mescla d'al·lucinació i de tornar a explicar les històries de la vida en escriure,

«He sentido el rozar de unos pies a mi lado.
Tenía la frente perdida en las nubes más altas.
Hermosa tierra —me ha dicho. Y ha vuelto al misterio.
Yo me he puesto a llorar de hermosura,
pegada la boca a la tierra mojada.»

José Hierro.

Estètica i ètica, la doble preocupació de la necessitat d'acompanyar i d'ajudar a elevar la mirada sobre la misèria quotidiana de les coses, i al mateix temps la referència a allò que passa en l'entorn, i que s'ha de tenir sempre present.

«He podado las viejas ramas
que maduró el dolor. Las viejas
ramas. Y el árbol tiene blancas
flores, y frutas opulentas.
Tras el dolor consigue el alma
su plenitud. Sólo así llega
a reposar en la alegría,
a sentirse total y nueva.»

Una voluntat irreprimible de transformar la realitat, sense sortir-se'n, de superar l'angoixa a través de la mateixa angoixa, amb la sensació que hi ha alguna cosa que està per sobre de la pròpia desolació i de l'inacabable desert de la rutina, del dolor i de les vulgaritats quotidianes.

«Me llamo José
Hierro. Alegría. (Alegría
que está caída a mis pies)
Nada en orden. Todo roto
a punto ya de no ser.
Pero toco la alegría
porque aunque todo esté muerto
yo aún estoy vivo y lo sé.»

Tota l'obra poètica de José Hierro està impregnada d'aquesta vibració al·lucinada, plena d'alegria i d'una rara humilitat, una mena de franciscanisme poètic intens, que necessita reflectir les coses com ell les veu, amb l'esplendor d'allò que es transforma, perquè hi ha aquell «no sé qué que quedan balbuciendo», que ja impressionava Joan de la Creu. No és un místic, ni un poeta religiós, però no obstant és, en contraposició amb Blas de Otero, algú que se sent «ángel equilibradamente humano», amb capacitat per somiar i fer comprendre els seus somnis, per més elevats que siguin.

Aquest equilibri fet d'al·lucinació i de realisme és el que impregna especialment la seva última obra, *Cuaderno de Nueva York*, en què és capaç, una vegada més, de mirar la vida amb sorpresa i agraïment, perquè l'asserena la música, i els colors l'assossequen, i és capaç d'escriure, en acomiadar-se de tot allò que ha viscut i rebut i estimat i, potser sens dubte plorat en aquesta ciutat,

«Después de todo, todo ha sido nada,
a pesar de que un día lo fue todo.
Después de nada, o después de todo
supe que todo no era más que nada
Grito “¡Todo!”, y el eco dice “¡Nada!”,
grito “¡Nada!”, y el eco dice “¡Todo!”.
Ahora sé que la nada lo era todo,
y todo era ceniza de la nada.
No queda nada de lo que fue nada.
(Era ilusión lo que creía todo
y que en definitiva, era la nada).
Qué más da que la nada fuera nada
si más nada será, después de todo,
después de tanto todo para nada.»

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

«Les escoles al Palau»

Amb aquest enunciat, la Fundació Orfeo Català-Palau de la Música Catalana i la Fundació la Caixa estan realitzant unes sessions dedicades a les escoles on la música amplia la seva força i el plaer d'escoltar-la amb unes motivacions que permeten que els escolars s'identifiquin plenament amb tot allò que es pot viure al voltant de la música.

En *Jan Titella* és el coneixement del món de la il·lusió infantil a través de la música. *La cançó més bonica del món* els apropa a les cançons populars. *El cistell d'aire* va és l'atractiva combinació del món de la cançó i la dansa popular. *L'orquestra es presenta* pretén el coneixement físic dels instruments amb la seva sonoritat i possibilitats expressives. *Tocs de cobla*, un espai que s'estrena en aquest cicle 1998-1999, és la introducció en el món de la formació orquestral genuïnament catalana. *La volta al món amb 80 instruments* és el pretext per realitzar un recorregut musical a través dels cinc continents. *Jazz en viu* és obrir el

camí a un tipus de música encara poc coneguda pels nostres nens i *Els clàssics del segle xx* és el coneixement de la música escrita avui pels nostres autors, els clàssics del demà.

És fàcil comprendre la importància d'aquestes sessions destinades als escolars i adaptades a les seves edats. Per a cada sessió es compta amb col·laboradors, artistes i executants capacitats i de prestigi, condició indispensable per assolir la identificació de l'escolar amb l'ensenyament que se li vulgui impartir.

50.000 escolars són els que hauran participat en les diferents audicions que presenta el cicle, escolars de tot Catalunya amb edats compreses entre els 3 i els 16 anys. Ens hem de congratular de les tasques educatives i de formació cívica com «Les escoles al Palau». En una civilització on impera l'ambició i la crueltat, el benefici que poden aconseguir és esperançador.

Josep Ventura

Entre bastidors

Espert, diva del «bel canto»

FITXA

Títol: *Master Class*

Autor: Terrence McNally

Director: Mario Gas

Intèrprets: Núria Espert, Juan Miguel Murani, Noèlia Pérez, Muntsa Rius, José Alberto García i José María Otero

Local: Teatre Poliorama

Maria Callas va ser una de les dives més rellevants del *bel canto*, però també va ser una de les figures més controvertides i polèmiques d'aquest gènere musicoteatral, estimada per uns i odiada per altres. La grandesa d'aquest mite de l'òpera del nostre segle requereix la interpretació d'una gran actriu que sigui capaç de transmetre al públic la riquesa i la pobresa d'una de les deesses del món operístic. Núria Espert ha estat l'escollida per apropar la soprano al públic. Sota la direcció de Mario Gas, Espert recrea magistralment alguns aspectes de la personalitat, tant des de l'òptica professional com privada, de Maria Callas.

Master Class és obra del nord-americà Terrence McNally, Fernando Masllo-

perfecció, impregnada d'un humor agre propiciat pel caràcter de la soprano.

L'obra de McNally està dividida en tres actes, delimitats pels tres alumnes que surten a l'escenari. El tracte amb aquests joves estudiants és el que dona contingut a la peça teatral. A *Master Class* apareix la Callas soprano, una de les més grans cantants del *bel canto*, i la Callas dona, amb una vida desgraciada, plena de complexos i de defectes. El contrast entre el món professional i la vida privada, les llums i les ombres d'un dels mites de l'òpera, és un dels principals atractius de l'obra del nord-americà.

En el terreny professional, la diva d'origen grec nascuda a Nova York (1923) apareix com una persona arrogant, frívola, plena de manies, que encarna la perfecció i que es creu única. Als alumnes els considera «víctimes» i els tracta amb un mensypreu absolut. A una de les estudiants la ridiculitza tant que fins i tot li arribar a fer saltar les llàgrimes. El sarcasme de la gran soprano és tan cruel però alhora tan enginyós que provoca rialles al públic. Aquesta prepotència fa que es converteixi en una dona antipàtica i odiosa.

Això no obstant, aquesta arrogància i altivesa en l'àmbit artístic contrasta amb una vida privada desgraciada i infeliç, marcada sobretot per la relació amb el multimilionari grec Aristotelis Onassis. És una dona acomplexada pel seu físic, que no se sent bé amb si mateixa i que és presonera del seu amor per Onassis, que la humilia sense pietat.

Els aspectes de la vida personal de Maria Callas arriben a l'espectador a través d'uns *flashbacks* en què la soprano s'evadeix de la classe on es troba per buscar en el seu interior. Aquests passatges contenen alguns elements que poden ferir la sensibilitat de les persones sobretot pel vocabulari cru i groller que s'hi fa servir o quan es fa referència al fet que el multimilionari grec va obligar la diva a avortar.

Núria Espert ha copsat i plasmat molt bé les grandeses i les debilitats de la gran soprano. Ha sabut arribar al més profund del mític personatge i transmetre-ho als espectadors. La seva interpretació és brillant i el sentiment i la força amb què encarna la soprano és digna d'una actriu del seu nivell.

Espert surt a l'escenari acompanyada de cinc actors i actrius més. Tres són els joves alumnes, un pianista i un atrezzoista.

Un dels millors i més brillants moments d'aquesta classe magistral és quan una de les estudiants s'atreveix a dir a la diva quatre veritats. Aquest fet és el desencadenant del final de l'obra, en què Maria Callas fa un discurs emotiu sobre

Callas: un mite polèmic

Maria Kalogeropoulos, coneguda com a Maria Callas, va néixer a Nova York el 2 de desembre del 1923 i va morir d'un atac de cor a París el 1977. Callas es va convertir en una diva de l'òpera, però va tenir una de les carreres més controvertides i polèmiques. Va ser estimada per uns i odiada per altres i amb el pas del anys s'ha considerat una figura llegendària del *bel canto*. La seva agitada carrera professional es va veure barrejada amb una inestable vida privada, marcada per la seva relació amb el magnat grec Aristotelis Onassis.

Maria Callas.

Callas va cantar en els grans teatres d'òpera del món, com La Scala, el Metropolitan de Nova York o el Liceu, on va actuar per primera i única vegada el 5 de maig del 1959. La soprano d'origen grec va ser deixeble d'Elvira Hidalgo a Atenes, on va debutar a l'edat de 15 anys amb *Cavalleria rusticana*, de Mascagni. El 1947 va iniciar a Verona la seva carrera internacional interpretant *La*

Gioconda, de Ponchielli. El repertori d'obres que va cantar va ser molt ampli i d'autors molt diversos, com Cherubini, Rossini, Donizetti, Bellini o Puccini.

els sacrificis que comporta ser artista. Mentre cau el teló, sona l'ària *Casta Diva*, de la *Norma*, de Bellini. L'obra dura dues hores cosa que per a alguns serà massa llarga, tot i que s'ha adaptat al temps real que van durar les sessions magistrals que la Callas va fer a Nova York.

Núria Espert serà Maria Callas fins al 14 de març al Teatre Poliorama. *Master Class* es va estrenar al Teatro Marquina de Madrid el 20 de març de l'any passat i

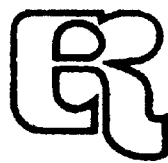
va arribar a Barcelona a mitjans del mes de gener. Un cop acabi aquesta representació, Espert començarà a treballar en una altra obra, *¿Quién teme a Virginia Woolf?*, d'Edward Albee, sota la direcció d'Aldolfo Marsillach, i després dirigirà l'òpera *Turandot*, de Puccini, que inaugurarà a l'octubre el renovat Gran Teatre del Liceu.

Sandra Termes

Núria Espert.

rens i Federico González del Pino són els autors de la versió en castellà. La peça teatral està basada en les classes magistrals que la diva va impartir a la Juilliard School de Nova York el 1971, ja retirada dels escenaris des del 1965 i sis anys abans de morir (París, 1977). *Master Class* és una reflexió sobre l'art operístic, els sacrificis de ser artista, l'èxit, el fracàs i la

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -

LES OBRES DE MISERICÒRDIA

TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 933 221 711 Fax 933 225 369 - 08029 Barcelona

RÀDIO

HORA	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
2.00 a 6.00	Selecció de música instrumental						
6.00 a 8.00	RADIOFÓRMULA MUSICAL (De 7.00 a 7.02 Mirant Endins , petit espai de reflexió)						
8.00 a 9.00	EL PRIMER CAFÈ (Programa informatiu que inclou una tertúlia d'actualitat)						TOT SARDANA 9.00 a 10.00
9.00 a 21.00	RADIOFÓRMULA MUSICAL Amb informació cada quart d'hora (general, d'Església i solidaritat, de serveis, de cultura, esportiva...) Comentari de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30						EUCARISTIA 18.45 a 20.00
21.00 a 21.30	PARÈNTESI, UN PROGRAMA PER A TOTS ELS PÚBLICS (Espai adreçat a la família que inclou Els contes de la Fada Vetakika)				ON TU EM DIGUIS (Propostes culturals per al cap de setmana) (21.15 a 22.00)	Des de Nashville (Música country)	La Pròrroga (Informació esportiva)
21.30 a 22.00	CINC CÈNTIMS (Programa d'economia i consum)					Pentagrama de quatre (Música catalana)	Bojos per la ciència (Tertúlia científica)
22.00 a 23.00	NIT D'ESTELS (Magazín d'església i solidaritat) Dimarts inclou Mar de Claror (programa de catequesi)					La Tercera Lluna (Magazín d'actualitat musical)	Noms de la Música (Espai de música clàssica)
23.00 a 00.00	GALÀXIA ESPORT (Magazín esportiu)	VIANANTS	CITA CONCERTADA (Un espai per a la conversa)	EN FAMÍLIA (Temes al voltant de la família)	AMB LLUM PRÒPIA (Personatges)	NINGÚ NO ÉS PERFECTE (Magazín de cinema) 23.00 a 00.30	Temps de Paraula (Bíblia i teologia)
00.00 a 2.00	LA GRAN DIFERÈNCIA (Selecció musical) (De dilluns a diumenge a les 2.00 h. Espurna d'Alba , Dietari de Música i Músics i Comentari de l'Evangeli)					Fila 7 00.30 a 1.00	A cel obert (Programa de reflexió i pregària)
						Cova de Jazz 1.00 a 1.30	
						De nou n'nou 1.30 a 2.00	

De dilluns a divendres:

06.00-08.00 *Radiofórmula*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
09.00-09.15 *Informatiu matí*
09.00-14.00 *Radiofórmula*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
14.15-20.00 *Radiofórmula*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
20.15-21.00 *Radiofórmula*
21.00-21.30 *Parèntesi* (conté l'espai *La fada Vetakika*)
00.30-02.00 *La gran diferència*

12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
9.15, 13.15, 17.15, 19.15 *Temps i circulació*
9.45 *Agenda*
12.45 *Recomanació turística*

Cada dia:

02.00-02.10 *Espurna d'Alba*
Dietari de música i músics
Comentari de l'Evangeli
02.10-06.00 *Música instrumental*

Dilluns

21.30-22.00 *Una setmana més* (repetició)
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Galàxia Esport*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimarts

21.30-22.00 *El tresor de la història*
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Vianants*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimecres

21.30-22.00 *Estels sobre el Principat*
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Cita concertada*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dijous

21.30-22.00 *La taula de l'Evangeli*
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *En família*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Divendres

21.15-22.00 *Senda sonora*
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Amb llum pròpia*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dissabte

06.00-09.15 *Radiofórmula*
09.15-10.00 *Senda sonora* (repetició)
10.00-12.00 *Radiofórmula*
12.00-12.30 *Una setmana més*
12.30-13.00 *Diàlegs amb Joan Martí*
13.00-21.00 *Radiofórmula*
21.00-21.30 *Estels sobre el Principat*
21.30-22.00 *Pentagrama de quatre*
22.00-23.00 *Magazín musical*
23.00-00.30 *Ningú no és perfecte*

00.30-01.00 *Fila 7*
01.00-01.30 *Cova de Jazz*
01.30-02.00 *De nou n'nou*

Diumenge

06.00-08.30 *Radiofórmula*
08.30-09.00 *La taula de l'Evangeli*
09.00-10.00 *Tot sardana*
10.00-18.00 *Radiofórmula*
18.00-18.30 *El tresor de la història*
18.45-20.00 *Eucaristia*
20.00-21.00 *Radiofórmula*
21.00-21.30 *La pròrroga*
21.30-22.00 *Bojos per la ciència*
22.00-23.00 *Noms de la música*
23.00-00.00 *Temps de paraula*
00.00-02.00 *A cel obert*

TELEVISIÓ

Diumenge 7

08.45 *Tiempo de creer*
09.30 *Pueblo de Dios*

«Bombay, alerta roja». Kamatipura, Ankur i Pusha Vihar són tres llocs on les organitzacions no governamentals internacionals, entre elles Mans Unides, desenvolupen un gran treball amb programes d'al·limentació i promoció.

10.00 *Últimas preguntas*
10.25 *Testimonio*
10.30 *Santa Missa*

Amb la participació del Cor de Maria Auxiliadora de Mataró: Cerdanyola (Maresme, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Sor Carme. (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa.)

11.15 *Esglésies de Catalunya*

Dilluns 8

17.15 *Pueblo de Dios*

Dissabte 6

09.10 *Signes dels Temps*

«On són els límits de la ciència?» Quin futur se'ns obre amb l'aplicació de la clonació? Bones i males notícies.

Cara a cara entre el Dr. Lluís Monset, president de la comissió assessora de bioètica i el Dr. Josep Egozcue, catedràtic de biologia cel·lular de la UAB.

Altres temes:

—Crítica de cinema. Comentari de les pel·lícules *El rei de les màscares* i *L'arbre dels esclops*.

—Presentació del Concurs Bíblic. Lectura de textos i comentari dels dibuixos dels infants que hi han participat.

—Reportatge del centre d'atenció maternoinfantil de Càritas a Gavà.

—Mn. Ballarín (reflexió sobre l'evangeli). (Presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge, a les 12.00 h del migdia, pel Canal TVC SAT; i el diumenge, a la 1.30 h de la nit, pel Canal 33.

Divendres 5

20.30 *Creure avui*

(Dirigit per Ramon Safont-Tria.)

Creure avui repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*

Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 13.40 h.

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit Canal Digital - Hot Bird 2 - 13° Est - Trasponder 54 - Freqüència 11804 Mhz - Cod. MPEG

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 9.15h *Música religiosa*. 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida* (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h *Reflexió matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De diumenge a divendres, a les 15.00h *El espejo*. De dilluns a dijous, a les 15.30h *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.00h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h *Santorat*. Diumenges, a les 7.20h *Guia dominical*. 9.00h *Santa Misa*. 9.45h *Informativo diocesano*. 10.00h *Iglesia noticia*. 14.30h *Letra y música*. 22.00h *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Cada dia a les 5.55 del matí: *Buenos días nos de Dios*. Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO ESPAÑA CATALUNYA (FM 94.9) - Dissabtes i diumenges, de 7.00 a 8.30h, *Los jóvenes hablan de Dios*: programa religiós que inclou el Sant Rosari, l'Evangeli comentat, testimonis, entrevistes i actualitat.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb Berta Serrano i Andreu, delegada de Mans Unides (Campanya contra la Fam) a Barcelona; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA RAMBLA CATALUNYA - Diumenge a les 8.10h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 10.30h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

Ràdio Desvern

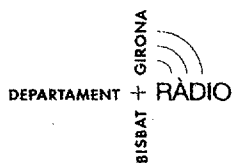
RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 20.05h *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dijous a les 19.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el diumenge al matí).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de música melòdica i lleugera.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*; *Costumari cristià*; *Dels joves per als joves*; *Notícies i El significat de l'Evangeli*. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 14.10h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) divendres 13.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.0 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 18.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet**. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 8.55h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.45h.

També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R.Dos.84 Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM)

diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte a les 13.40h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*. L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) dissabte 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h. **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h. (Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00 i les 22.00h. **Onda Rambla Tarragona** (91.0 FM) divendres 13.10h. **Onda Cero Reus** (95.3 FM) dissabte 8.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Radio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldecona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangeli del diumenge, etc.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenge a les 08.45h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire

Tel. 934 905 988 - Fax: 934 902 035

**FEBRER ÉS EL MES
CONSAGRAT A LA
PURIFICACIÓ DE LA
MARE DE DÉU**

Barcelona

• **JORNADES SOCIOCULTURALS.**— Els dies 5 i 6 de febrer tindran lloc les V Jornades Socioculturals del Centre Passatge sobre «La Societat de la Informació. Reptes de present i de futur». Més informació i inscripcions: Centre Passatge, Passatge Mercader, 13 - Barcelona, tel. 932 151 599.

• **ORATORI DE SANTA MARIA DE BONAIGUA.**— El 6 de febrer a les 19.30 benedicció i sessió inaugural de l'orgue de tubs a càrrec de Soledad Mendive i del Octet vocal Discantus que interpretaran obres de Vivaldi, Bach, Sant-Saëns, Fauré i Häendel, entre d'altres. Lloc: c/ Jiménez i Iglesias, 1 (Diagonal-Pedralbes) - Barcelona, tel. 932 049 551.

• **EQUIPS DE LA MARE DE DÉU.**— El 6 de febrer, al col·legi Sant Ignasi dels Jesuïtes de Sarrià, se celebrarà una jornada dels Equips de la Mare de Déu. La trobada comptarà amb la intervenció del P. Josep Vives, s.j. sobre «El Espiritu que da vida y transforma la comunidad», i del consiliari internacional dels equips, P. Cristóbal Sàrrias, s.j., sobre «Comunicación en la vida espiritual del equipo: la participación». Más información: tel. 932 154 599.

• **FESTES DE SANT MARCEL.**— El 7 de febrer, a les 12.00, audició i ballada de sardanes a la Pl. Bacardí de Barcelona amb la cobla Rambles, amb motiu del 25è aniversari de la parròquia de Sant Marcel.

• **HOSPITALITAT DE LOURDES.**— Els dies 9, 10 i 11 de febrer tindrà lloc un solemne tridu a la catedral de Barcelona, per commemorar les aparicions de la Mare de Déu a santa Bernardette a la cova de Lourdes. Cada dia es començarà a les 18.30 amb el rosari i a les 19.00 se celebrarà l'eucaristia a l'altar major. L'11, festivitat de la Mare de Déu de Lourdes, després de la missa, es farà una processó amb torxes pel temple i el claustre.

• **MOVIMENT CRISTIÀ DE MESTRES I PROFESSORS.**— El 9 de febrer, de 19.30 a 21.00, se celebrarà la segona trobada conjunta del Moviment Cristià de Mestres i Professors amb altres moviments de la diòcesi. Més informació: 934 125 567.

• **FORMACIÓ EN CATEQUESI PRE-BAPTISMAL.**— El 9 de febrer, a les 21.15, Àngela Terré, de la comunitat de Sant Josep de Calassanç, impartirà la xerrada «Aportació d'una experiència comunitària en catequesi pre-baptismal». Lloc: c/ Villarroel, 83 - Barcelona, tel. 934 536 275.

• **CATEQUESI D'ADULTS.**— El 10 de febrer, a les 20.00., Mn. Josep M. Rovira Belloso parlarà sobre «El Pare Nostre». Aquesta catequesi està organitzada per la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels i per les Auxiliars Seglars Diocesanes. Tindrà lloc a l'auditori del carrer València, 244, 1r - Barcelona.

• **DOCTRINA PROTESTANT.**— El 10 de febrer, a les 20.30, conferència sobre «La doctrina de las Iglesias protestantes», pel Dr. Eduardo Bracier, pastor de l'església protestant de Salou. L'acte es farà a la parròquia de l'Esperit Sant, Trav. de Gràcia, 401 - Barcelona.

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— Cicle de conferències «Les grans religions en el món d'avui» els

dies 11, 18 i 25 de febrer, i 4 i 17 de març, a les 19.30, al carrer Balmes, 132 - Barcelona. Es prega confirmar l'assistència amb antelació.

• **SOLEMNITAT DE SANTA EULÀLIA.**— El 12 de febrer, tindran lloc els següents actes a la catedral de Barcelona: a les 9.30, cant de laudes a la cripta; a les 18.30, cant de vespres, i a les 19.00, eucaristia a l'altar major, visita al sepulcre i cant de goigs.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL.**— Del 12 de febrer al 28 de maig, de 19.00 a 21.00, curs sobre l'espiritualitat de la mare Teresa de Calcuta, a càrrec de Félix López, missioner laic de la Caritat. Inscripció i matrícula: c / Diputació, 231 - Barcelona, tel. 934 514 942.

• **XIII RETROBAMENT ECUMÈNIC.**— El 13 de febrer, de 10.00 a 18.00, jornada entorn del tema «La VIII Assemblea del Consell Mundial (Harare 1998)», amb intervencions de M. Josefa Amell, Neus Forcano, Manolita Fuentes i Antoni Matabosch. Lloc: Casal Borja - Sant Cugat del Vallès.

• **TROBADA MARIANA.**— El 13 de febrer, de 10.00 a 18.00, jornada mariana organitzada per la Comunió Maria Reina de la Pau. La trobada es farà a la parròquia de Maria Auxiliadora, passeig Sant Joan Bosco, 74 - Barcelona. Més informació: David Solé-Eva Martino, tel. 932 045 156.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.**— El 13 de febrer visita comentada de l'exposició «Rendez-vous» del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona. Preu: 400 ptes. Places limitades. Inscripcions: tel. 933 233 368.

• **ENCONTRE DE NUVIS.**— Els dies 13 i 14 de febrer trobada per a parelles que desitgen preparar-se per al matri-

moni a la Casa d'Exercicis de Sarrià. Més informació: tels. 933 508 925 i 933 526 030.

• **UNIÓ EUCARÍSTICA REPARADORA.**— El 14 de febrer, a les 17.00, trobada sense eucaristia. Hi haurà exposició del Santíssim Sagrament. Més informació: tel. 932 190 182.

• **ESCOLA DE PREGÀRIA.**— El 15 de febrer, a les 20.45, escola de pregària organitzada pel Centre Cristianisme i Justícia, Justícia i Pau, Càritas, Secretariat Diocesà pels Marginats, amb el tema «Tothom... i els pobres ens ensenyen a pregar», a càrrec de Pilar Malla. Lloc: Església del Sagrat Cor, c/ Casp, 27 - Barcelona.

• **INSTITUT SUPERIOR DE CIÈNCIES RELIGIOSES.**— El 15 de febrer s'inicia el segon semestre d'estudis. D'entre l'ampli Pla d'Estudis es recomana: «Curs d'explicació i aprofundiment de l'encíclica *Fides et ratio*»; «Apostolat Seglar i Pastoral d'ambients: rural, universitari, 3a edat, joves, adults»; «Corresponsabilitat pràctica de preveres, religiosos/es i seglars»; «El Concili Provincial Tarraconense» i «Els mitjans de comunicació social al servei de l'evangelització». Matriculació: Secretaria de l'ISCREB, c/ Diputació, 231 - Barcelona, tel. 934 541 963.

• **PARRÒQUIA DE SANT ESTEVE DE LA GARRIGA.**— El 16 de febrer, de 22.00 a 24.00, catequesi d'adults amb el tema *El temps en la història de la salvació*, a càrrec de Mn. David Amado. La sessió es farà a la sala Sant Esteve de la parròquia.

• **VALORS I CONTRAVALORS DE LA TV.**— El 18 de febrer curs sobre com predicar la Bona Nova tenint en compte els valors i contravalors de la TV i altres mitjans de comunicació. Animadora: Eulàlia Palau. Escola Au-

«Pocs arriben a comprendre la utilitat
d'ensenyar en el silenci.»

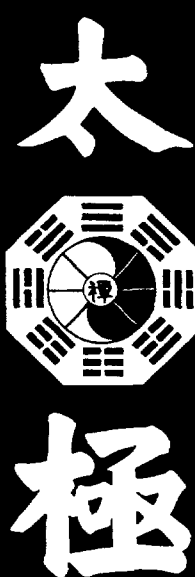
CONVIVÈNCIA AMB PETER YANG

Del 19 al 21 de febrer, al Santuari Nostra Sra. de la Gleva, a 9 km de Vic (Barcelona)

Informació: Margarita Àngel,
tel. 934 178 248 (de 14 a 15 hores)

TAI - TXIZEN CRISTIÀ

Rincón del Silencio
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona

APADRINEU UN NEN/A, AVI/A

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurement i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?
100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpna@ctasa.es

Des del carrer

Quan una dona es queda vídua si ha estat mestressa de casa només cobra el 45% de la pensió del seu marit. La dona que va cotitzar com a mínim cinc anys de l'antic SOVI Seguro Obligatorio de Vejez y Invalidez, en arribar als 65 anys, té dret a cobrar el SOVI, però si es queda vídua, aleshores només té dret al 45% de la pensió que tenia el marit, però no al SOVI que li tocava per haver cotitzat el temps reglamentari. Pilar Mora recull firmes per canviar aquesta legislació que considera absolutament injusta: «Que la dona no té les mateixes despeses d'habitatge, lloguer, gas, electricitat, i de manutenció?» pregunta indignada.

«No és just que les vídues cobrin la meitat de la pensió del marit»

Foto: Maria Puyol

—De quin any és la legislació sobre les pensions?

—Un decret del govern franquista de l'any 1967 va establir la normativa sobre les pensions i des d'aleshores no s'ha modificat.

—Què pretén amb la campanya de recollida de signatures?

—Fer arribar la proposta a les Corts perquè la dona cobri el 100% de la pensió i com marca la Constitució la proposta haurà de seguir els tràmits de tota proposició de llei i sotmetre's a votació.

—Quantes firmes són necessàries?

—En necessitem mig milió i en tenim 317.000. He comptat amb la col·laboració del meu marit i hem distribuït molts fulls de firmes a centres de la tercera edat, també he anat a les universitats a buscar-ne personalment. Els joves es queden molt sorpresos que això passi però de seguida signen. A més, molta gent que no coneix s'ha adherit a la campanya i ens ajuden en la

recollida de signatures.

—També ha buscat suport polític?

—He anat a moltes poblacions catalanes on he demanat un escrit d'adhesió de l'Ajuntament i he explicat la meua reivindicació als mitjans de comunicació locals. També he anat al Parlament de Catalunya a parlar amb els diputats i les diputades.

—Com han respost els partits a la iniciativa?

—De manera molt diversa. Des d'una carta de Felipe González assegurant que des de l'oposició continuarà treballant per aconseguir millores en les pensions, fins a Izquierda Unida, que em va enviar el seu programa electoral. El Partit per la Independència va dir que donava suport a la reivindicació i em van enviar una carta d'adhesió i Esquerra Republicana em va contestar que plantejaria la reivindicació al Parlament català perquè aquest la traslladés a les Corts. Els del Partit Popular

em van contestar que no hi ha diners per a tantes pensions i Iniciativa per Catalunya i la presidència del govern de la Generalitat ens han contestat amablement, però res més.

—Per què va iniciar la campanya?

—Perquè les pensions de les vídues són injustes i per culpa d'això hi ha senyores que no tenen diners per comprar menjar i els seus veïns els deixen aliments a la porta de casa seva. També n'hi ha moltes que remenen els contenidors d'escombraries o per exemple van a la carnisseria i demanen carn barata per al gos, quan en realitat no en tenen i és per a elles.

—L'estat del benestar al nostre país s'enfonsa?

—Fa aigües, és una injustícia molt gran el que passa amb les pensions. En el nostre país la despesa social és de les més baixes d'Europa.

Marta Puyol

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Entre moltes «funcions» i una sola «missió»

La fita del 2000 —dos milers d'anys del pas de Jesús i del naixement de l'Església— ens mou a un examen. Està prou orientada la nostra activitat pastoral a fer ressonar en la societat d'avui la veu del senyor —«Convertiu-vos, que el regne de Déu és a prop»? Estem prou mentalitzats nosaltres, personalment, en la mateixa direcció? Acabo, amb aquest article, les reflexions iniciades en els dos anteriors.

No és inútil imaginar: si en la meua ciutat no hi hagués cap mena d'organització eclesial i els preveres, els diaques, les religioses i religiosos, i els laics compromesos que hi som ens disposéssim a emprendre la seva evangelització... què fariem? No és inútil perquè ens fa veure que l'herència rebuda de tasques i d'institucions no sempre respon a un plantejament actual de l'evangelització. Tot i que, per realisme i per sentit de la responsabilitat, ens cal assumir de bon grat l'*statu quo* en el qual providencialment ens ha tocat de viure, tenir present la

utopia de la nostra missió ajuda a ressituar el treball i a corregir-ne l'òrbita. Totes les funcions pastorals de les nostres consultes van sorgir com a instruments al servei de la missió. Però algunes se n'han fet autònomes, tenen poc a veure amb el seu objectiu teòric, s'han deformat. En canvi, la missió exigeix avui la introducció de noves funcions.

El tema del llenguatge va lligat a moltes de les funcions pastorals. Hi ha el llenguatge de la predicació: la que és adreçada als fidels dominicals i, especialment, la que arriba als participants en els actes festius i, sovint, sorollosos del bateig i de la boda, o als dolorosos i interpelladors del sepeli. L'eficàcia evangelitzadora del llenguatge depèn força de la terminologia, però també de l'estructura del discurs i de la capacitat de fer ressonar al nucli de la fe, el quèrigma. I depèn, com a condició prèvia i indispensable, de la capacitat de connectar amb unes persones concretes en un moment determinat. No tot, però, acaba amb la predicació. Ens cal vetllar el llenguatge de tu a tu. A quin nivell de comunicació humana i d'explicitació de la nostra fe personal som capaços d'arribar als despatxos eclesials, a les reunions, a les llars, al carrer?

La recerca de noves funcions ve exigida per la necessitat d'adreçar-nos als qui no tenen una pràctica religiosa regular i als no —o no gaire— creients. Patim un cert reduccionisme que ens fa anar a parar sempre a la santa missa. Es tracta, certament, de «l'epifania de l'Església». Però ens cal obrir camins que hi menin: trobades d'iniciació a la lectura de la Bíblia i d'explicitació de la fe, seguiment de les famílies que han celebrat un sagrament, visites a les llars, difusió de textos i, especialment, dedicació als moviments apostòlics i a la formació dels seus militants.

Tant de bo la proximitat del Jubileu ens portés a fer-nos, cadascú en el seu àmbit, les mateixes preguntes que, exemplarment, es feia a si mateix Joan Pau II en la missa del vintè aniversari del seu pontificat. «Has estat mestre diligent i vigilant de la fe de l'Església? Has mirat d'apropar als homes d'avui la gran obra del Concili Vaticà II? Has mirat de satisfer les expectatives dels creients en l'Església, i també aquella fam de veritat que es fa sentir en el món, fora de l'Església?»

Ara mateix

Impromptu

Manca de ciutadania

La indiferència pels altres és, potser, una de les més greus deficiències ciutadanes i, per tant, la que hauríem d'esforçar-nos a eradicar, fins on sigui possible. Perquè la indiferència és una clara forma d'egoisme que es manifesta diversament. Sempre inexplicablement.

Per exemple, per què els vianants no podem circular tranquils per la voravia sense que de cop i volta sentim que una moto rugent ens empaita amb la seva pressa per arribar, sense pensar que potser la mateixa pressa no el deixarà arribar... Un altre aspecte de manca de ciutadania és la d'alguns, massa, propietaris de gossos que deixen que els animals excrementin allí on millor els plau, deixant la mostra pel qui vingui darrere, exposant-lo a lamentables rellicades i a trencar-se algun os en la caiguda. Oi que se'ls ha dit moltes vegades quina és la seva obligació? Doncs ni cas!

Ja sé que cal un esforç considerable per deixar de pensar només en un mateix. Sé que és molt difícil posar fi a la indiferència de molts ciutadans, i mai no és fora de lloc recordar-los que la seva actitud té un mot clau: antisolidaritat.

Oriol Camps